Ἡ Κυριακή τοῦ Ὀλυμπίου Βήματος

Ἀθῆναι
8
Ἰανουάριον 1928
Διευθυντὴς
Κ. Ἀθάνατος
Ἔτος Β' — Ἀριθ. 57

Μία χωρὶς καρτίδα φοὺτ - μωὺ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΣΥΝΔΡ. ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ
ΔΡΑΧ. 150
ΔΡ ΑΓΓΕΛΙΑΣ
ΑΠΕΥΘΥΝΤΕΟΝ ΕΙΣ ΤΟ
ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΝ
ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ
ΔΡΑΧ. 2,50

Η ΚΥΡΙΑΚΗ
"ΤΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΒΗΜΑΤΟΣ,,

ΜΕΓΑΛΗ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ, ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ, ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΣΥΝΔΡ. ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ
£ 0.10
ΑΝΩΝΥΜΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ
ΔΕΝ ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΥΠ' ΟΨΙΝ
ΤΑ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ
ΔΕΝ ΕΠΙΣΤΡΕΦΟΝΤΑΙ

ΣΕΛΙΔΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ

Η ΠΙΟ ΑΣΧΗΜΗ ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΤΟΥ ΑΓΓΛΟΥ Ο.Ο ΟΥΙΛΛΙΑΜ ΓΚΡΟΧΜΑΝ

Κλεοπάτρα, Αίκατερίνη ή Μεγάλη, Ἐλισσάβετ της Ἀγγλίας, εἶναι ὀνόματα ἐστεμμένων γυναικῶν πού ἡ παράδοσις, ὁ θρῦλος καὶ ἡ ἱστορία τὰ διέσωσαν καὶ θὰ τὰ διατηροῦν πάντοτε εἰς τὴν μνήμην τῶν μεταγενεστέρων. Ὑπάρχουν ὅμως καὶ ὀνόματα γυναικῶν πού διεδραμάτισαν σπουδαῖον ρόλον εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς χώρας των καὶ τὰ ὁποῖα χάνονται μέσα εἰς τὸ σκότος τῆς ἐποχῆς πού ἔζησαν, ἐποχῆς πού αἱ λεπτομέρειαι παραμένουν ἀγνώστοι εἰς τὸ πέρασμα τῶν καιρῶν.

Μιὰ τέτοια γυναῖκα ἦταν καὶ ἡ δούκισσα Μαργαρίτα τῆς Καρινθίας καὶ τοῦ Τυρόλου ἡ ὁποία ἔμεινε γνωστὴ ὡς «ἡ πιὸ ἀσχημη γυναῖκα τῆς ἱστορίας.»

* * *

Ἐγεννήθη κατὰ τὸ ἔτος 1318. Ἦταν μονογενὲς τέκνον τοῦ ἡγεμόνος τοῦ Τυρόλου καὶ Καρινθίας ὁ ὁποῖος εἶχεν ἐπωνομάσει τὸν ἑαυτόν του βασιλέα τῆς Βοημίας. Δὲν εἶνε γνωστὸν ἂν ἡ Μαργαρίτα ἤλθεν εἰς τὸν κόσμον τόσον τερατώδης τὴν μορφὴν ὅπως μᾶς τὴν δείχνουν οἱ περισσότεραι εἰκόνες πού τῆς ἔκαμαν διάφοροι ζωγράφοι: σωστὸ φόβητρο, κάτι μεταξὺ πιθήκου καὶ ἀνθρώπου. Φαίνεται ὅμως μᾶλλον, ὅτι τὸ μεγαλύτερο μέρος τῆς ἀσχημίας της τὸ ὀφεῖλει εἰς ἕνα τοιμπὸ χτύπημα πού τῆς κατέφερε εἰς τὸ πρόσωπο ἕνας ἐξάδελφός της, τῆς οἰκογενείας τῶν Βιτελλοδάχων, πάνω σ' ἕνα παιχνίδι, ὅτε ἦτο τεσσάρων—πέντε ἐτῶν. Τὸ χτύπημα αὐτὸ θὰ τῆς παρεμόρφωσε κυρίως τὸ στόμα, διότι εἶναι γνωστὸν, ὅτι ὁ κόσμος τῆς εἶχε ἐγκάλεσε τὸ παρατσούκλι: «Maultache» τὸ ὁποῖον σημαίνει, περίπου, «στόμα πού μοιάζει μὲ τσέκρη», λέγω τοῦ ὅτι εἶχε ἕνα τεράστιο στόμα μὲ παχύτατα χείλη, ὅπως εἶναι τὸ στόμα ἑνὸς γορίλλα. Ἡ ἔχθρα τὴν ὁποία διετήρησε ἡ Μαργαρίτα διὰ τὴν παραμόρφωσι αὐτὴ τοῦ προσώπου της κατὰ τοῦ ἐξαδέλφου της ἦταν τόσο μεγάλη, ὥστε τριάντα χρόνια ἀργότερα τοὺς ἀπεκλήρωνε καὶ αὐτὸν καὶ τοὺς ἀδερφούς του καὶ ἐκληροδότει τὸ Τυρόλο καὶ τὶς ἄλλες της μεγάλες χῶρες εἰς τοὺς Ἀφσβούργους ἐξαδέλφους της ἀπὸ τοὺς ὁποίους κατάγεται καὶ ὁ τελευταῖος αὐτοκράτωρ τῆς διαμελισθείσης Αὐστρίας.

Παρὰ τὴν φρικιώδη της ὅμως ἀσχημία ἡ Μαργαρίτα ἔδεν ἄργησε νὰ εὕρῃ σύζυγον, ἀργότερα δὲ τὸ ὄνομά της συνεδέθη μὲ ἐρωτικὰς ἱστορίες καὶ ἄρχια πού τὴν κατέστησαν ἐξ ἴσου διάσημη ὅσο καὶ ἡ ἀσχημία της! Ἦταν μόλις δώδεκα ἐτῶν ὅταν ὁ πατέρας της τὴν ἐνύμφευσε μὲ τὸν πρίγκηπα Ἰωάννην, υἱὸν τοῦ πραγματικοῦ βασιλέως τῆς Βοημίας, καὶ κατὰ ὀλίγα μόνον χρόνια μεγαλύτερον τὴν ἡλικίαν ἀπὸ αὐτήν. Ὁ γάμος αὐτὸς δὲν ἠτο βεβαίως κανένα εἰδύλλιον. Ὑπηρεσιῶν ἀπλῶς ἀπὸ τὰ συμφέροντα τῶν πατέρων τῶν δύο νέων. Ὑπῆρξε ἕνας γάμος ἀτυχής. Τὸ περιεργότερον ὅμως εἰς αὐτὸν εἶναι, ὅτι ὁ αἴτιος δὲν ἦτο ὁ νέος πρίγκηψ Ἰωάννης, ὅ τιμὴ θὰ ἐπερίμενε κανεὶς καὶ ὅπως ἠτο φυσικὸν. Ἡ ἱστορία δὲν μᾶς πληροφορεῖ ποῖα αἰσθήματα ἔτρεφε ἀπέναντι τῆς τερατώδους συζύγου του ὁ νεαρὸς πρίγκηψ, πάντως ὅμως δὲν ἔμεινε κανένα γεγονὸς ἐκ τοῦ ὁποίου νὰ μπορῶμε νὰ κρίνωμεν ἐὰν τὴν ἀηδίαζε. Ὅ,τι ξεύρουμε εἶνε, ὅτι ἦταν ἡ Μαργαρίτα ἡ ὁποία ἀπηχθάνετο τὸν σύζυγόν της! Χάρις εἰς τὴν δόναμιν τὴν ὁποίαν ἀντλοῦσε ἀπὸ τὸ ὅτι εὑρίσκετο εἰς τὴν χώραν της, τῆς ὁποίας ἦτο ἡ πραγματικὴ κυρίαρχος, ἐπεζήτει τὴν εὐκαιρίαν νὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὸν ἔγγαμον βίον της.

* * *

Μίαν Νοεμβριανὴν ἡμέραν ὁ Ἰωάννης ἐπιτρέψων ἐκ κυνηγετικῆς ἐκδρομῆς εὑρῆκε τὰς πύλας τοῦ πύργου των κλειστάς. Ἕνας ἐκ τῶν εὐγενῶν ἀκολούθων τῆς συζύγου του τοῦ ἀνεκοίνωσεν ὅτι ἕνα φεγγίτην τοῦ πύργου, ὅτι οἱ Βοημοὶ ἀκόλουθοί του εἶχον ἐκδιωχθῆ κακὴν κακῶς ἀπὸ τὴν χώραν καὶ ὅτι καλὰ θὰ ἔκαμνε νὰ φύγῃ κι' αὐτὸς ἂν ἀγαποῦσε τὴ ζωή του. Ὁ Ἰωάννης φοβηθεὶς ἀνέπτοινα διότι πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν εἶχεν ὑποδέξῃ εἰς τὴν πανακοῦσαν τοῦ ἀνακτόρου τοῦ Γοῦντσορ καὶ παριστάνουσα μίαν φαντασιώδη γυναῖκα τοῦ κόσμου. Τὸ σκίτσο αὐτὸ ὁ δὰ Βίντσι τὸ ἐνεπνεύσθη προφανῶς ἀπὸ τὴν πρεσωπογραφίαν τῆς Μαργαρίτας.

Σκίτσο τοῦ Λεονάρδου δὰ Βίντσι εὑρισκόμενον εἰς τὴν πινακοθήκην τοῦ ἀνακτόρου τοῦ Γοῦντσορ καὶ παριστάνον τὴν «ἀσχημοτέραν γυναῖκα τοῦ κόσμου». Τὸ σκίτσο αὐτὸ ὁ δὰ Βίντσι τὸ ἐνεπνεύσθη προφανῶς ἀπὸ τὴν πρεσωπογραφίαν τῆς Μαργαρίτας.

Μία εἰκὼν τοῦ ζωγράφου Wenzel Hollar (1607—1677) παριστάνουσα μίαν φαντασιώδη «Βασίλισσαν τῆς Τύνιδος» καὶ ἐμπνευσμένη ἀπὸ παλαιὰς εἰκόνας τῆς Μαργαρίτας, τῆς ἀσχημοτέρας γυναίκας τῆς ἱστορίας.

Ἡ συνοδεία εἶχε φθάσει στὴν κοιλάδα τοῦ Μέραν ὅταν μία ἀφνιδία πτῶσις χιονοστιβάδος ἐφόνευσε τὸν κυριώτερον ἐκ τῶν ἐπισκόπων, τὸν ἀρχιεπίσκοπον Φράϊζιγκεν μαζὶ μὲ τὸν ἕκπον του καὶ μὲ πολλοὺς ἄλλους. Ἀνεκτίγγητος τρόμος κατέλαβε τοὺς ἄλλους κληρικοὺς οἱ ὁποῖοι εἶδαν εἰς τὸν φόνον τοῦ ἐπισκόπου τιμωρίαν ἐξ οὐρανοῦ διὰ τὴν ἀσεβῆ πρᾶξιν τὴν μελέα μεταφορικὰ μας μέσα εἶναι δυσκολοδιάβατα.

Ἡ συνοδεία εἶχε φθάσει στὴν κοιλάδα τοῦ Μέραν ὅταν μία ἀφνιδία πτῶσις χιονοστιβάδος ἐφόνευσε τὸν κυριώτερον ἐκ τῶν ἐπισκόπων, τὸν ἀρχιεπίσκοπον Φράϊζιγκεν μαζὶ μὲ τὸν ἕκπον του καὶ μὲ πολλοὺς ἄλλους. Ἀνεκτίγγητος τρόμος κατέλαβε τοὺς ἄλλους κληρικοὺς οἱ ὁποῖοι εἶδαν εἰς τὸν φόνον τοῦ ἐπισκόπου τιμωρίαν ἐξ οὐρανοῦ διὰ τὴν ἀσεβῆ πρᾶξιν τὴν μελέα μεταφορικὰ μας μέσα εἶναι δυσκολοδιάβατα.

Ἡ Μαργαρίτα ἔδεν ἔμεθεν τὴν ἀπόφασιν νὰ ἐξαφανισθῆ, ἀφήνων τὴν σύζυγόν του ἐλευθέραν, ὅπως αὐτὴ ἐπιθυμοῦσε, καὶ κυρίαν τῶν τυχῶν της.

* * *

Τότε ἐκδιλεὸς τῆς Γερμανο-Ρωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας, ἤτο Λουδοβίκος ὁ Βαυαρός, ὁ ὁποῖος ἀπὸ μακρὸν χρόνον ἔρριγνε ἀπήνεια ὀλέμματα καταθήσαν. Ἐπρόκειτο νὰ παραχωρηθῆ τὸ Κράτος τοῦ Τυρόλου εἰς τοὺς Βιτελλοδάχους τοὺς ὁποίους ἡ Μαργαρίτα ἐμισοῦσε δίδτι, ὅπως εἴπαμεν, κάποτε ἕνας ἀπ' αὐτοὺς τῆς κατέφερεν ἕνα χτύπημα πού τῆς παρεμόρφωσε τὸ στόμα.

* * *

Ὁπωσδήποτε τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἀπέδλεπον εἰς τὰς κτήσεις της τόσον οἱ Βιτελλοδάχοι ὅσον καὶ οἱ Ἀφσβούργοι. Εἷς ἐκ τῶν Ἀφσβούργων, ὁ Δοὺξ Ροδόλφος ἐπληροφορήθη πρῶτος παρ' ἐμπιστοσύνου τὴν κατασίασιν ἡ ὁποία εἶχε δημιουργηθῆ εἰς τὸ Τυρόλον. Δὲν ἔχασε καιρόν. Μὲ ἕνα ἔξόχως ταχὺ ταξεῖδι διὰ τοῦ Κρίμλερ Τάουερν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ χειμῶνος ἔρθασεν εἰς τὸ Μπόλζεν τὴν 13ην ἡμέραν ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ νεαροῦ υἱοῦ τῆς Μαργαρίτας, προλαμβάνων οὕτω τοὺς ἀντιζήλους του τοὺς Μονάχου. Ἡ ταχύτης τοῦ Ροδόλφου ἠμείφθη διότι τὴν 26 Ἰανουαρίου τοῦ 1363, ἤτοι μιὰν ἡμέραν μετὰ τὴν ἀφιξίν του, ἡ Μαργαρίτα παρέδοσε τὸ Τυρόλον, καὶ τὴν Καρινθίαν εἰς τὸν ἐξάδελφόν της Ἀφσβούργον, ἡ δὲ πράξις τῆς παραχωρήσεως ἔφερε τὰς ὑπογραφὰς 14 εὐγενῶν μεταξὺ τῶν ὁποίων εἰς ἦτο ὁ μάλλον ἐυνοούμενος θαυμαστὴς τῆς Μαργαρίτας, ὁ τρομερὸς Χάνς Φὲν Φρουνδσμπεργκ.

* * *

Ἀπειροι θρῦλοι διεσώθησαν μέχρις τῆς σήμερον περὶ τῶν ἐρωτικῶν περιπετειῶν τῆς Μαργαρίτας. Οὔτω λέγεται ὅτι ἐδείκνυε προτίμησιν διὰ τοὺς ὡραίους νεαροὺς χωρικοὺς τοῦ Μπουργκράφεν. Ἀμέ δέως ἀποκαλεῖται μία περιφέρεια τοῦ Τυρόλου. Ἀφοῦ τοὺς ἐδαρνετο, τοὺς ἐγάρζεν ἀπὸ ἕνα μικρὸν κτῆμα καὶ τοὺς ἔδιδε καὶ ἀπὸ ἕνα τίτλον. Οὕτω σὺν τοῖς ἄλλοις ἐπιστεύετο ἡ σήμερον οἰκογένειαι φέρουσαι τίτλους εὐγενείας ὀφειλομένους εἰς τοὺς Δόν-Ζουὰν προγόνους των. Δύο Τυρολέζοι ἐπίσης ἱστορικοί, ἠσχολήθησαν εἰδικῶς καὶ ἔγραψαν πολλὰς λεπτομερείας διὰ τὸ πρῶτον της διαζύγιον.

Ὁπωσδήποτε ἡ δρᾶσις της καὶ ἡ πολυκύμαντος ζωή της, καὶ κυρίως ἡ τερατώδης ἀσχημία της, τὴν κατατάσσουν εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν τῶν ἱστορικῶν γυναικῶν...

ΓΟΥΙΛΛΙΑΜ ΓΚΡΟΧΜΑΝ

ΑΓΓΛΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ Μάλοῦ πηγαίνει καὶ συναντᾶ τὸν φίλο του Μαϊοῦρ.

—Τί καμβαίνει, Μαλόῦ; Ἔχεις περίφρον ὕφος.

—Πρόκειται νὰ σοῦ ἀναγγείλω κάτι πολὺ σοβαρό...

—Πού μὲ ἀφορᾷ;

—Ναί.

—Τί τρέχει, θεέ μου;

—Ἰδού: Ὁ τιμάριός σου ὁ Μαλοῦρ.

—Ἐ, λοιπόν; Τί ἔκανε ὁ τιμάριός μου;

—Τὸν εἶδα χθὲς βράδυ νὰ μπαίνῃ μέσα σὲ ἕνα ὁπωπτο ξενοδοχεῖο μὲ..

—Μὲ;...

—Μὲ τὴ γυναῖκα σου!

—Ὄχι, ἀδερφέ! Μ' ἔκανες νὰ τρομάξω! Περίμενα νὰ μοῦ πῇς πὼς τὸσκασε μὲ τὸ τιμάριόν!....

ΔΙΗΓΗΜΑ

Η ΘΥΣΙΑ ΠΟΥ ΔΕ ΧΡΗΣΙΜΕΥΣΕ...

ΚΩΣΤΑ ΟΥΡΑΝΗ

Ἐρίχαν παρθῆ ἀπὸ ἀγάπη. Ἐκεῖνος: πλούσιος, τριάντα πέντε χρόνων, ρωμαλέος, μὲ μιὰ μορφὴ ἐνεργητικὴ, ἄνθρωπος πού ἄνοιγε τὸ δρόμο του στὴ ζωὴ μόνος του, ἔχοντας τὴ δύναμη καὶ τὴ θέληση νὰ πηγαίνῃ πάντα ἐμπρός. Ἐκείνη: μοναχοκόρη μιᾶς ἀπὸ τὶς καλύτερες οἰκογένειες, ὁμορφοτάτη μ' ἕνα χαρακτῆρα γλυκὸ καὶ ὑποταγτικό, θαμπέζοντας τὸν ἄνθρωπο, πού εἶχε διαλέξει γιατί ἦταν ἕνας ἀδυνατός, ὅμοια μὲ λεπτὸ κλωνάρι φυτοῦ, πού χρειάζεται πάντα γιὰ στήριγμα τὸν κορμὸ ἑνὸς δέντρου.

Τὸν εἶχε τρυφέρεψ ἡ ὀμορφιά της. Ἡ εὐγένεια καὶ ἡ χάρις της αἰχμαλώτισε τὴν...

Εἶχαν παρθῆ ἀπὸ ἀγάπη. Ἐκεῖνος ἔζοῦσε μέσα στὴν ἀμιόσφαιρα αὐτῆς τῆς χλιδῆς καὶ τῆς ἀγάπης σὰν ἕνα σπάνιο ἄνθος μέσα σὲ μιὰ κρυσταλλινη σφαῖρα. Κι' ἡ ὀμορφιά της λουλούδζε θριαμβικά. Ἀγαποῦσε τὸν ἄνδρα της μὲ μιὰ ἀγάπη πού, γιατί ἦταν ἀκριβὰ καὶ ἔξω πάντα, δὲν αἰσθανόταν νὰ ἀνάγκη νὰ ἐκδηλώνεται μὲ ἀσταείες διαγώσεις.

Θὰ μποροῦσαν νὰ εἶνε εὐτυχεῖς.

Ἡ ἀλήθεια εἶνε, ὅτι τοὺς πρώτους μῆνες ἔζησαν σὰν μεθυσμένοι ἀπὸ τὴν ἀγάπη τους. Εἶχαν ταξειδεύσει σ' ὅλα ἐκεῖνα τὰ μέρη ὅπου ταξειδεύουν συνήθως οἱ ἐρωτευμένοι. Εἶχαν λικνίσει τὴν εὐτυχισμένη μοναξιά τους στὶς γόνδολες τῶν καναλιῶν τῆς Βενετίας. Εἶχαν περπατήσει χειροπιασμένοι στοὺς ἐξοχικοὺς δρομίσκους τῶν μικρῶν πολιτειῶν τῆς Ὀμβρίας. Στὴ Ρώμη εἶχαν ρεμβάσει μαζὶ κοιτάζοντας τὸ ἔρημο Κολοσσαῖο. Εἶχαν μυρίσει τὸ ἄρωμα τῶν ἀπείρων λεμονιῶν τοῦ Σορέντο. Ἀπὸ τὸ μπαλκόνι τοῦ ξενοδοχείου τους στὴ Νεάπολι, κοιτάζοντας τὰ βράδυα λόκλιο γεμάτο ἀπὸ ἀνακλωτὸ ἄσημι τοῦ φεγγαριοῦ, εἶχαν ἀκούσει τὶς Ναπολιτάνικες βαρκαρόλες. Καὶ στὴν Κοανὴ Ἀκτή, ζοντας τὴ μεγάλη ζωή, εἶχαν κινήσει τὴν ἐπιοχή μὲ τὴν ἀγάπη καὶ τὸν πλοῦτό τους...

Ἦταν ἐκεῖ, στὴ Νίκαια, πού πάνω ἀπὸ τὸ φοτεινὸ οὐρανὸ τῆς ἀγάπης τους ἐπέρασε τὸ πρῶτο νέφος. Ὦ, ἕνα ἀνεπαίσθητο νέφος, εἶνε ἀλήθεια. Τόσο ἀνεπαίσθητο, ὥστε ἐκείνη οὔτε τὸ ἀντελήφθη, κι' ἐκεῖνος μᾶλις φνοιασε γιὰ μιὰ περαστικὴ σταγιὰ στὰ μάτια μου τὸν ἴσκιο του. Ἦταν ἕνα ἀπόγευμα, πού ἔπαιρναν τὸ τσάϊ τους σ' ἕνα κοσμικὸ κέντρο, κοιτάζοντας τὰ χορεύοντα ἐμπρός τους, ὑπὸ τοὺς ἤχους ἑνὸς τζάζ - μπάντ. Ἐκείνος στρέφοντας μιὰ στιγμὴ τὰ μάτια του πίσω του, συνέλαβε τὰ βλέμματα ὅλου κοφμῆν νέων παρφεμένα πάνω στὴ γυναῖκα του. Ἦσαν δυὸ ματιὲς ὀλοφγερὲς, δυὸ ματιὲς γεμάτες σαρκικὸ πόθο, δυὸ ματιὲς πού κάθουν τὴ γυναῖκα νὰ κοκκινίζῃ καὶ νὰ κατρίνωνται στὴν ψυχή τοῦ ἀνδρὸς τὴ σπὰ δυὸ σπυθάτα. Αὐτὸ ἦταν — αὐτὸ καὶ μόνο. Ἀλλ' αὐτὸ εἶχεν ἀρκέσει γιὰ νὰ ξυπνήσῃ μέσα του τὸ κλεισμένο ἐκείνο πού κάθεται πάνω ἀπὸ τὴν εὐτυχία τοῦ ἀνθρώπου πού ἀγαπᾶ σὰν ἕνας κατωλλίπτικος ἀρκοῦδος πού μεταστρέπει τὴ μάντρα ἀγάπης σὰ τυραννία, πού σπαρνᾶ τὴν ἀγάπη χρίας βεβαιότητος, κορεσμένος ἀπὸ ἀγάπη ἀμφιβολίας, πού ἔκαμε τὴ φωλιάζοντα μέσα στὸ στήθος τοῦ ἀνθρώπου τὰ φείδια τοῦ πόνου καὶ τὸ κεφάλι του σὲ ἀγκίδες τῆς ὑποψίας: ἡ ζηλοτυπία.

Ὅταν ἀτφίεμαν ἀπὸ τὸ γεύμα τους ἀπὸ ταξεῖδι, ἡ ζηλοτυπία ἦταν μέσα στὸν ὡραῖο κορμὶ τῆς ἀγάπης τους σὰν ἕνα σπουλῆρι ἕνα μικρὸ καὶ ἀόρατο ἀκρίκι σκουλήκι πού τίποτε ἀκόμη δὲν προδίδει τὴν παρουσία του. Ἐκείνη δὲν εἶχεν ἀντιληφθῆ τίποτε κ' ἐκείνος τὴν εἶχε ἀγαπήσει. Ἀλλ' ἡ ζηλοτυπία ἦταν σὰν ἕνα μικροσκοπικὸ σκουλήκι μέσα στὸ θρεμμένο καρπὸ τῆς ἀγάπης τους...

Ὅταν ἀγόριασαν καὶ ἐγκαταστάθηκαν στὴν πόλι τους, ἡ κοινωνικὴ θέσις ἐκείνης κι' ὁ πλοῦτος ἐκείνου ἔκαναν, ὥστε νὰ εἶνε σ' ὅλες τὶς ἐπαφίδες, σ' ὅλες τὶς δεξιώσεις, σ' ὅλες τὶς φιλανθρωπικὲς γιορτὲς, σ' ὅλες τὶς θεατρικὲς «πρῶτες». Ἄνοιξαν κι' αὐτοὶ τὸ μέγαρό τους στὴν τάξι τους κ' ἡ ζωή τους ἤτον μιὰ καθημερινὴ, ἀγεδόν, γιορτή. Ἐκείνος πολλὲς φορὲς, πότε στὸ θέατρο καὶ πότε σὲ μιὰ ἐσπερίδα, ἄλλοτε στὸν τρόπο, μὲ τὸν ὁποῖο ἕνας φελόσοφος τὸ χέρι τῆς γυναικός του κ' ἄλλοτε μὲ τὸν τρόπο, μὲ τὸν ὁποῖο ἕνας ἄλλος τῆς μιλοῦσε, συνηθέστερα δὲ ὅταν τὴ ζητοῦσαν νὰ τὴ χορεύσουν. Ἐνοιωνόταν τὴ βελονιὰ τῆς ζηλοτυπίας σὰν τὸ κέντημα ἑνὸς ὀχληροῦ κουνουπιοῦ καὶ σὰν ὀχλητὴ κουνοῦσε προσπαθοῦσε νὰ τὴν ἀποδιώξῃ. Ἀλλ' ἐκείνη ἐπανήρχετο πάντοτε. Βοηθοῦσε γύρω ἀπὸ τ' αὐτιά του δλνέγκα περισσότερο—κάθε φορὰ καὶ ποιὸ ἀνυπόφορη.

Κάθε φορὰ ἦταν καὶ ποιὸ ἀνήσυχος καὶ ποιὸ ἀφῃρημένος, καὶ ποιὸ νευρικός, —γιατί κάθε φορὰ ὑπέφερε καὶ περισσότερο. Ζητοῦσε πάντα νὰ συλλάβῃ τὴ πατιὲς ἐκείνες, πού εἶχε γιὰ πρώτη φορὰ ἀντιληφθῆ στὴ Νίκαια, καὶ πού εἶνε σὰν χειρονομίες, πού χαϊδεύουν, πού ἀγκαλιάζουν ἢ ἀγγιγκνόνουν μιὰ γυναῖκα. Καὶ αἱ ματιὲς αὐτὲς τὶς εὐρισκε παντοῦ, γιατί ἡ ὀμορφιὰ τῆς γυναίκας του, στὴν ἀτμόσφαιρα τῆς χλιδῆς, τῆς εὐτυχίας καὶ τῆς ἡδονῆς, πού ὁ γάμος τῆς εἶχε δημιουργήσει, εἶχε γίνει μιὰ ὀμορφιὰ προκλητική καὶ πολυτελή, σὰν τὰ ὀριανδικὰ πέπλα ἀνθισμένου κρίνου πού δὲν περιορίζουν κανένα μέρος ἀπὸ τὰ κιλιμάρια, ἀλλὰ πού ἀποκαλύπτει τὴν ἀνάγκη καὶ κ' τὸ κάθε... Ὅλες τὶς δεξιώσεις αὐτὴν ἐφορμοῦσαν ὁ ἀνήσυχος ἄνδρας. Σὲς κοσμικὰ κοκτέϊλ ἔβλεπε κανένα πού τὴν ἐχόρευε νὰ σφίγγῃ τὴ μέση της μὲ φανερὴ λαχτάρα ἔσφιγγε ἄθελα τὶς γροθιές τοῦ καὶ τὸ πρόσωπό του συνεσπάσθη ἀπὸ μία ἀκράτητη ὀργή. Ὑπῆρχε τόσο ὥστε, προφανῶς ὁμένος, ὅτι εἶχε μιὰ ἐξαγνική, ἀδιαθεσία ζητοῦσε ἀπότομα ἀπὸ τὴ γυναῖκα του ν' ἀφῆνῃ σὰν τὴν ἐσπερίδα καὶ νὰ γυρίσουν σπίτι τους.

Ὅλα αὐτὰ τὴν ἔκαμαν ἐπὶ τέλους νὰ ἀντιληφθῇ τὴ συνέδεκνα μέσα στὴν ψυχὴ τοῦ ἀνδρός της. Πολλὲς γυναῖκες ἀρέσουν νὰ δλέκουν τὸ αἴσθημα αὐτὸ τῆς ζηλοτυπίας στὴν ψυχὴ τῶν ἀνδρῶν τους, καὶ πολλὲς μάλιστα ζητοῦν νὰ τὸ προκαλέσουν. Τὸ πάρνουν ὡς μία ἐκδήλωση μεγάλης ἀγάπης καὶ εἶνε ὑπερήφανες γι' αὐτό. Νομίζουν πὼς ἔτσι κρατοῦν καλύτερα τὸν ἄνδρα τους. Ἐκείνη ὅμως, γιατί τὸν ἀγαποῦσε δλθειά καὶ μὲ τὸν ἴδιο φυσικὸ τρόπο, πού ἀναπνέει κανείς, ἐνόησε ἔτι τὸ αἴσθημα αὐτὸ ἦταν ἡ δυστυχία τοῦς. Προσπάθησε, ἐπομένως νὰ τὸ ξερριζώσῃ. Ἔγινε πειθοῦ διαχυτική γιὰ νὰ τὸν μεθύσῃ. Δεσκόρισε τὴν αὐλή, πού τῆς ἔκανον οἱ θαυμαστοί της γιὰ νὰ τὸν κατανύσῃ. Ἀπέφευγε νὰ χορεύῃ μὲ ἄλλους ἐκτὸς ἀπ' αὐτὸν γιὰ νὰ μὴ δίνῃ λαβὴ στὴ ζηλοτυπία του. Ὅλα αὐτὰ ἐπέφερναν κάποιο ἀποτέλεσμα τὴν πρώτη φορὰ ἀλλὰ ὑστερὰ ἀπὸ λίγο ἄρχισε ν' ἀκανονίζῃ τὴ πρώτη του εὐχαριστημένη ψυχικὴ κατάστασι... Ἀλλ' αὐτὸ δὲν ἔφερνε τὴ χαρά. Τὰ κατατρόμαγκα τὴ φόβον ἀποτέλεσμα τὴς πρώτης φορᾶς ἔπαψαν ὁ ἀρχισμὸς τὰ συνεθίζει καὶ δὲν τὸ φέρνουν κομμία ἀντίδραση. Ἡ ἀρρωστεία ἀπόξεκνίστηκε πάντα ἐντοῦτοφ. Ἀπὸ κάτω τὴς ἀνάγκη τὴς ἀγάπης τοῦ καὶ μ' ἀνοῦν. Ἡ κοσμικὴ προκλητικὴ κόκκινη τὴς ἀπόφασις τοῦ, ἡ ὁποία ἔκανε ἀπὸ ἔλοι οἱ ἄνδρες, πάντα ἀπὸ ἀνδρεῖς, σὰ θέατρο ἀπὸ κένορα, στὸ ὁποῖο ἀκόμα νὰ στὴ ἕνον ἀπάνω τὴς ἀλμπατὲ πόθοι χοῦσιοι καὶ ἔκστασιοι, ἤγαν τὸ λάβε πολὺ ἀνωφέλιμοι κοίτηρε ρινὰ τὴ φλόγα τὴς ἀγάπης τοῦ.

Τὸ σύνταρο γυνάτανε σὴμερα πὰ κάποιο ἀπὸ τὸ οὐρανὸ τὴς εὐτυχίας τοῦς. Τὸ σκουλήκι ἔτρωγε ὁλημέρα περισσότερο τὸν ὡραῖο καρπὸ τὴς ἀγάπης τοῦ. Δὲν ἦταν ἤσυχος παρὰ μόνο ὅταν τὴν εἶχεν ἀπέναντί του μέσα στὴ μονοζιὰ τοῦ σπιτιοῦ τοῦς. Δὲν ἤταν εὐτυχὴς, παρὰ μόνο ὅταν τὴν νύχτα τὴν κρατοῦσε σφιχτὰ στὴν ἀγκαλιά τοῦ. Μάτακα ἐκείνη ὁπὸ διάφορα προσχήματα προσπαθοῦσε νὰ περιορίσῃ ὅσο τὸ δυνατὸ περισσότερο τὴν κοσμικότητα τὴς ζωῆς τοῦς. Μάτακα ἐξήντας καὶ νὰ ἀπομακρυνθοῦν τελείως ἀπὸ αὐτήν. Ἐκείνος, πλαγιασμένος στὴν ὑπερχάνειά του καὶ σκεπτόμενος τὸν κόσμο καὶ τὰ λόγια του, καθὼς καὶ τὸ ὅτι δὲν εἶχε δικαίωμα νὰ στερήσῃ τὴ γυναῖκα του ἀπὸ μιὰ ζωή, στὴν ὁποία ἤταν συνεθισμένη, ἔσω δὲ ἀκόμα ἀπὸ τὸ ἐμφυτο μέσα μας αἴσθημα τὴς ἀφεδλότητος, πολὺ μᾶς πιέζει πολλὲς φορὲς νὰ κάνουμε πράγματα πού μᾶς εἶνε δυσάρεστα μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ πανοῦμε. Ἀνθίστατο στὶς προσπάθειες αὐτὲς τὴς γυναίκας του κ' ἔνοιωσε νὰ ἐξκαλουθήσῃ τὴν ἴδια ζωή τοῦς...

Καὶ ὁπέφερε.

Ἐκείνη δὲν ἔνοιωσε ποτέ. Δὲν ἔνοιωσε γιατί ἦταν πάντα ἀνήσυχος, νευρικὸς κ' ἀφῃρημένος, ἀφοῦ εἶχε κάνει τὸ πάν γιὰ νὰ τοῦ ξερριζώσῃ τὴ ζηλοτυπία του καὶ γιὰ νὰ τοῦ ξαναδίδῃ τὴν πρώτη του ἀφροντισία. Παρατηρήσεις τὸν ἔκαμε πάντοτε καὶ πάντα μὲ τὴν ἄκρη τῶν ματιῶν τὴς καὶ μὲ τὴν ἀνησυχία τὴς τοφμερὸ τὴς, συνέλαβε πολλὲς φορὲς τὶς ματιὲς πού οἱ ἄνδρες ἐστόλιναν ἀπάνω τὴς καὶ τὴ σύσπαση τοῦ πόνου, πού προκαλοῦσαν στὴ φωαγνωμία τοῦ. Ἐνοιωσε τότε. Τὸ ἔνοιωσε ἀκόμα καλύτερα ὅταν μιὰ ἡμέρα εἶδε τὸν ἄνδρα τὴς, τὸν τόσο καθὼς πρέπει, τὸν τόσο συγκρατημένο, νὰ ὀρθώνεται ἀπόστασι ἀπὸ τὸ τραπέζι ἕνὸς κέν-

...ρου, ὅπου ἔκαθουνταν καὶ τὰ μπαν-τάζ τὴ ἔνεκα ἄνδρα, ὁ ὁποῖος τὴν κατέφερνε μὲ τὰ μάτια...

Κατάλαβε τότε, ὅτι τὸ νόημα τοῦ ἄνδρα τὴς ἤταν ἀνάτα. Ὁ ἄνδρας ἤταν ἀπόστασι τὴς ὀμορφιᾶ τὴς. Ἤταν γιατί ἤταν ἀδύνατο σὲ κάνενα νὰ τὴν κυττάξῃ χωρὶς νὰ νοιώσῃ ἀμέσως μέσα του τὸν πειὸ φλογερὸ καὶ ἐπίμονο πόθο. Μποροῦσε νὰ ἀπορίσῃ τὴν κοσμικότητα τὴς ζωῆς τοῦ, καὶ μὴν ἐπιτρέψῃ νὰ τὴν πλη-

ΚΟΝΑΝ ΝΤΟΥΛ

ΕΝΑΣ ΧΑΜΕΝΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

ΣΤΟ ΒΥΘΟ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ

(Συνέχεια εκ του προηγουμένου και τέλος)

Η ιστορία είχε τελειώσει. Δεν ήταν ανάγκη να ζητήσουμε περισσότερα πληροφορίας, αφού ο νους και η φαντασία μας ήκοροθύσαν νά συμπληρώσουν τα λοιπά. Εφαντάζομαι τον θρύλο καταποντισμόν της μεγάλης χώρας ολόενα και βαθύτερα, μέσα σαν αβυσσον του θεσπεσιά. Την είδαμε νοερώς νά κρίνεται εις δεκάδας μιλίων εντός στου βυθόν του σημερινού Ατλαντικού ωκεανού, νοερά σηκν αιβιστόν εής καταστρόφης μέσα στην οποίαν είχαν φυσικωθεί οι δύοιοι ελπίζουσαν; και ξαπλαβάμε τέλος πάς ψυχόμαν εστά γα εξαπολυθήσουν την ζωήν τον, πάς εξηφανισθήσαν εα διαφορα μέσα που τους εΐχε δόσει η προβλεπτικότης κατά η ένιστήμη του μεγάλου τον ανθρώπου πάς τους ξηαδε αυτός δλως τής τέχνας του πρωτοΰ κόθμη, κα πάς οί 50—80 ξαιξήσαντες εΐχαν πληθυνθή τόρα εις μίαν μεγάλην κοινότητα, ή οποία ξεφεσα νά ονάβη εις τά ξηαστα τής γής δια νά εφύσιη τρόπον εξαιλόσεως.

Κεμιάα βιβλιοθήκη δεν θά ήμπορούσε νά μάς δίδεί γόσον σαφώς τήν δφηματικήν αυτήν ιστορίαν όσον ή σειρά τον εικόνον εκείνον, οΰτε νά μάς εγχορεΐή ζωηρότερα εις τόν νοΰν μας τά συνοχόμενα εί αΰτής σοιεεφάσματα.

Αυτή ήτον ή ποίρα καί αυτά ήσαν τά εΐδεα τής καιοστροφής τής μεγάλης χώρας τον Ατλαντικού.

Κάτοιος εις τήν διεδοχήν τόν αΐωνον, ή μεγάλη αυτή πολιτεία θά εξαντονισθή από τάς ηφαιστειώδεις δυνάμεις ής φύσεως εκάνα στήν Ευρώπεν εις τής γής καί οι γεωλόγοι σοι φρονούσιν σοι μέλλοντος θ' ανακαλύψουν άμα ξυστρεπα, αλλά τά ξνίφοντα ένός εξαφανισθέντος κολοσσού.

Ένα μόνον σημείον ξμενε αβέβαιον. Το ζήτημα τοΰ χρόνον ό οποίος εΐχε περασεί από τήν εποχήν τής τραγωδίας. Ο Μάρκωσ εΰρεμα μέθοδον διά νά κάμη ένα χρονόμετρον ατοιοιηφόν. Μεταξύ τόν πολλόν εξαρτημάτων τοΰ μεγάλου κτεφίου ένάρχε κα ένας τρεμόπαιος θόλος ποΰ εξαρτήσεως ός τόπος ενεργεφσοΰ τόν αρχηγόν Ο'νειος εις τήν Λίγυπτον, θοιόις καί δδό ξηρησε ξενο ή ονηιθεια τής ποιεγόΰσας καί μέσα εις τά τείχη υπήρχεν ατελέιωτος σειρά τοιούτον ξειμένων. Ο Μάνδα ρός δόσεις εκαφφανα εΐ πρώτης κρεΐν θέσιν καί μάς δίδοιε νά ενοιήσωμεν, ότι πιοκρίζετο δι' αΰτόν.

— Αν πάρωσιν υπολοιπόν καί τή βάσει τής ξυής τόν εΰρεσιόν βοοιδόσεις εΐκεν ό Μάρκωσ, εΰρίσκεται δει πεθόνων, πιπά κεινον ίφον, ό τόν αΐσνα. Αν δεχθώμεν τόν αΰτόν αφιθμόν διά τήν προκειμένην περίστασον δεν θά φθάσωμεν μέν εις επιστημονικά ακριβή σφιπεφσματα, αλλά θά ξχομεν κάποιο εξαγγιόνον καιά προσέγγισιν. Ελέτεφσα σε 400 μοΰιιες.

— Τότε Ε.ΑΑ 8.000 χόΰνια.

— Λεφιβής. Καί αΰτό σνιφνονεί κάποιος με τόν ιαοδοιγισμόν τοΰ Πλάτωνος. Ασφαλώς ανεβήν αφοτοΰ αφείσηφ ή ιγνατιακή γφαιτή ιστοφία, ή οποία ανεφέρει εις 9.000 χόΰνια.

— Ναί, μοΰ φΰσκνα ότι μπορούσε νά σώσφ κάς τά μάτια μας εΐδαν εήν ανεπφόσωπον μάς τφαγωδίας ή ολοκλ σνφέθη κφα 9.000 χόΰνια. Αλλά φυσικά, διά νά δημιουφγηθή ένας καλλιαιέφνος αΰτό ποΰ εΐδαμε, θά ξκφτήθηκεν πολλοί χιλιάδες χφόνια. Έτσι, ξοφαμόν, ξεπέμφοι τά ίφια τής βεβιωμένης ανθφωπίνης ιστοφίας τότην φόσν κανείς άλλος ανθφωπος αφότου ξφχισεν ή ιστοφία.

Ένα πφάγμα μόνον μενά τήν ενόεκεφν μάς εις τή κεφαιοκεφάλη, σκεΐβη τά κατασταπτικότεφον καί μάλλον ένφοι δόκιμον σκάμα.

Ο Σαΐνάκ ήσαν δκείνος ποΰ μάς ξφφε τά νέα, δι' αΰς εΐχε σοιβή κάτι τό ξαιαιτον. Φυσικά, εν τφ μεταξύ εΐχαμε ξξοικειωθή μέ τάς συνοθήκας τόν νέον σνιφφόφον μας· ηξιόφαιε πολλά δλα τά μέφη, ιάνφαινομα εΐς τά κάνφα δνφφφν καί τάς συνοιαΐας—ή μοιοική τον ήταν πολΰ κφείφφη καί περίεφγος. Μόνος καί εΐς τάς θοιοφιάς σοφφφόν κφφάσεις, κατά τάς οποίας ή ιδιαιαφφία τόν δεν ξΐαν ανεπηφφόνετο ότό ζωηφοτάτας καί δφαματικάς πιτήσεις.

Εποκεκαλυμμένη δικφφόνη; πιιοφφνέες εΐς τάς οΐκίας τον. Ανεφφερα ήδη τήν ναφάν Μάνδα. Ήτο ιόφη ένός εξ τόν αρχηφφόν τής φυλής εΐς τήν οΐκογένειάν τής κόφης φφφίν καί φιλόφφφφα ένεδοφήν.

Αλλ' ας ξπανέλθω εΐς τόν Σαΐνάκ. Μάς ανεκοίνωσε δτι κάτι τό ξκτακτον συνέβαινε ξξω Ξφήγκαιε καί εΰφίσκαμε τούς φίλους μας νά σταθόσον σόν εΐς τόν διάδφομον ακολουθήσωμεν καί ξκείς τό πλήθος ποΰ ξκφχε νά φιφή εΐς τόν βυθόν τοΰ ωκεανοΰ. Ήσαν μεί ενα λεπτά εΰφεθήκαμε εΐς τό μέσον μιάς φασφαφίζοΰσης πόλιδος, διέκφινε ένα ανεκπλήκτον καί μ' ιφφίκα κατάλληλον. Ξκάτεφα τοΰς δύο σνιφόφους τον καί εΐδα δτι καί αΰτοί σνιεφφοΰζοντο εκείνες τήν σοφάνεν μας.

Ένα μόνον σημείον ξμενε αβέβαιον. Το ζήτημα τοΰ χφόνον ό οποίος εΐχε περασεί ότό τήν εποχήν τής τφαγωδίας. Ο Μάρκωσ εΰφεμα μέθοδον διά νά κάμη ένα χονόμετφον ατοιοιηφόν. Μεταξύ τόν πολλόν εξαρτημάτων τοΰ μεγάλου κτεφίου ένάρχε κα ένας τρεμόπαιος θόλος ποΰ εξαρτήσεως ός τόπος ενεργεφσοΰ τόν αρχηφφόν Ο'νειος εις τήν Λίγυπτον, θοιόις καί δδό ξηφησε. Ο Σαΐνάκ ήσαν δκείνος ποΰ μάς ξφφε τά νέα, δι' αΰς εΐχε σοιβή κάτι τό ξαιαιτον. Φυσικά, εν τφ μεταξύ εΐχαμε ξξοικειωθή μέ τάς συνοθήκας τόν νέον σνιφφόφον μας· ηξιόφαιε πολλά δλα τά μέφη, ιάνφαινομα εΐς τά κάνφα δνφφφν καί τάς συνοιαΐας—ή μοιοική τον ήταν πολΰ κφείφφη καί περίεφγος. Μόνος καί εΐς τάς θοιοφιάς σοφφφόν κφφάσεις, κατά τάς οποίας ή ιδιαιαφφία τόν δεν ξΐαν ανεπηφφόνετο ότό ζωηφοτάτας καί δφαματικάς πιτήσεις.

Εποκεκαλυμμένη δικφφόνη; πιιοφφνέες εΐς τάς οΐκίας τον. Ανεφφερα ήδη τήν ναφάν Μάνδα. Ήτο ιόφη ένός εξ τόν αρχηφφόν τής φυλής εΐς τήν οΐκογένειάν τής κόφης φφφίν καί φιλόφφφφα ένεδοφήν.

Αλλ' ας ξπανέλθω εΐς τόν Σαΐνάκ. Μάς ανεκοίνωσε δτι κάτι τό ξκτακτον συνέβαινε ξξω Ξφήγκαιε καί εΰφίσκαμε τούς φίλους μας νά σταθόσον σόν εΐς τόν διάδφομον ακολουθήσωμεν καί ξκείς τό πλήθος ποΰ ξκφχε νά φιφή εΐς τόν βυθόν τοΰ ωκεανοΰ. Ήσαν μεί ενα λεπτά εΰφεθήκαμε εΐς τό μέσον μιάς φασφαφίζοΰσης πόλιδος, διέκφινε ένα ανεκπλήκτον καί μ' ιφφίκα κατάλληλον. Ξκάτεφα τοΰς δύο σνιφόφους τον καί εΐδα δτι καί αΰτοί σνιεφφοΰζοντο εκείνες τήν σοφάνεν μας.

* * *

Μεταξύ εΐλλον ανεπιμένων εόφήκαμε καί τό ηφεμαΐόφον τοΰ πλοίον ότόν πφφγόφφετο ή αΐαλάνιά μας.

Ο'κτωβφίου 3. Ο' ιφεις γενναίοι ενλφιτίοι κεεΐβηκεν αΐφεφον εΐς τόν βυθόν τοΰ ωκεανοΰ καί σνιέβη τή ιόεφχομα ότό εΐχε πφφβεί—ξφχφεν ό πλοίοφος Ο' Θεός ός ανάκτήη τήν ψυχήν τοΰ... Τοΰς ακφιφφέφομα μέ τήν πεταλήφιον, ότι δεν θά ενοβφεΐκεν.

Ξέφι τί διάεφεια δλα ξπήφαιναν κάιεΐς τάς 11.45' εΐχαν φΰιόσει εΐς βίβιοι 300 όφφιμόν. Ο δόκτωφ Μάρκωσ μόν μεταβφάζεν εΐλήφιας ένό καιφοΰ εΐς καιφόν. Λόφνης ή φφφή τον μοΰ εΐχεν ταφφιφεί· εΐς τά σφματόφφφον ή μόνιιο δοκεΐ φφόνεν. Μετ' ολίγον τό σφματόφφφον ξκόιιη.

Καί ίμως πφέπει νά αναφέφω ένα ξκεκφον γεγονός, ήν αλήιη σφκαιόιιη τόν διόιιον δεν κατεφφάσαν ξκείνη νά σκεφθή, διόι ή ιόιιοιος καιφός μοΰ ξπφοφφφν ότι μου ήν πφοφφφν. Εΐχαμε φόφφ ένα ήφεμόν ξφφφν βοθόν καί ξφφφαν ένα μεφάλον φόφφφν ιόιιοιον 27.000 κιλών. Το βαφΰιόν τής ξμενε εΐς τόν βυθόν. Αλλ' ανεόφφφν τό σφμα. Καί ίμως ιόιιοιον ήν φάνεται, ίμως εΐς τό ιόφφφν τον ιόφφφκεν δφμόν τό φαυδΰν τοΰ κ. Χέλιόιιβ μέ τό ύφιιά τον. Ίδον τί ιόιιφμφα εΐνε κφιτάνφ κεον, καί δεν ήκιφφφί νά εΐφήη πάς ανιέβη αΰτό τό πφάγμα... Ξιιείναμε ιόφμα ιόλίγες ιόφφφ εΐς τά κίφφι, ηάιιοιος ανιαδΰθη αΐιιοιος εΐς τήν ξπιφάνειαν... Τόφα πφέπει νά φφοντίσω διά τό πλοίον, ιόιοι ποτέ μου δεν εΐδα ξπεφφφφφόφφφφον.

* * *

Ένοι ξμιβάμε τά πεΐκοιαία νέα τόν πφφφφφ συντφόφφφν μας. Φαίνεται ότι τό πλοίον ξιεοιε εΐς τφφφφφόν κιιιιιόνον καί ιφφόιιιος κατεβιβιόθη.

Όταν ένεφφφφφφε εΐς τήν πολιτείαν, συνέβη αΰιιοιο γεγονός ποΰ μάς δίνεφε ένός εξωφφιιιοΰς πνιθόφφφφ εΐς τόν ιόιιοιον ένα ξπειβιβιιιόνος ό ιόφφφφφφφφφ; φυσής λιιιής καί πφό εΐφφφ ίφφφ ιόιιοιοι ό ιφιιιιι

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΕΧΝΑΙ

Η ΠΑΡΑΞΕΝΗ ΖΩΗ

Η ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΦΑΚΟΥ

Εις την 'Εκθεσίν του της 6δου Φιλελλήνων, ένας γεννημένος καλλιτέχνης—6χ. Γεώργιος Μπούκας—θ'φηνε τες ημέρες αυτές, τήν απολογίαν τοῦ φωτογραφικοῦ φακοῦ. Καὶ μας δείχνει, ὅτι μὲ ἕνα φακόν, καὶ μὲ μίαν φωτογραφικὴν πλάκα, μπορεῖ κανείς, ἀξιόλογα, νὰ δημιουργήσῃ ἕνα ἀνώτερον καλλιτεχνικὸν εἶδος, ἀρκεῖ νὰ γνωρίζῃ νὰ ὑποτάξῃ τὰ μηχανικὰ αὐτὰ μέσα εἰς τὸ νόημα τῆς τέχνης.

Ἀρκεῖ, δηλαδή, νὰ εἶναι φωτογράφος, ὁ ἴδιος, μὲ μίαν δημιουργικὴν ψυχήν. Ἀλλὰ δὲν πρόκειται, εἰς τὴν εἰδικὴν αὐτὴν σήμερον, νὰ κριθῇ μία προσπάθεια τόσον σοβαρά, ὅπως αὐτή, ποὺ μᾶς παρουσιάζει ὁ φίλος καλλιτέχνης. Σκέπταται ὅμως κανείς, καθὼς περνᾷ ἡμερὸς ἀπὸ τὰ ἔργα αὐτὰ τῆς τέχνης, ποὺ εἶναι, ἐν τούτοις ἁπλαῖ φωτογραφίαι τὶ περισσότερα, τί μᾶς προσφέρουν ἕως τώρα ὁ φωτογραφικὸς φακός, ἐκτὸς ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων, καὶ τί ἐξακολουθεῖ συνήθως, νὰ μᾶς προσφέρῃ. Ἀπὸ τὸν καιρὸν τῆς ἐκγεροτυπίας, τῆς πρώτης, δηλαδή, μορφῆς τῆς φωτογραφίας, μέχρι τῶν ἡμερῶν μας, ὁ δυσνόητος αὐτὸς φακὸς ἦτο ἐπιφορτισμένος μὲ τὸν πλέον ἀχάριστον ρόλον, ποὺ ἔπαιξε ποτὲ ἄψυχον πρᾶγμα μέσα εἰς τὴν κοινωνίαν τῶν ἐμψύχων πλασμάτων. Νὰ ἀπαθανατίσῃ, δηλαδή, ὅλας τὰς ἀσημότητας, καὶ νὰ ἐξευτελίσῃ ὅλας τὰς ἀσχημίας.

Προτοῦ ἐρευνήσῃ ἡ φωτογραφία, οἱ περισσότεροι ἄνθρωποι εἴχαντο καὶ παρείχοντο, χωρὶς ν' ἀγίνουν ἄλλα ἔργα τῆς διαλάσεώς των, παρὰ μίαν πρόσκαιρον ἀναμνησιν εἰς τὴν μνήμην τῶν προσφίλων των καὶ τῶν συγγενῶν των, ποὺ ἔσβηνε καὶ αὐτὴ μαζύ τους. Μὲ τὸ νὰ ἐφευρεθῇ ἡ φωτογραφία, καὶ ἡ κυοτὴ Μαρία, εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἀθανασίαν. Καὶ, ταυτοχρόνως πληροφορηθεῖς περιεργότατα πράγματα. Αἴγυπτος χάριν τῆς γεωρροφορίας, ἐὰν ὑπῆρξε κάποτε ἡ ἐξακολουθεῖ νὰ ὑπάρχῃ ἄνθρωπος, ποὺ ἐμείβε ἀκατάπαυστος εἰς ἅλην του τὴν ζωήν, ποὺ ἐφορᾶσε διακρακὸς τὰ γιορτινά του, ποὺ ἦτο πάντοτε ἐπιμελὴς κυμπωμένος, ποὺ εἶχε ἀπὸ πέντε δάκτυλα εἰς κάθε του χέρι καὶ ποὺ, ἀνεξαιρέτως τῆς ἡλικίας του, δὲν ἔφερε ποτὲ οὔτε μιὰν ρυτίδα εἰς τὸ πρόσωπόν του. Ὅλα αὐτὰ τὰ θαυμάσια πράγματα τὰ πληροφορούμεθα ἀποκλειστικῶς χάρις εἰς τὸν φωτογραφικὸν φακόν. Ἀλλὰ μήπως φταίει καὶ ὁ δυστυχισμένος αὐτὸς φακός; Ἐν πρώτοις, κάθε χριστιανός, ποὺ παρουσιάζεται ἐνώπιόν του, θαρρεῖ ὑποχρέωσίν του νὰ συστήσῃ εἰς τὸ κοινὸν τὸν ράφτην του.

—Σὲ παρακαλῶ, ὡς τὸ Σάββατον, νὰ μοῦ ἔχῃς ἀφαλκάς ἕτοιμα τὰ ροῦχα μου, γιατὶ θὰ πάω νὰ φωτογραφηθῶ.

Ὁ ράφτης ἐπιμένει εἶναι ὁ ἀκαρπίτερος συνεργάτης τοῦφωτογράφου. Ἀλλὰ μήπως εἶναι μόνον ὁ ράφτης;

—Κύριαρχε, σὲ παρακαλῶ, νὰ μοῦ κουρέψῃς καλὰ σήμερα, γιατὶ θὰ πάω νὰ φωτογραφηθῶ. Προσοχὴ ἰδίως στὴ χαρίτρα. Νὰ μὴν ἔξαγε, οὔτε τριχίτσα, γιατὶ χαθήκαμε.

Συνεργάτης, λοιπόν, καὶ ὁ μπαρμπέρης.

Φρεσκοντυμένος καὶ φρεσκοκουρεμένος φθάνει ὁ ὑποψήφιος τῆς ἀθανασίας εἰς τὸ φωτογραφεῖον. Κυττάζεται ὀπίσω καθρέφτη, διορθώνει τὸν λαιμοδέτην του, τακτοποιεῖ καὶ τὴν τελευταίαν μικρὰν ἀνωμαλίαν τῆς παραστάσεώς του, λειαίνει τὴν ἐλαχίστην πτυχὴν τοῦ ἱματισμοῦ του καὶ παραδίδει τὸ θαῦμα τῆς ὑπάρξεώς του εἰς τὸν φωτογράφον. Ἀπὸ τὴν στιγμὴν αὐτὴν ἀρχίζει ὁ ρόλος τοῦ φωτογράφου, ποὺ δὲν εἶνε βεβαίως ὁ κ. Μπούκας.

Ἐν πρώτοις, γιὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ἀπόλυτον ἀκινησίαν τοῦ πελάτου, τοῦ καθίζει ἕνα σίδερο ἐκ τῶν ὀπισθέν, ποὺ τοῦ σφίγγει τὸ κεφάλι, ὅπως ὁ ἐμβρυουλκὸς τὸ κεφαλάκι τοῦ ἐμβρύου, ποὺ ἔρχεται εἰς τὸν κόσμον. Ἀπολουθοῦν οἱ μανοῦβρες τῆς προετοιμασίας τῆς μηχανῆς καὶ τῆς κατοπτεύσεως. Ἰκανοὶ νὰ φέρουν λιποθυμίαν εἰς ἕναν ἄνθρωπον, ὑποχρεωμένον νὰ τὰς ὑποστῇ ἐν ἀπολύτῳ ἀκινησίᾳ καὶ προσοχῇ.

—Λιγάκι δεξιότερα τὸ σῶμα σας, παρακαλῶ. Ἔτσι! Λίγο ἀριστερώτερα τὸ κεφάλι σας. Λαμπράδ! Κυττάξετε, τώρα, πρὸς τὸ μαυροδάκι αὐτὸ τὸ τοίχου ποὺ εἶνε ἀποπάνω ἀπὸ τὸ παράθυρο. Ἔχει καλῶς. Καὶ τὰ δάχτυλα σας, παρακαλῶ, ἀνοιχτά, νὰ ξεχωρίζουν, νὰ μὴ μοῦ πῆτε ἀδρὶ πῶς σᾶς ἐβγάλα μὲ λειψὰ δάχτυλα.

Ὅλα αὐτὰ εἶνε ἀπαραίτητα διὰ μίαν καλὴν πόζαν. Καὶ μετὰ νέαν κατόπτευσιν—ὕστερ' ἀπὸ δύο λεπτὰ ὁ ὑποψήφιος τῆς ἀθανασίας θὰ ἔπεφτε λιποθυμὸς ἀπὸ τὴν ἐξάντλησιν καὶ τὴν συγκίνησιν—φθάνει, ἐπὶ τέλους, ἡ μεγάλη κρίσιμη στιγμή.

—Προσοχή. Μειδιάσατε, παρακαλῶ...

Πῶς νὰ μειδιάσῃ ἕνας ἄνθρωπος ἄτιμος νὰ ἀποθάνῃ; Καὶ ὅμως ἀπὸ τὴν φωτογραφίαν του πρέπει νὰ μειδιᾷ κάπως πρὸς ὅλας τὰς ἐπερχομένας γενεάς. Χαιδεύζει, λοιπόν, ἕνα τραγικὸν μειδίαμα καὶ ὁ φακὸς τὸ παραλαμβάνει διὰ νὰ τὸ παραδώσῃ εἰς τὴν ἀθανασίαν, μαζὶ μὲ τὸ ἔργον τοῦ ράφτη, τοῦ κουρέως καὶ ὅλων τῶν συνεργατῶν τοῦβρεστουργήματος. Ἀλλὰ ἡ μεγάλη καλλιτεχνικὴ ὑπόθεσις δὲν τελειόνει ἔως ἐδῶ. Ἔρχεται ἡ σειρὰ τοῦ φρεσκοσαρίσματος. Καὶ ὁ φωτογράφος, ποὺ γνωρίζει, ὅτι πολλοὶ ἄνθρωποι μπορεῖν νὰ ἀναγνωρίζουν τὰ ἐλαττώματά των, ἀλλὰ κενέναις τὰς ρυτίδας του, κατανίνεται νὰ ἐξαλείψῃ ἐπάνω στὴν φωτογραφικὴν πλάκα καὶ τὰ τελευταῖα ἴχνη τῆς εἰλικρινείας τοῦ φακοῦ. Καὶ ταῦτα μὲν προκειμένου περὶ ἀνδρῶν. Προκειμένου περὶ γυναικῶν, ὁ φακὸς ἔχει, ὡς γνωστὸν τὴν ὑποχρέωσιν ἀπὸ κάθε Ἀριάδνειαν νὰ ὑφαίνῃ μίαν Ἀφροδίτην. Καὶ, θέλοντας καὶ μὴ μὴ τὴν δημιουργῇ. Τὸ πῶς εἶνε ἄλλο ζήτημα...

Φταίει, λοιπόν, ὁ φακός; διὰ τὰ ἐγκλήματα, ποὺ τοῦ ἀποδίδονται; Ἀλλὰ μόνον ὁ δυστυχισμένος αὐτὸς φακὸς ἐὰν φταίει. Καὶ ἤτο καιρὸς νὰ ξεχωρισθοῦν αἱ εὐθύναι καὶ νὰ ἀποδοθῇ δικαιοσύνη εἰς τὸν μέγαν συκοφαντημένον. Ὁ κ. Μπούκας τοῦ κάμνει τὴν ἀπολογίαν του. Καὶ τὴν κάμνει, ὁμολογουμένως μ' ἕνα εὐγλωττότατον τρόπον, εἰς μίαν ἔκθεσιν φωτογραφιῶν, ὅπου ἀντὶ νὰ μειδιοῦν διαρκῶς οἱ φωτογραφούμενοι, ἐμειδίασαν, ἐπὶ τέλους, καὶ ἡ τέχνη. Ἀθῶος, λοιπόν, ὁ κατηγορούμενος!

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ

ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΑ

ΑΘΗΝΑ

Εἶσαι ὡραία μὲ τὴ θύμησι
τὴν ὀρχαία σου, 'Αθῆνα μου'
μὰ γλυκειὰ εἶσαι ὅταν πέπλος
σὲ τυλίγει ὀρχονδραντος,

βυζαντινός.

Σκοχασμὸς μὲ τὴν πρώτη,
μὲ τὴν ἄλλη ὅλη αἴσθημα!
Μὰ καὶ μὲ τὶς Παλλάδες σου
καὶ μὲ τὶς Παναγιές σου.

σὲ νοσταλγῶ.

Νοσταλγῶ. τὰ ἀσκλησάκια σου
μὲ τὴν πρώτη μου πίστη
τὴν παιδική, τὴν ἀδολη.
Νοσταλγῶ τὶς ἐλιάνες τους,

τὸ σχῆμ τους φῶς.

Κ' ἡ ξενητειά μου γίνεται
μιὰ Μεγάλη Βδομάδα
ἀτέλειωτη. Ἐπτάφωνος
θρήνος ἀκούω, μὰ 'Ανάστασι
δὲν κοντεύω.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ

Νοσταλγῶ ἕνα ξωκλήσι σου
μὲς σὰ πεῦκα τῶν λόφων σου,
ὦ 'Αθῆνα, χαμένο!
Νὰ σημαίνει ἡ κομπάνα του
ἀκοῦ σὰν φτάνει.

Καὶ νὰ μπαίνω στὴν ὥρα
τὴ γλυκειὰ τοῦ Σπαρνοῦ.
Νὰ μὴν ἔχω συλλειτουργούς,
πάρε κάποια γρόνισσα
κ' ἔγκυμονα.

Θυμιὰ νάνε τριγύρω μου
καὶ νὰ καίν δυὸ λαμπάδες
φτωχιαὲς σὰ εἰκονίσματα
δυὸ 'Αγίοι ἀσήμαντοι
κ' ἔγκυμονάνες.

Καὶ γεμάτος κατάνυξη,
νὰ θωρῶ ἐκεῖ στὸ βάθος
κάς φλάνα τὸ τροπάριο
ὁ ἀγιατρὸ του ὁ 'Αλέξιντρος
Παπαδιαμάντης.

1935.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΣΚΙΠΗΣ

ΜΙΑ ΜΙΚΡΗ ΔΙΑΦΟΡΑ

—Αὐτὸς ὁ κατοδικως εἶνε ἀξιολόπιστος...Ἀποῦ ἐκεῖ νὰ καταδικασθῇ, κιθῶς μοῦ εἶπε, δέκα χρόνια φυλακὴ γιὰ μιὰ ἀπλὴ ἀνεντροφὴ ἔργων ζωοφιλείας!...
—Ναι...Ἀνεγράφησε...τὰ τραπεζογραμμάτια τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης!

('ΑΘΛΟΝ ΟΠΙΝΙΟΝ.)

Ο ΜΠΕΡΝΑΡ ΣΩ

[Ο διάσημος "Ἄγγλος ἠθοποιὸς Λόμπερ Λωραὶν ἔγραψε ἕνα χαρακτηριστικὸ τοῦ ἔργου καὶ τῆς προσωπικότητος τοῦ Μπέρνερ Σῶ, τοῦ σωματοπτώτου τοῦ δημοσιογράφου ὁ ὁποῖος εἶνε σήμερα μία οἰκουμενικὴ δόξα. Ἀπὸ τὸ χαρακτηριστικὸ αὐτὸ παίρνουμε τὰ κατωτέρω ἀσμέλα.]

Πολλοὶ λίγοι σήμερα διαμφισβητοῦσι, ὅτι ὁ Γεώργιος Μπέρναρ Σῶ ἔχει ἐλαττά στοιχεῖα γιὰ νὰ θεωρηθεῖ ὡς μία μεγαλοφυΐα. Ἀλλὰ ἡ μεγαλοφυΐα αὐτὴ ἔχει πολλὲς πλευρές οἱ ὁποῖες δὲν εἶνε ὅλες ἐξ ἴσου προφανεῖς σ' ὅλους τοὺς κλάδους τῆς δράσεώς του. Δραματοποιός, πολιτικός, προπαγανδιστὴς καὶ κοινωνικὸς μεταρρυθμιστής, ὁ Σῶ ὑπῆρξε ἀλληλοδιαδόχως ἀπὸ ὅλα αὐτά. Ἀλλὰ γιὰ ποιὸν ἀπὸ ὅλες αὐτὲς τὶς ἰδιότητές του, θὰ τὸν θυμοῦνται οἱ μεταγενέστεροι;

Ἐλάχιστες ἀμφιβολίες μποροῦν νὰ ὑπάρχουν περὶ τοῦ ὅτι οἱ μεταγενέστεροι θὰ τὸν ἐνθυμοῦνται καὶ θὰ τὸν θεωροῦν κυρίως ὡς δραματοποιό. Ἀλλὰ καὶ ἐδῶ ἀκόμη τὸ ἔργον του πρέπει νὰ ἐξετασθῇ ἀπὸ πολλὲς πλευρές. Στὸν ἠθοποιὸ ὁπωσδήποτε εἰδονται πολλὲς εὐκαιρίες νὰ ἐκτιμήσῃ τὴ δημιουργία ἑνὸς δραματοποιοῦ, γιατὶ γίνεται ἡ ζωντανὴ ἐκδήλωσις τῶν χαρακτήρων ποὺ φαντάζεται ὁ συγγραφεύς. Πραγματικὰ, τόσο πολὺ ζῇ τὸ ρόλο τοῦ ὥστε συχέει τοὺς χαρακτῆρες τοῦ δραματοποιοῦ μὲ τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό του.

Εἶχα ὁ ἴδιος μιὰ πολὺ μακρὰ καὶ δοκιμασμένη πεῖρα τοῦ ἔργου τοῦ Σῶ, γιατὶ τὸ γνώρισα ὡν ἠθοποιὸς ἢ σὰν θεατὴς ἐπὶ εἴκοσι χρόνια εἴτε καὶ περισσότερο. Καὶ τὸ συμπέρασμὰ τὸ ὁποῖο ἡ πεῖρα μοῦ ἐδίδαξεν εἶνε, ὅτι ὁ Σῶ εἶνε μιὰ μεγάλη δύναμις τῆς φύσεως, προωρισμένη νὰ συγκαταλεχθῇ μεταξὺ τῶν ἀθανάτων.

Ἔννοεῖται ὅτι πλήρωσε τὸ κοῦτσι τὸ φόρο τῆς μεγαλοφυΐας του, δηλαδὴ παρεξηγήθηκε σὲ μεγάλο βαθμὸ ἐδῶς ὅτι κατὰ τὰ πρῶτα χρόνια τῆς δράσεώς του. Τότε τὸν ἐκάτταζαν μὲ κάποιο φόβο καὶ τὸν ἐθεωροῦσαν σὰν ἕνα δηκτικὸ σκτωριστή. Πολλοὶ λίγοι ἤθελαν ν' ἀναφέρουν τὸ ὄνομά του, γιατὶ τὸν θεωροῦσαν μαθητὴν τοῦ διαβόλου. Καὶ τὸν μισοῦσαν ἰδιαιτέρως γιατὶ ἦταν προπαγανδιστὴς τοῦ σοσιαλισμοῦ καὶ γιατὶ ἐχρησιμοποιοῦσε τὸ θέατρο ὡς μέσο τῆς προπαγάνδας του. Πολλοὶ ἐπίσης κριτικοὶ ὑποστήριζαν, πὼς ἡ προπαγάνδα δὲν ἔχει θέσιν στὴν σκηνὴ καὶ γενικὰ στὴ φιλολογία, ἀλλὰ ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ παραδεχθῶ τὴν ἄποψιν αὐτή. Ἀντιθέτως φρονῶ ὅτι ὁ Σῶ ἔκανε πολὺ καλὰ χρησιμοποιοῦντας τὸ θέατρο ὡς τὸν σπουδαιότερο τρόπο τῆς ἐκδηλώσεως τῶν κοινωνικῶν του ἰδεῶν.

Εἰς τὸ ἐρώτημά του ἂν ὁ σημερινὸς Σῶ εἶνε κατὰ πολὺ διαφορετικὸς τοῦ δεκαπενταετοῦς Σῶ—γιατὶ σ' αὐτὴ τὴν ἡλικία ἀνεφανείστανε στὸ θέατρο—μπορεῖ, φρονῶ ν' ἀπαντήσῃ κανεὶς μ' ἕνα καταγρηματικό: «Ὄχι». Ἡ μετάβολή δὲν ἐπῆλθε στὸν Σῶ ἀλλὰ στὸ κοινό. Τὸ σημερινὸ κοινὸ ἔχει περισσότερη συνείδηση τῆς πραγματικότητος, εἶνε ἀνεκτικώτερο στὶς ἰδέες περὶ ἠθικῆς καὶ περισσότερο μορφωμένο παρὰ ὅτι ἦταν κατὰ τὰ πρῶτα χρόνια τῆς ζωῆς τοῦ Σῶ. Νὰ σᾶς δώσω ἕνα παράδειγμα. «Στὸν «Ἄνθρωπο καὶ Ὑπεράνθρωπο» του, στὴ σκηνὴ ποὺ ἡ Βιολέττα κοντεύει νὰ γίνῃ μητέρα ὁ Ὀκτάβιος, ὁ ἀδελφός της, ρωτᾶει:

—«Μὰ ποιὸς εἶνε ἐκεῖνος ποὺ σὲ διέφθειρε; Θὰ ἐπανορθώσῃ τὴν πράξι; παίρνοντάς σε γυναῖκα του! Ἀλλοιῶς, θέλοντας ἢ ὄχι, θὰ μοῦ δώσῃ λόγο γιὰ ὅτι ἔκανε!» Ἡ Βιολέττα μιλάει γιὰ τὸν διαφθορέα της σὰν γιὰ ἕνα «ἐλεεινὸ μασκαρᾶ». Ἀλλ' αὐτὸ ἀπάνω ὁ Τάνερ λέει στὸν Ὀκτάβιο:—Μὰ γιὰ νὰ παντρεύουμε τὴν ἀδελφή σου μ' ἕνα «ἐλεεινὸ μασκαρᾶ» πρέπει πρώτα ν' ἀλλάξουμε τὸ χαρακτήρα της! Μὰ τὸ θεό, μοῦ φαίνεται πὼς τρελλαθήκαμε ὅλοι ἐδῶ μέσα!»

Πρὸ ἑνὸς τετάρτου αἰῶνος, μέγα μέρος τοῦ κοινοῦ ἐτρόμαζε μὲ τὶς σκέψεις τοῦ Σῶ, ὅπως τὰς ἐξέφραζε ὁ Τάνερ. Σήμερα τὶς γνῶμες τοῦ Τάνερ τὶς συμμερίζονται πολλοί.

Αὐτὴ βέβαια δὲν εἶνε ἡ πρώτη φορὰ ποὺ οἱ γνῶμες τοῦ Σῶ, οἱ ὁποῖες στὴν ἀρχὴ εἶχαν καταδικασθῇ, ἔγιναν τελικῶς δεκτές. Πάρτε, ἐξάφαν, τὸν Μπλέντολο στὰ «Ὅπλα καὶ ἀνθρωποι». Ὅταν ἔπαιξε τὸ ρόλο αὐτὸ στὴν προπολεμικὴ ἐποχὴ ἐκρίθη σὰν ἕνας φανταστικὸς χαρακτήρ. Ἀλλ' ὅταν ἔπαιξε τὸν ἴδιο ρόλο λίγο καιρὸ ἔπειτα ἀπὸ τὴν ἀνακωχὴ, χάρις στὴν πεῖρα ποὺ ἀπέκτησαν πολλοὶ ἀπὸ τὴν στρατωτικὴ τους ζωή, οἱ γνῶμες τοῦ Μπλέντολο ἔγιναν ἀσπκοτές. Βέβαια καὶ ὁ Σῶ δὲν ἔπαιξε μικρὸ μέρος εἰς τὴ νέα κοινὴ γνώμη περισσότερο ρεαλιστική, ἀνεκτικὴ καὶ φωτισμένη.

Καὶ λόγῳ αὐτῆς τῆς ἐξελίξεως τῆς κοινῆς γνώμης φρονῶ πὼς τὸ «Συφοριασμένο σπίτι» θὰ ἐκτιμηθῇ εἴκοσι ἔτη ἀργότερα.

Ὅσον ἀφορᾷ ποιὸ εἶνε τὸ μεγαλύτερο ἔργο τοῦ Σῶ, νομίζω πὼς ἡ ἀπάντη πρέπει νὰ δοθῇ στὸν «Ἄνθρωπο καὶ Ὑπεράνθρωπο». Μολονότι ὁ αὐτὸ τὸ ἔργο ὁ ἐπανκστάτης φιλόσοφος, ὁ Τῶν Τάννερ, διαθέτει μιὰ ὀρμητικὴ σκέψι καὶ ἀποδεκνύεται τὴν πλάνη, ὥστε ἡ κριτικὴ τοῦ Σῶ περὶ τῆς ζωῆς νὰ φαίνεται καταστρεπτικὴ καὶ ὄχι δημιουργική, ἐν τούτοις (στὴν τρίτη πράξι ποὺ συχνὰ τὴν παραλείπουν στὶς θεατρικὲς παραστάσεις) μᾶς δίδει μιὰν ἐμηνευσιμένη θρησκεία, στὴν ὁποῖαν ἐπιδεῖξι πὼς ὁ ἀληθινὸς σκοπὸς τοῦ ἀνθρώπου εἶνε ἡ ἀνακάλυψις τῆς δυνάμεως τῆς ζωῆς.

Ὅταν γιὰ πρώτη φορὰ ἔπαιξα τὸν ρόλο αὐτὸ στὴ Νέα Ὑόρκη, ἐτηρεγράφησα στὸν Σῶ, ὅτι ἡ ἐπιτυχία του σημειώνει ἐποχή, τόσον καλλιτεχνικὴ ὅσον καὶ οἰκονομική. Στὴν ἀπάντησι τοῦ μοῦ τηλεγράφησε: «Νάσαι φρόνιμος. Τὰ ἔργα μου ἐπιτυγχάνουν πάντα στὰ πρῶτα παιξίματα».

Πολλὰκις ἐλέχθη πὼς οἱ γυναῖκες συνήθως ἀπεγθάνονται τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖον ὁ Σῶ ἐρευνᾶται τὸ ρόλο τοῦ φύλου των. Ἀλλὰ δὲν τὸ πιστεύω. Οἱ κριτικοὶ λένε πὼς ὁ Σῶ ἔχει χαρακτηρίσει μὲ κάποιαν ἐλευθεροστομία ἢ καὶ «μισογυνισμὸ» ἀκόμη τὸν ρόλο τῆς γυναίκας στὸ ἔργο του «Ἄνθρωπος καὶ ὑπεράνθρωπος». Νομίζω ὅμως πὼς ἡ σκέψις τοῦ Σῶ, ἡ ὁποία συμπίπτει μὲ τὸν Σκίζπηρ, εἶνε πὼς οἱ γυναῖκες εἶνε φτιαγμένες γιὰ νὰ ὑποφέρουν. Πρέπει ἐπίσης νὰ προστεθῇ πὼς ὁ Σῶ θεωρεῖ τὴν γυναῖκα σὰν σύντροφο τοῦ ἀνδρός, καὶ ἔκαμε ὅ,τι μποροῦσε γιὰ νὰ τὴν ἀνυψώσῃ σ' αὐτὸ τὸ ἐπίπεδο.

ΛΟΜΠΕΡ ΛΩΡΑΙΝ

ΑΠΟ ΤΟ ΝΕΟΕΚΔΟΘΕΝ ΒΙΒΛΙΟΝ

"ΟΙ ΕΡΩΤΕΣ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ,,

ΤΟΥΣ ΠΡΟΙΚΗΜΙΣΕΝΣ ΜΟΒΑΤ

Τὴν 21 Λίγκόστου 1744, στὶς δέκα τὸ πρωΐ, οἱ κωμπάνες τῆς Πανκγίας τοῦ Καζάν, χτυπώντας τρελλὰ πάνω ἀπὸ πράσινους θόλους, ἀνήγγειλαν τοὺς γάμους τοῦ Πέτρου Χόλσταϊν, Μεγάλου Δουκὸς, διαδόχου τοῦ ρωσσικοῦ θρόνου, μὲ τὴν Σοφίαν νὲ' Ἀνχάλτ-Ζέρμπστ, δικτυοθέτειαν Αἰκατερίνην. Ἀλαξιδόνων παρὰ τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας.

Μιὰ ἔκρεπὰ κορόνα ἀπὸ διαμάντια ἐσχημάτιζε μιὰ κοκκινωπὴ γραμμὴ στὸ μέτωπο τῆς Αἰκατερίνης, ἡ ὁποία εἶχε ἡμιμρανίαν, ἔτσιν ἡ τσαρίνα Ἐλισάβετ τῆς τὴν ἔβγαλε ἀπὸ τὸ κεφάλι της. Τίποτα δὲν ἦταν πιὸ φρέσκο ἀπὸ τὸ νυμφικὸ δωμάτιο, τοῦ ὁποίου οἱ τοῖχοι ἦσαν σκεπασμένοι μ' ἕνα ἀγγρὸ ὕφασμα κεντημένο μὲ λουλούδια. Τὸ ἑλαφινὸ κρεβάτι ἦταν λουσάτο, ἀστραφτερό, πολκιμένο μὲ ἀσημένιες γιρλάντες.

Ὅταν ὁ αὐλάρχης καὶ ὁ διευθυντὴς τοῦ πρωτοκόλλου ἀπεχώρησαν μὲ ἔκθεσιν ὁπλίσεις, ἄρχισε ἡ τελετὴ τῆς «κατακλίσεως», εἰς τὴν ὁποίαν παρευρίσκοντο μόνον γυναῖκες. Τὸ «ντεκόρατιφ» τῆς μεγάλης δοκιμάσεως ἦταν τρομερὸ. Ὁ μέγας δοὺξ παρουσιάζεται καὶ αὐτὸς μέσα σὲ μετάξια, δαντέλλες κὶ ἀστρα, ὅπως τὴν ἐπιθυμοῦν οἱ γυναῖκες, ποὺ δὲν κατορθώνουν ὅμως ν' ἀποκρύψουν τὴν τερατώδη ἀσχημιὰ τοῦ. Σημειωμένος μὲ ἐλογιὰ, μὲ τὰ μάτια ποὺ διαρκῶς ἀνοιγοκλείνκν, ἔρκιαζε μᾶλλον μὲ πίθηκο παρὰ μὲ Χερουβεὶμ. Ἡ τσαρίνα, μὲ τὰ μάτια γυρὰ ἀπὸ συγκίνηση, ἐλλόγησε τοὺς νενυμφευμένους καὶ τοὺς ἐχτύπησε τρυφερὰ τὰ μάγουλα ποὺ κοκκίνιζαν, μὲ τὸ γέρο της. Οἱ ἀρρέλαιν», δηλαδὴ οἱ βασιλόπιλοι καὶ ἄλλοι ἀνέκραξαν μόνο τοῦ τὸ αὐτοκρατορικὸ ξεγιάρι...

Ἡ καρδιὰ τῆς νεαρῆς μεγάλης δουκίσσης χτυποῦσε δυνατὰ...Δὲν ἀγαποῦσε καθόλου τὸν ἀδυγμὸ ποὺ εἶχε πάρει, ἤτανε ὅμως ἔτοιμη «νὰ ἐκπληρώσῃ τὰ καθήκοντά της»—ὅπως γράφει ἡ ἔδια εἰς τὶς ἀναμνήσεις της—γιατὶ ἦταν φιλόσοφη καὶ γιατὶ ὁ γάμος αὐτὸς ἔκανε ποιοῦσε ὅλα τὰ ἐνεργά της. Ὁ μέγας δοὺξ ἤμως παρωρισμὴ νὰ πίεῃ εἰς τὸ νυφικὸ κρεβάτι καὶ νὰ...κοιμηθῇ.

Οἱ δύο σύζυγοι ἔμειναν ἔξω ὁ ἕνας πρὸς τὸν ἄλλον. Ὁ μέγας δοὺξ Πέτρος, μεθυσμένος ἀκόμα, ἐκαμμάτιο γιὰ τὶς κατακτήσεις του, δὲν εἶχε τὴν ἔδια τὴ δλες οἱ γυναῖκες τὸν ἀγαποῦσαν, ἀλλ' οἱ κουχσεκολογίες αὐτὲς ἀφῆνον ἀντελὰς ἀσυγκίνητη τὴν Αἰκατερίνη διότι δὲν ἠφίνετο καμμὶαν ἀπολύτως ἀγάπη γιὰ τὸν ἄντρα της.

Ἔτσι ἡ μελλοῦσα αὐτὴ ἐρωτομανῆς, χάρις εἰς τὴν ψυχρότητα καὶ τὴν χυδαιότητα τοῦ σύζυγου της, κατώφθασε εἰς τὸν πλέον διεφθαρμένον αἰῶνα νὰ μείνῃ ἀγγὴ ἐπτὰ δόλκληρα ἔτη, μετὰ τὸν γάμον της!

Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως ἡ ὑμορφιὰ τῆς Αἰκατερίνης εἶχε φθάσῃ σὲ ἕλη τὴν ἀνθίσι της. πρᾶμα τὸ ὁποῖον, ἂν δὲν συγκινοῦσε τὸν ἄντρα της, δὲν ἤτανε δυνατὸν ὅμως νὰ μὴ συγκινήσῃ καὶ τοὺς νέους αὐλικοὺς οἱ ὁποῖοι περιεστοιχίζαν τὴν μεγάλη δούκισσα, καὶ οἱ ὁποῖοι ἐπιδίωκαν τὴν κατάλληλη εὐκαιρία γιὰ νὰ τῆς παρουσιάσουν τὸν ἔρωτα ποὺ δὲν ἤθελε ἢ καὶ δὲν ἠμποροῦσε, λόγῳ τῆς χυδαιότητος τοῦ, νὰ τῆς προσφέρῃ ὁ Πέτρος. Ἐχρειάζετο ὅμως καὶ κάποια τόλμη διὰ νὰ δόσῃ ἕνας τέλος, ἔστω καὶ αὐλικός, τὰ βλέμματα τοῦ ἄντρα τῆς μελλούσας αὐτοκράτειρας τῆς Ρωσσίας.

Τὴν τόλμη αὐτὴ τὴν ἔδειξε ὁ Σέργιος Σολτυκόφ, ἕνας ὡραιότατος νέος αὐλικὸς ὁ ὁποῖος εἶχε κυριολεκτικῶς ἐκτρελλανεῖ μὲ τὴν ὡραιότητά του ἐδῶ τὶς κυρίες τῆς αὐλῆς. Ἐξαιρετικὴ ἐπιτυχία στὴν Αἰκατερίνη τὸν ἔρωτά του. Ἀλλ' ἡ μεγάλη δούκισσα, εἴτε ἀπὸ φιλαρέσκεια, εἴτε ἀπὸ φόβο, ἀπέφευγε νὰ τὸν συναντᾷ καὶ δὲν ἀντεπαγκρίνη ἢ ἔδειξε μᾶλλον ἀνεμπόδιστα ἀνεκρίνεται στὸ αἰσθημά του. Αὐτὸ ὅμως δὲν ἐνοιαζε καθόλου τὸν Σέργιο, ὄχι μόνον γιατὶ εἶχε ἀποφασίσει τὴν ἀφοσίωσιν τοῦ, ἀλλὰ καὶ γιατὶ εἶχε καταλάβῃ ὅτι κατὰ τὸν ἔρωτα, ὅτι ἀπὸ τοὺς ἄνδρες ἐκείνους οἱ ὁποῖοι, ὅσα ὑφίστανται τὸ ἔρωτος, ὅταν ἀκόμη κατὰ τὸν ἔρωτα ἐκείνους οἱ ὁποῖοι, ἀκόμη καὶ τὸ ἐρωτευμένοι τὸ κοῦτσι ἀνθρωποι ἐπιτέλους.

Ἔτσι ἡ μεγάλη δούκισσα ἔνοιωσε ὅ ἕνας πρὸς τὸν ἄλλον. Ὁ μέγας δοὺξ Πέτρος, μεθυσμένος ἀκόμα, ἐκαμμάτιο γιὰ τὶς κατακτήσεις του, δὲν εἶχε τὴν ἔδια τὴ δλες οἱ γυναῖκες τὸν ἀγαποῦσαν, ἀλλ' οἱ κουχσεκολογίες αὐτὲς ἀφῆνον ἀντελὰς ἀσυγκίνητη τὴν Αἰκατερίνη διότι δὲν ἠφίνετο καμμὶαν ἀπολύτως ἀγάπη γιὰ τὸν ἄντρα της.

Ἔτσι ἡ μελλοῦσα αὐτὴ ἐρωτομανῆς, χάρις εἰς τὴν ψυχρότητα καὶ τὴν χυδαιότητα τοῦ σύζυγου της, κατώφθασε εἰς τὸν πλέον διεφθαρμένον αἰῶνα νὰ μείνῃ ἀγγὴ ἐπτὰ δόλκληρα ἔτη, μετὰ τὸν γάμον της!

Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως ἡ ὑμορφιὰ τῆς Αἰκατερίνης εἶχε φθάσῃ σὲ ἕλη τὴν ἀνθίσι της. πρᾶμα τὸ ὁποῖον, ἂν δὲν συγκινοῦσε τὸν ἄντρα της, δὲν ἤτανε δυνατὸν ὅμως νὰ μὴ συγκινήσῃ καὶ τοὺς νέους αὐλικοὺς

ΤΑΞΕΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

ΕΝΑΣ ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ ΣΤΗ ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗ

ΑΠΟ ΤΗ "ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΟΥ ΔΟΥΝΑΒΕΩΣ,,

Όταν γίνεται λόγος γιά τις ὡραιότερες πρωτεύουσες τῆς Εὐρώπης, δὲν πρέπει νὰ λησμονῆται ἡ Βουδαπέστη, ἡ πρωτεύουσα τῆς Οὐγγαρίας, ἡ «Βασίλισσα τοῦ Δουνάβεως».

Ὁ μεγάλος αὐτὸς εὐρωπαϊκὸς ποταμὸς κυλᾶει τὰ σκοτεινόχρωμα νερά του, πλατειά, μέσ' ἀπὸ τὴν πόλη, πρὸς νότον, χωρίζοντας τὴν Βουδαπέστη σὲ δυὸ μέρη. Στὴν παλιὰ πόλη, ποὺ λέγεται Μπούντα καὶ στὴ νέα πόλη, τὴν Πέστ. Καὶ ἀπὸ τὴν Βιέννη παρνὰ ὁ Δούναβης. Ἐνῶ ἐμεῖς στὴ Βιέννη, ὁ ποταμὸς περνᾶ ἀπὸ τὸ περιθώριο, στὴ Βουδαπέστη εἶναι τὸ κέντρο τῆς καὶ τὸ ὡραιότερο στολίδι τῆς πόλεως. Τὸ θέλγητρο αὐτὸ γίνεται ἀκόμη πιὸ μεγάλο μὲ τὶς δυὸ θαυμαστὲς γέφυρες ποὺ ρίχνουν τὰ μεγαλοπρεπῆ τόξα τους πάνω ἀπὸ τὰ νερά του. Οἱ δυὸ αὐτὲς γέφυρες εἶναι ἡ παλιὰ γέφυρα Τσεχένυϊ τοῦ 1849 καὶ ἡ γέφυρα τῆς Μαργαρίτας ἀπὸ τοῦ 1876. Ὑπάρχει ὅμως καὶ τρίτη γέφυρα, ἡ μικρότερη ἀδελφὴ τῶν παραπάνω, ἡ θαυμαστὴ «Ἐλισσάβετ», ποὺ ἔγινε τὸ 1903.

Οἱ πόλεις ποὺ τὶς διασχίζουν ποτάμια εἶναι πάντοτε ὡραῖες. Νερὰ καὶ γέφυρες... Πόσο ὁμορφαίνουν τὴν εἰκόνα μιᾶς πόλεως, πόσο τὴν πλουτίζουν! Τί θὰ ἤτανε ἡ Πράγα χωρὶς τὸν ποταμὸ Μάλβλαβό καὶ τὴν γέφυρα τοῦ Καρόλου, τί θὰ ἤτανε ἡ Δρέσδη χωρὶς τὸν "Ελβα; Μὴν ξεχνᾶμε ὅτι καὶ ἀπὸ τὶς ἄλλες εὐρωπαϊκὲς πρωτεύουσες περνοῦνε ποτάμια. Ἀπὸ τὸ Παρίσι ὁ Σηκουάνας, ἀπὸ τὴ Ρώμη ὁ Τίβερις, ἀπὸ τὸ Λονδῖνο ὁ Τάμεσις, ἀπὸ τὸ Βερολῖνο ὁ Σπρέε κλπ. Μόνο τὴν Ἀθήνα δὲν ξεχωρίζει ὁ κλασσικὸς Ἰλισσὸς ποὺ θὰ μποροῦσε καὶ νὰ λείπῃ.

Ὁ Δούναβις στὴ Βουδαπέστη εἶνε ὡραιότερος καὶ λαμπρότερος παρὰ σὲ κάθε ἄλλο μέρος ποὺ περνᾶ καὶ ὁ γέφυρες τῆς Βουδαπέστης εἶνε οἱ ὡραιότερες τῆς Εὐρώπης. Πλατὺς, ψωτεινὸς καὶ ὡραῖος κυλᾶει ὁ Δούναβις τὰ ἀτέλειωτα νερά του μέσ' ἀπὸ τὴν πόλη. Κομψὰ, ἄνετα βαποράκια τὸν διαπλέουν καὶ κάθε εἶδους ἀκατοι καὶ βάρκες. Στὶς ὄχθες του μεγάλη κίνησι ἐπικρατεῖ πάντα. Τὰ ποταμόπλοια ποὺ ἔρχονται ἀπὸ κεμικρὰ ξεφορτώνουν διαρκῶς σπάρια καὶ παντὸς εἴδους ἐμπορεύματα. Ἀκατάπαυστα περνοῦν τὰ ὁλέπιπα πάνω καὶ κάτω. Τὸ λαμπρὸ ρεῦμα μὲ τὶς μεγάλες του γέφυρες καὶ μὲ τὸ πλῆθος ἀπὸ τὶς μικρὲς εἶνε ἡ μεγαλύτερη διαρρὰ τῆς οὐγγαρέζικης πρωτευούσης. Ὁ Δούναβις χαρίζει στὴ Βουδαπέστη τὶς ὡραῖες προκυμαίες, τοὺς περιπάτους κατὰ μῆκος τῶν μεγαλοπρεπῶν κτιρίων, ποὺ εἶνε τὰ περισσότερα ξενοδοχεῖα καὶ καφενεῖα. Γιατὶ ἡ Βουδαπέστη εἶνε ἡ πόλις τῶν μεγάλων «καφέ», εἰς τὰ ὁποῖα κατὰ τὶς ὡραῖες μέρες πλημμυροῦν ἀπὸ τὸν καλὸ κόσμο ποὺ κάνει τὸν περίπατό του στὸ Κόρσο.

Σιὰ μεγάλα κέντρα φαίνουν ἀρχόντισσες λαμπράνων...

Κατεβαίνοντας τὸ Δούναβι μέχρι τῆς γέφυρας τῆς Μαργαρίτας φτάνει κανένας στὸ νησὶ τῆς Μαργαρίτας, στὸ πράσινό καὶ χαρωπὸ δῶρο ποὺ ὁ Δούναβις προσφέρει στὴ βασίλισσά του. Ἐκεῖ εἶνε τὰ γυμναστήρια καὶ τὰ γήπεδα τῶν σπόρ, ὅπου συγκεκρωτοῦνται ἡ νεολαία τῆς Βουδαπέστης. Τὸ λαμπρὸ ὅρομα ποὺ βλέπεις ἀπὸ τὴν ὄχθη σὲ καλεῖ νὰ ἐπισκεφθῇς τὸ νησί. Ἀκούγονται μέσα ἀπὸ τὴν καρδιὰ του οἱ πλούσιες ὀρχήστρες τῶν κέντρων του, ποὺ παίζουν παλιὰ ἀστραπιαστικὰ κοσμικὰ ἐμβατήρια. Ἀπὸ τὶς ταράτσες τῶν ρεστωράν, ἀπλώνεται ἡ θέα πρὸς τὸν ποταμὸ ποὺ τὰ σπλαχνὰ του νερὰ περνοῦν σκοτεινόχρωμα ἡ γαλανὰ καὶ ἀτέλειωτα, σκεπασμένα παντοῦ ἀπὸ τὰ πλοῖα καὶ κάθε λογῆς πλεούμενα ἀπὸ τὶς κοψιᾶς δενδρόκαστρες μέχρι τὶς βαρειὲς μαούνες. Τὰ μακρυὰ σλέπια φαίνονται ἀπὸ πέρα, ἀπὸ τὸ νότο καὶ σιγὰ σιγὰ πλησιάζουν, γιὰ νὰ μακρύνουν πάλι νὰ χαθοῦν πέρα, στὸ βορρᾶ. Ναί, ἀπὸ τὴν ταράτσα τοῦ ὡραιοτέρου ρεστωράν τοῦ νησιοῦ τῆς Μαργαρίτας ἠμπορεῖ κανείς νὰ εἰπῇ: ἀλήθεια, εἶνε ὡραία ἡ ζωή. Γιατὶ ἂν ὑπάρχῃ μέρος εἰς τὴ Βουδαπέστη, ὅπου ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ ρεμβάσῃ καὶ νὰ συλλογισθῇ εἶνε αὐτὴ ἠταράτσα. Ὀχι μακρυὰ ἀπὸ τὸ νησὶ ποὺ εἶνε ἕνα πολύτιμο πετρᾶδι, σωστὸ μαργαριτάρι στὸ δακτυλίδι τῆς «Βασίλισσας τοῦ Δουνάβεως», βρίσκεται τὸ περίφημο φρούριο τῆς Βουδαπέστης μὲ τὶς πύλες του, τὶς ἐπάλξεις καὶ ἐκεῖνος ὁ μεγαλόπρεπος πύργος. Καὶ πιὸ πέρα στὴν Πέστη μιὰ ἀφίθεα θριαμβευτικὴ καὶ τὸ ὡραῖο κτίριο τοῦ βουλευτηρίου.

Νὰ, καὶ ὁ νάος τῆς στέψεως τῶν Οὐγγρων βασιλέων καὶ τὸ ἐπιβλητικὸ μνημεῖο τοῦ βασιλέως Στεφανοῦ ἐφίππου. Ἀπὸ τὴν κυριώτερη ὁδὸ τῆς Βιδάπεστ, τῆς παλιᾶς πόλεως, τὴν Φὲ Ὀττκα πηγαίνει κανεὶς πάλι στὴ γέφυρα τῆς Ἐλισσάβετ καὶ ἀπὸ κεῖ στὸν πύργο τοῦ βασιλιᾶ, στὸ «Κάϊνιχσιμπουργκ», ποὺ σὰν ἕνας ἀετὸς δεσπόζει μὲ τὶς πλατειὲς ἀρχιτεκτονικὲς του φτεροῦγες στὴν πόλη. Ἐμπρὸς στὴν κορυφὴ τοῦ πύλη, ἄλλο ὑπερήφανο μνημεῖο. Ὁ ἔφιππος πρίγκηψ Εὐγένιος, ὁ νικητὴς τῶν Τούρκων, μὲ τὰ ἐμβλήματα τῶν ἀνδραγαθιῶν του.

Περνώντας μὲ τὸ πλοιάριο στὴν ἄλλη ὄχθη βρίσκεται κανένας στὶς γνωστὲς ὁδοὺς καὶ πλατεῖες τῆς Βουδαπέστης. Τὸ Ρίνγκ, ἡ ὁδὸς Ἀνδράσσυ, ἡ Ὄπερα καὶ τὸ Ὀκτάγονο, ἡ πλατεῖα Μπροσιμάρτυ, ἡ πλατεῖα τῆς Ἐλευθερίας βρίσκονται σὰν τέσσερα μνημεῖα ἐθνικῆς θλίψεως. Περίφημα ἔργα ποὺ ἐκφράζουν τὸν πόνο τῆς Οὐγγαρίας γιὰ τὰ μέρη ποὺ τῆς ἔπιρε ἡ συνθήκη τοῦ Τριανόν.

Ἡ πανκοσμίκη τῆς Βουδαπέστης εἶνε πλούσια σὲ ἔργα τῆς παγκόσμιας τέχνης καὶ ἔχει μιὰ πολύτιμη συλλογὴ ἔργων Οὐγγαρέζων καλλιτεχνῶν. Ἀντιπροσωπεύονται ἐκεῖ οἱ μεγάλοι Οὐγγαρέζοι ζωγράφοι Σταναϊ καὶ Μανκάκλιο. Ἐκεῖ εἶνε ἡ Ἀνοιξιάτικη βραδιὰ τοῦ Μπαϊκλίν καὶ ὁ Κένταυρος σὲ γλυπτικὸ τοῦ χωρισοῦ, ἡς καὶ ἕνας ὡραῖος «Ἡίμαρκ» τοῦ Λέμπαχ.

Σιὰ μεγάλα κέντρα τῆς Βουδαπέστης, σὲ καφὲ «Σπολάρις» καὶ σὲ καφὲ «Νὲκ Ὀρκὶν» παίζουν ὀρχηστρες παιγνιάνων. Ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς σταλγοὺς ἀφρειοὺς Μαγυαρικοὺς σκοποὺς, δοσμένοὺς νὰ παίζουν καὶ τζὰζ καὶ ὄμμη. Ἀλλὰ δὲν τὰ κατφέρνουν καλά. Τὸ στοιχεῖό τους εἶνε τὸ παλιὸ λαϊκὸ τραγοῦδι, ὁ ρομαντικὸς σκοπός, τὸ Τσάρντας. Σ' αὐτὸ ἀκούει ὁ ξένος νὰ κτυπᾷ ἡ καρδιὰ ἑνὸς λαοῦ, ἡ καρδιὰ ἑνὸς ἔθνους ποὺ γέννησε τὸν Ρακόζι, τὸν Κοσσοῦθ καὶ ποὺ ὑπῆρξε ποιητὴς τοῦ ὁ φλαγερὸς Πετῆφι.

Π. ΠΑΥΛ.

ΓΑΛΛΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Ο ΖΗΛΙΑΡΗΣ

ΟΚΤ. ΜΙΡΜΠΩ

Ἐγιόσια ἐγκαίρως! Τί ὡμορφη ποιεῖνε ἡ ἀενδοκοτοκία αὐτή! Σωστὴ φωλέικα. Κι' ὅμως δὲν εἶμαι ἀκόμα τοῦ. Μονιάζει ἡ ἥντα μέτρα μὲ χορεῖμον ἀκ' αὐτόν. Κοὶ τώρα θὶμπῆ μέσα σ'αὐτὸ δίμγνος σγὰ-σιγά, παραμερίζοντας τὰ κλαρὰ προσεχτικά. Ἄλλες τὲς ἀρχισε τὰ φοῦ ἐνα δυσκολ ἐγέρμ, κ' ὁ ἔρχος τὲν πλοῦσιον τοῦ αὐλεῖον θὰ ἐνίγῃ τὰ βήματα μου.

Τὸν διπερίνα νὰ ἐηγαινωσχετοῦ σιγὰ ἡ δενδροκοτοκία. Πόσο ὡραῖος εἶνε. Νέος φηλός, καλοτσιμένος. Θὰ τὲς ἀρεσῃ καὶ ὁ τὲν ἀγαπᾷ χωρὶς ἄλλο...

— Νὰ τος! Περιστατί νοχελίας, μὲ σκυμμένο τὸ κεφάλι, συλλογισμένος. Σκόμα πόσῃς θὰ συλλογιεῖται τώρα καὶ θὰ ἐέῃ μέσα τοῦ: «Σὲ μιὰ βδομάδα ἡ Νεντί ἐθὰ εἶνε γυναῖκα μου, δική μου!» Γυναῖκα τοῦ: Ὄχι, ποτέ. Ἡ ἐέτυχε τοῦ ἡ ἐξαγιώνει, μὲ κάνει ὄμρο!... Τὸν ζηλεύω, τὸν φθονῶ, δὲν θέλω νὰ τὸν δῶ μπρὸς σιὰ μάτια μου. ἐέτυχε-φίλονε!...

Πάει ἀ ζωγεται, κοιμωμένος τὸ κόμα τοῦ: «Σὲ μιὰ βδομάδα!» Ἴσως ναί, μὰ ἴσως τὸ ἄχι. Ποιός ἔχει μέσα σ' μιὰ βδομάδα σὲ πολὺ χώσα θὰ κοιτεσοι!... Ἀλλὰ θὰ μπορέσω ἄραγε νὰ τὸν ἐεκάμω; Θὰ μπορέσω ἄραγε τὸ πάρρος νὰ τὸν σκοτώσω γιὰ νὰ μὴ τὸν ἰδῶ ἀγγότερα εὐτυχισμένο; Τίποτα ἀλόμη δὲν μπορῶ νὰ ἐέρω. Θὰ τὸ σκεφθῆ καλὰ-καλὰ καὶ ὁ' ἀποφασίσω. Ἀστοσα μπορῶ νὰ καθίσω ἀκόμα δὸ μέσα στὸ δόσος.

Τὶ παρεξένο μοσεῖμο ποὺ εἶνε ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου. Ποιὸς θὰ μποροῦσε νὰ γ' ἀστὸ ὁ πιστεύῃ. Ἐγὼ, ἕνα τέρας, ἕνα ξέρασμα τῆς γῆσεως, νάρχω τὴν ἀπίτηση—τί ἐρέλλα ἀλήθεια—ν' ἀγαπήσω μιὰ εὶσο ὡραῖφη γυναῖκα, ἕνα ἐέρφιλο πλάσμα, ποὺ τὸ πρόσωπό μου μοιάζει ὁ' ὀρκοῦμε μόλις τόρβλεπε ἐ-ἀπίτῃ νὰ ἐεκαρδιοβῆ σιὰ γέλια ἡ νὰ τρομαχθῆ ἀπὸ τὸ φόβο της. Ἐγὼ, ποὺ ἀν δὲν ἠμουν πλάσμαο θὰ μὲ πετροβολοῦσαν καὶ θὰ μὲ ρωιχεῖαζαν τὰ μικρὰ παιδιὰ ἀεοῦς δρόμους. Ἐγὼ, ποὺ καὶ τὸ ἀκριβότερο ζῶο τοῦ κόσμου δὲνε κάλλοντ τὴς φόσεις παρουσία μου, ἐγὼ νὰ θέλω νὰρω σιόνε καὶ κοιλιὰ νὰ γίνω ἐ ἐεκκενὸς κὴς καρδιᾶς τῆς Νεντί;

Μὰ μπορεῖ ποτὲ νὰ γίνῃ μιὰ τέτοια ἐνωσις, νὰ σιεῖρ τὸ ἀγγελοῦδι τ' οὐρανοῦ μὲ τὸ διάβολο, ὁ μπουνέτος μὲ τὸ χρυσάφι; Ὀσοθήποτε κ' ἐν πληνωνοῦῃ ἡ καρδιὰ μου ἀπὸ ἀγάπη, δὲν μπορεῖ ποτὲ νὰ ἐνωθῇ μὲ τὴν καρδιὰ τῆς Νεντί, γιατὶ ἡ δική μου εἶνε δηλεγγεγασμένη ἀπὸ τὸ ἀφῦς καὶ τὴ ἐήλεια ποὺ τρέφω γιὰ αὐτόν. Κ' ἔταν κομαρφοφὰ τὸ σολιογίσωμι βαθιά, ποὺ ἀγαπᾷ τὴ Νεντί, πὼς κατοψθωσα νὰ μείσω τὸν ἐαυτόν μου, ὅτι μπορεῖ κ' ἐσεῖνη νὰ ἐ' ἀγαπῇς, θορρῶ τοτε πὼς ἀνεμπορεῖσαι, πὼς αὐτοπεποιθωσι. Ἀλλ' ὄχι, δὲν εἶνε ἔνεγο, ὀὲν αὐθαπτῆ! Κι' ἐχω δίσιο σ' αὐτὸ, γιατὶ θυμᾶστε μὰ μέρα—κάνε κάμποσα χρόνια ἀπὸ τότε—ἐ ἰδῶ ἡ Νεντὶ νὰ τρῶῃς μὲ τὸ ἀγόρι τῆς χέρι κάτω ἀπὸ ἕνα δέντρο κ' ἐρεῖσι τότε νὰ γοῦ κάνῃ κάτι παιγνίδια καὶ νὰ μὲ μαθαίνῃ κάτι πράγματα, ποὺ ὀὲς τ' ὀρέξῃσαι ἀὶ ὀὲς τὲ τότε δὲν τὲ τέξαμε, τὴ ἀς ἤμουν κάνα-δυὸ χρόνια μεγαλύτερός της. Σὲ μιὰ τόσο νεαρὴ ἡλικία κανεὶς δὲν θὰ ὑποτεύσανε τίποτε ἀπὸ τὴ γνωμιὰ κὰ τὶς σχέσεις μας καὶ γ' αὐτὸ οἱ γονεῖς μας μὰς ἀφιναν ἀὶ ἐλεύθερους πότε νὰ τρέχουμε μέσα σιὰ δάσος καὶ πότε νὰ κλειδονόμαστε μέσα στὴν κάμαρη τῆς Νεντὶ. Ἄλλος τε ἐρα ἤμουνα ἀπὸ μικρὸς πολὺ καπρὶ ροιμισμένος, μὲ μιὰ σωματικὴ διάπλαση ποὺ φανέφανε, ὅτι ὁ δημιουργὸς μ' ἔφτιασε μὲ τὰ ἀπομεινάρια τῆς ἀγοφτινῆς ὅλης ἀνακατεμένα κατὰ τὸν γελοιωδέστερο τρόπο. Ραχιτιός, κοιμισμένος, σφιξμένος, ἀσυμμετρίνος, ὥστε ἀγοβελλὸν κομψὸ θιάσος, ποὺ ἄν μ' ἐκλεαναν σὲ μιὰ σιάλα καὶ μὲ διαρρήξαν ὅς ἐξανάπο φαιὸμενο· θὰκανα ἀσχιάδες χρυσὴ δουλειὰ, καὶ θὰ μάζευα αὐτόνα κέρδη ἀπὸ τὸν κόσμο ποὺ θὰρχονταν νὰ μὲ θαυμάσῃ. Σὲ τέτοια γάλια λοιπὸν ἐοὺ βρισοῦσαν, τότε ποὺς πτοφοῦσε νὰ φανταστῇ πὼς ἕνα σφιξμένο μυρμήγκι ὁ ἀγαποῦσε ἕνα γλυκολάλο καὶ χρυσόχαιρο ἀηδόνι, ἡ ἕνας βάτραχος ὅτι θὰ ἐρωτεύοταν ἕνα πιτσουνάκι;

Κ' ὅμως, τὶ χρόνια περνοῦσαν κ' ἐμεῖς ὅσο μεγαλοῦσαμε τόσο κ' ἀγαπιόμαστε. Ἡ καμαρούλα τῆς Νεντὶ δὲν μὲ ἐφόβιζε πειό, ὅτε καὶ τ' ἀνοιχτὸ δάσος. Οἱ πόθοι μας ζηωσῶσαν ἕνα ἀπόκριφο μπαιφήριο, ἀπόμορφο καὶ ἀπιστοιμένο ποὺ νὰ πνίγονταν καὶ νὰ ἤμη ἐέφευγαν ἀπὸ κεῖ μέσα οἱ φωνὲς τοῦ πόθους μας, τῶν τρελλῶν μας νεανικῶν πόθων.

Βρήκαμε τότε μέσα στὸ δάσος, σὲ μιὰ ἀλόμερη γωνιὰ ἕνα ξεροκέλυφο ἑνὸ ς δασοφύλακος ποὺ ἦταν ἀπὸ καιρὸ καλὰ ἐφκαλελειμμένο. Τοῦφαξε τρεγόφρα μὲ ἀγκιοστρωμένες καὶ μὲ φοντοστὲ κλαριά, κ' ἔτσι δὲν φαινόμαν ἀπὸ τοὺς διαβάτες γιατὶ τοῦρριαν κ' οἱ κοστανιὲς καὶ τὰ βλαστὰ ποῦχαν φυτρώσει τριγύρω τοῦ. Μάζεψα ὅστερα φύρμανα κ' ἔφκιασα μ' αὐτὰ τὸ πάτωμα τῆς καλύβας μας, ποὺ τὴστρωσα στὸ τέλος μὲ ψερικὰ χαλιὰ ποὺ κουβάλησα ἀπὸ τὸ σπίτι μου. Κ' ἔτσι ἡ ἐρωτικὴ φωλέικα μας ἦταν ὅλος τὴν ἐοθοῦσε ἡ ἀγάπη βας. Τέσσερα ὁλόκληρα χρόνια τηρλίνιαν κὶ μέσα κάθε μέρα καὶ ἐχνοῦσαστε ἀγκαλιασμένοι ὥρες ὁλόκληρες.

—Ποῦ πᾶγε ἡ Νεντές; φώνεῖε ὁ πατέρας της.

—Ποῦ εἶνε ὁ Ἀληρόνυος; ἔλεγε ἡ μητέρα μου.

—Ξέρομε, θὰ πῆγαν περίπατο στὸ δάσος, θὰ πῆγαν νὰ αὐξοῦν καὶ ν' ἀνανεοῦσσον κιαθαρὸ ἀέρα, ἀπαντοῦσαν πάλιν μόνοι τους.

Ἀλλὰ καὶ τί μποροῦσαν νὰ φανεροῦσοῦν οἱ παῦμένοι; Θυμᾶμαι ἄκομα τόρα, λόγες τοῦτες σηκώθηκα καὶ πῆρα γιὰ νὰ ἀναντήσω τὴ Νεντές. Γιὰ νὰ μὴ μ' ἀκοῦσε οἱ δυοὶ μου ἔβγαινα ξυλόπορτα. Καὶ σὰν ἔβλεπα τὴν ἐσαμὶ μου, ἀπὸ ἀπὸ τὸ φεγγαρόφεγγο φῶς, γελοῦσα μόνος μου καὶ κουβέντιαζα μὲ τὸν ἑαυτό μου:

—Ποῦ πᾶς, Ἀλφόνσε, μ' αὐτὰ σου τὰ χάλια;

—Πάω νάβρω τὴν ἀγάπη μου, αὐὸ μὲ περμένει! Ἀπαντοῦσα ὁ ἴδιος σεὶν ἐ' ἐαυτό μου.

Ἀλλὰ, σὰν νὰ κρυβόταν κάποιος ἄλλος ἄνθρωπος μέσα μου, ἄκουγα τόρα μιὰ φωνὴ, ποὺ μοῦλεγε μ' ἀπορία.

—Κοιτᾶς ποῦ εἶσαι, Ἀλφόνσε! Τόρα σοῦ χαρίζει τὴν ἀγάπη τῆς ἀὸ ἕνα ἀγόρι, μὲ ἀγνότερα σὰν θὰ μεγαλώσῃ καὶ θὰ νοιώσῃ τὴ δύναμι τῆς ὀμορφιᾶς τῆς, θὰ πετάξῃ ἀ' τὴν ἀγκαλιά σου, θὰ τὴν χάσῃς.

Δὲν ἤθελα νὰ πιστέψω σ' αὐτὰ τὰ λόγια τοῦ ἀπόκρυφου ἐφιάλτη μου καὶ προχωροῦσα τὸ ὁρόμο μου. Λαχανιασμένος καὶ βυσταμένος φτάνω στὸ ἀρῶτα, ἀπὸ μέρος ποὺ μὲ περμένε ἡ Νεντές. Μ' ἀγκαλὲ τότε ἀνέμρεσα στὰ χέρια τῆς, μ' ἐφέγγιε στὴν ἀγκαλιά τῆς καὶ μὲ μεθοῦσε μὲ τὰ ἀτέλειωτα φιλιά τῆς. Καὶ τώρα;

Τόρα, νὰ, πάντρεσται καὶ παίγνῃ ἀλλον! Ἐγὼ ἐοβῆσα ἀὸ τὴν καρδιὰ τῆς, σὰν νὰ μὴν ὑπῆρξα ποτέ, σὰν νὰ μὴ θυμήθηκε ποτὲ ἀὸ τὸ παιδικὰ τῆς χρόνια. Ὀὲν τὰ παιγνίδια μας στὴν κομαρόβλα τοῦ σπιτιοῦ τῆς, οὐτε τὶς ἐοιτιὲς τῆς Νεντές! Νεντές! Νεντές! Σ' ἀγαπῶ! Μ' αὐτὰ τὰ χάλια πάρε, ποιὰ γνωμιὰ μπορεῖ νὰ μ' ἀγαπήσῃ;

Ἀν ἀπορεῖσοι καὶ πῶς τὰ συνεντήσει αὐτὸν τὸν κόρο, ποὺ περπατᾶει φοβιζόντας τόρα κὶ μέσα στὴ δντεστοσιγὰ καὶ τοῦ εἴπῃ: «Ἀκοῦσε με, τέρας! Ἀὲτὴ ἡ κόρη τοῦ σκοτεσιοῦ τὰ κάμῃς γνωσιὰ σου, ἀνφιαι σὲ μένε!

Τὸ ἔφρο τὶ θὰ μ' ἀπαντήσῃ: «Εἰὸ ἕνας ἀπόφρονος! Νόσου ἀὸ πηρωσιὰ μου!..»

Ἀλλ' ἀφοῦ νοιώσω πολὺ καλὰ πὼς δὲν εἶμαι τρελλὸς κ' αὐτὰ ποὺ θὰ τοῦ ἔλεγα θὰ ἦσαν ὅλα σωστά; πὼς γιὰ τὸ τὶ μὰ φωνὲς; Ἀὶ Ὀχι ὀὲν γίνεται. Πρέπει νὰ βρῶ ἄλλη ἐλία. Ἀλλὰ ποιά; Τέτοιε, τέτοιε. Ἀὲν χορεῖ ἄλλη λύσις. Πρέπει νὰ τὸν σκοτώσω, ἐν ὀνόματι τῆς μεγάλης μου ἀγάπης ποὺ μοῦ φλογίζει τὴν καρδιὰ γιὰ τὴν Νεντές, γιὰ ἐκείνη τὴν ἄκια ἀπαισία ποὺ θέλει νὰ μοῦ κλέψῃ ἀκείνος, νὰ τὴν κάμῃ κανεντεκὴ δεῖχ ἀὸ τοῦ γυναῖκα τοῦ.

Μήπως ὅμως κ' ἐν σκοτώσω αὐτόν, δὲν θὰ ξαναπέρῃ ἡ ὀέφη του κάποιος ἄλλος; Πρέπει λοιπὸν νὰ τοὺς σκοτώσω ὅλους ἀπὸ τοῦ ἀὸ μοῦ κλέψουν κάθε τόσο τὴν χαρὰ μου ἐλαῖδα, πὼς μπορεῖ νὰ μὲ μαρῶ ἡ Νεντὲς νὰ γίνῃ δική μου; Βέβαια ἐἶσαι... μὲ τὴ σειρὰ! Ἴσως, στὸ τέλος, ἡ ἀπέλασις τῆς Νεντὲς κόρη νὰ μεσουρανήσῃ ἡ δική μου ἐλπίδα. Καὶ τόσα ἄς ἀγγίσω ἀπ' αὐτόν. Νὰ, ἤρθε καὶ ἡ Νεντὲς κοντά του. Εἶνε ἀγκαλιασμένοι, ὁ ἕνας πλάϊ στὸν ἄλλον. Τὴ φιλεῖ... Πόση ἐγλέκια, τόση μανία μὲ κοιτοκεῖ! Φιλεῖ ἐκείνα τὰ χείλη, τὰ γλυκὰ καὶ ἀγκαστένα, ποὺ τρέφηκα τὸ μέλι τοῦς τέσσερα ὁλόκληρα χρόνια τὴν ἀγάπη τοῦ—ἀρχομένην ἀὸ τὴ Λίγυπτον καὶ, διὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, περικαλέοσαν μέσα εἰς Ἕνα σιδηρόφλοιο κλοιὸν Ἕλην τὴν Εὐρώπην.

Τί γεγονὸς εἶνε ὅτι διέτρεξε τὸν κοσμοχτὸν Μηρὰς ὅπως σταματᾶῃ τὴν πρὸς τὴν Λίγυπτον πλεῦν τοῦ στόλου εἰς τὴν μαρμαρὶν νῆσον Ἱερὰπετραν. Κρῆς ἱστορικὸς, ἀφηγούμενος τὸ γεγονὸς, γράφει ὅτι οἱ κάτοικοι τῶν Σφακίων, οἱ ἀτίθασοι καὶ γενναῖοι αὐτοὶ ὀρεινοὶ, μάλις ἰδόντες κηφιδόντα τὸν Γαλλικὸν στόλον, ἐνόμισαν ὅτι ἤρχετο ὁ μέγας Ναπολέων διὰ νὰ τοὺς συνδράμῃ ἐναντίον τῶν Τούρκων καὶ τοὺς ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὴν τυραννίαν. Διὸ ὑπῆρχε μεταξὺ αὐτῶν ἕνα ἀδημοτικὸν καλλιόφραφοῦδι, τὸ ὁποῖον προηγγέλλεν ὅτι:

Ἔχει ὁ θεὸς γυρίσματα
κι' ὁ χρόνος ἐβδομάδες
νἄρθουσι τὰ φραγκόκαστελα
νὰ ἀιόξουν τοὺ μπουρμπάκι.

Ὁ Ναπολέων προσεγγίζων εἰς τὴν Κρήτην, δὲν εἶχε βαδάσῃ τόσο μεγάλα σχέδια, ἀπλῶς μόνον ἀπέρασε μίαν νύκτα κλεκομαγῆ—θὴ ἀ'ρίαν σλέιαν, τὴν ὁποίαν ἀκόμη δείχνουν οἱ κατοικοι.

Σπίτι ὅπου ἐκοιμήθη ὁ Ναπολέων ὁ μέγας

Αὐτὸ μόνον γνωρίζομεν ἱστορικῶς. Ὅμως ἀπὸ τὰς ἰσχυρὰς τὰς αὐτὰς πληροφορίας ἔχουν δημιουργηθῇ διάφορα ἀπιόδοξα καὶ ἔκχυμα χλαστῆρχ πολλαὶ παραδόξεις.

Λέγεται δηλαδὴ, ὅτι οἱ κάτοικοι συγκεντρωθέντες ἄμα τῇ ἀποβάσει τοῦ πιστὸ τὸ πλοῖον ἤρχισαν νὰ τοῦ ὁμιλοῦν διὰ τὴν κατάστασιν τῆς νῆσου καὶ τὰ βάσανα καὶ τὰς πιέσεις τὰς ὁποῖας ὑφίστανταν ἀπὸ τοὺς Τούρκους. Ὁ Ναπολέων ἤρκουσε τὴς ἀχρήσιμες τὴν αὐτὰς καὶ τὸ δὲ ἐ ἀπόκρισιν, ὅτι αὐτὸς καὶ οἱ Ρῶσσοι:

οἱ ἀπόστολοι, θὰ ἐλευθέρωνε τὴν Κρήτην καὶ ἕλον τὴ ἑλληνικὸν γένος. Ἀλλ' ὅτι δὲν ἤτο ἀκόμη καιρὸς, διότι ἤτο ἀπηχολημένος μὲ ἄλλα πράγματα μᾶλλον ἐπείγοντα.

Ἀλλὰ παρόδοξος βεβαιώνει, ὅτι ὁ Ναπολέων μόλις ἔμαθεν, ὅτι οἱ Σφακιανοὶ ἦλθον ἀκμαῖοι σκοπευτὰ ἐξέρχεται τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ἴδῃ καὶ αὐτὸς, μὲ τὰ μάτια του μερικὰ δείγματα τῆς σκοπευτικῆς των δεινότητος. Πράγματι ἀνοίξαντες οἱ Σφακιῶται τὴν ἐπιθυμίαν αὐτοῦ τοῦ μεγάλου Ναπολέοντος ἤρχισαν νὰ ρίπτουν εἰς τὴν σκοπιὰν μετὰ τοσαύτης ἐπιτυχίας, ὥστε ὁ Ναπολέων ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν ὅπως ἐργασωνθῇ ἐν σῶμα ἀπὸ σκοπευτὰς Κρῆτας διὰ νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ εἰς τὴν ἐκστρατείαν τῆς Λίγυπτου. Πράγματι οἱ Σφακιανοὶ, οἱ ὁποῖοι εἶχον τὴν παιτοῦθησιν, ὅτι αὐτὸς θὰ ἤρχο ὁ ἐλευθερωτὴς τῆς πατρίδος των ἔσπευσαν νὰ ἀποδεχθῶν μετ' ἐνθουσιασμοῦ τὴν πρόσκλησιν τοῦ πρόκλησιν τοῦ καὶ κατατάχησαν ἀρίσιοι ἐγδοήκοντα ἄνδρες ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Ἰωάννου Δασκαλάκη. Οἱ Σφακιανοὶ αὐτοὶ ἐκατρίβησαν εἰς τὰς ἀγῶνας τῆς Λίγυπτου, ὅπου ἐξ ἀὸ ἐξ αὐτῶν ἀπέμειναν μετὰ τὴν ἐκστρατείαν αὐτὴν τοὺς ἑπτὰ μόνον ὁ μέγας Ναπολέων μαζὶ του εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ τοὺς ἔδωσε διαφόρους βαθμοὺς ἀνάλογ γιὰ τὴς ἀξίας ἐκάστου. Τὸ 1830 ἐξῆλθε ἀκόμη ὁ ἀρχηγὸς εἰς τὴν Μακεδόνιαν ὁ Σπύρος Σκορβάλιος ἀπὸ τοὺς Κρητικοὺς τῶν Σταυκιῶν. Πτοεῖς τὴν Μακεδόνιαν ἀπὸ ὁ ἀρχηγὸς καὶ ἐγδυμνᾶξε τοὺς Γαλλικοὺς ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ ἀὸ ἐξ αὐτῶν ἐ ἐ ἐ

Αἱ Ἀθῆναι κατὰ τὸ 1834

[Δημοσιεύομε κατωτέρω μία ἐπιστολή τοῦ Γάλλου περιηγητοῦ Ἀμπού ἡ ὁποία ἐπεσκέφθη τὴν Ἀθήνα τὸ 1834 καὶ διέμενε ἐπὶ ἑνὰ περίπου εἰς αὐτάς. Ἡ ἐπιστολὴ αὐτὴ, ἀπευθυνομένη πρὸς ἕνα φίλο του στὴ Γαλλία, περιέχει μία ἐνδιαφέρουσα περιγραφὴ τῆς πρωτεύουσας μας κατὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνην καὶ ἀρκετομέρειες τῆς τότε ζωῆς ποὺ νομίζομεν πὼς εἶναι ἄγνωστοι σὲ πολλούς].

Τὴν ἐπιστολή μου αὐτὴν τὴν γράφω ἀπὸ τὴν ἱερὴ πόλι τῆς Παλλάδος. Ἔγκαταβλεμένα τὸ σχέδιο νὰ ἐκδράμω στὸ ἐσωτερικὸ τῆς Ἀττικῆς γιὰ λόγους ποὺ θὰ σᾶς ἐκθέσω ἀμέσως παρακάτω.

Ἀπὸ τὴν πρώτη μέρα τῆς ἀφίξεώς μου εἰς τὰς Ἀθήνας, ἐπεδόθην εἰς τὴν μελέτη τῆς πόλεως. Καὶ σᾶς βεβαιώνω ὅτι ἡ ἀσχολία αὐτὴ οὔτε δύσκολη οὔτε ἀπίκανη εἶνε. Αἱ σημεριναὶ Ἀθῆναι ἀποτελοῦνται κυρίως ἀπὸ τὴν ἀγορὰ, ἕναν δρόμο, καὶ τρεῖς σπαρμένες ἔδω καὶ κεῖ καὶ ποῦ ἀπέχουν ἡ μιὰ ἀπ' τὴν ἄλλη, συνοικίες. Ἡ συγκοινωνία στὴν πόλι εἶνε δυσκολώτατη καὶ μάλιστα τὸν χειμῶνα, γιατὶ ὑπάρχουν παντοῦ λάκκοι καὶ χαντάκια καὶ ἀκαλλίεργτα χωράφια, μαῦρα ἀπὸ τὶς φωτιὲς ποὺ ἀνάβουν οἱ Τοῦρκοι. Ὅσο γιὰ τὰ προάστεια εἶνε ἀνάλογα μὲ τὴν νοοτροπατὴ πρωτεύουσα τοῦ ἑλληνικοῦ βασιλείου. Ἀθῆναι καὶ φτωχοὶ συνοικισμοί, χωρὶς καμμία ἀρχιτεκτ ονικὴ ἀνάπτυξι, τοῦ μαρτυρῶν μακρὰ καὶ μαρτυρικὴ δουλεία, καὶ χρίσκονται σὲ ἄκρα ἀντίθεσι πρὸς ἕνα καὶ μόνον τουρκικὸ κτίριο, εὐρύχωρο καὶ καλοδιατηρημένο, τὸ ὁποῖον ἀνήκει σ' ἕναν πλούσιο Τοῦρκο τοποτηρητή.

Καὶ τώρα ἂς ἔλθομε σὲ κάποιες λεπτομερεστερη περιγραφή. Ἀρχίζω ἀπ' τὴν ἀγορά. Φαντασθῆτε μιὰ γραμμὴ ἀπὸ ζωλινα παραπήγματα, μὲ στέγες ζώλινες ἐπίσης ποὺ ἐξέχουν καὶ σ' ὁποῖες προσυλάγουν ἀσθενέστατα ἀπὸ τὶς καυστικὲς ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου καὶ ἀπὸ τὶς βροχές. Εἶνε θαῦμα πῶς οἱ «μπαράγκες» αὐτὲς ἀντέχουν στὸν ἄνεμο καὶ στὸ κρύο. Οἱ τοῖχοι καὶ κάθε κτὶ σκαρποῦσι μπροστὰ στὰ ζώλινα παραπήγματα, κατὰ τὴν τουρκικὴ συνήθεια, καὶ κουβεντάζουν χαμηλοφώνως μεταξύ των. Εἶνε ὅλοι ἀσχημοι ἄνθρες, πλατυπρόσωποι καὶ δυσκίνητοι, καὶ ἂν δὲν θέλεπε τοὺς ἀρρενωποὺς καὶ ζωηροὺς πολεμιστὰς ποὺ φτάνουν ἔδῶ κάθε τόσο, θὰ μποροῦσε νὰ ὁρκισθῶ ὅτι χάθηκε παντοτεινὰ καὶ χωρὶς ν' ἀρήσῃ ἴχνη ὁ ὡραῖος ἀνδρικὸς ἑλληνικὸς τύπος τῆς παραδόσεως.

Ἐλάχιστη εἶνε ἡ κίνησις στὴν ἀγορὰ καὶ στὰ πέριξ τῆς ἀγορᾶς. Γυναῖκες βλέν φαίνονται πουθενά. Σὲ ἕνα μόνον ἀπὸ τὰ ἄθλια αὐτὰ παραπήγματα ἀνεκάλυψα μιὰ πωλήτρια, ὡρραία γυναῖκα, χήρα, καθὼς μοῦ εἶπαν, καὶ ἡ ὁποία πουλοῦσε βαρύτατα μέλλινα σκεπάσματα. Κρατοῦσε διαρκῶς κατεδεμένο τὸ κεφάλι της, τὸ ὁποῖο ἄλλως τε ἐλάχιστα ἐφαινετο, περιτυλιγμένο καλῶς ἤτανε σὲ μακρὸ μαῦρο μαντήλι ποὺ κατέβαινε ὡς τ' αὐτιά καὶ περίκλειε καὶ τὸ σχῆμα.

Τίποτε λοιπὸν δὲν ἀπέμεινε ἀπ' τὴν ἀρχαία ἀγορὰ τῶν Ἀθηνῶν, τὴν κατακλυζομένην ἀπὸ τὶς ἐλεύθερες γυναῖκες, τὴν γεμάτη ἀπὸ ἀνθοπαλίδες, τὴν λαλὸ καὶ φαιδρὸ τόπο, ὅπου ὄχι σπάνια ἐ ἐπιδίξιος δημαγωγὸς ἔσπερνε ἰδέες καὶ σκέψεις ποὺ ἀφορῶσαν τὴν τύχη ὅλου τοῦ ἀθηναϊκοῦ λαοῦ!...

* * *

Σᾶς εἶπα ἤδη, ἐξακολουθεῖ στὸ γράμμα του ὁ Γάλλος περιηγητὴς, ὅτι ὁλόκληρη ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν ἀποτελεῖται ἀπὸ μιὰ καὶ μόνη ὁδό. Στὴν ὁδὸ αὐτὴ ὑπάρχουν δύο - τρία καταστήματα, τὰ σχετικῶς καλύτερα, καὶ δυὸ σπίτια, στὰ ὁποῖα πρόκειται νὰ ἐγκατασταθοῦν τὰ ὑπουργεῖα τοῦ νέου κράτους. Τὸ ἕνα ἀπὸ τὰ σπίτια αὐτὰ εἶχε καράσια τὰ ὁποῖα κατεγίνοντεν ἀπὸ χθὲς νὰ ἐξαφανίσουν δυὸ σιβαρὰ ἐργάτκι. Ἡ χαρὰ τους εἶνε ἀπερίγραπτη. Δὲν ξέρουν σὲ τί θὰ χρησιμεύσῃ τὸ σπίτι. Ἀλλ' ἡ μετοβολὴ τοῦς ἀρκεῖ. Εἶνε μεταβολὴ ἀποδεικνύουσα τὴν δόσι τῆς «ἡμισελήνου».

Σὰ ἀνατολικὰ τῆς Ἀκροπόλεως, σὲ λίγη ἀπόσταση ἀπὸ ἕνα μικρὸ μοναστῆρι, ὅπου μονάζουν ἕνας γέρος καὶ μιὰ γρηὰ, ποὺ κοντεύουν τὰ ἑκατὸ καὶ οἱ δύο, ὑπάρχει μικρὸ σύμπλεγμα ἀθλίων οἰκίσκων, τῶν ὁποίων προέχει τὸ τουρκικὸ διοικητήριο. Σ' ἕναν ἀπὸ τοὺς οἰκίσκους αὐτοὺς μένω καὶ ἐγὼ μ' ἕναν συμπατριώτη μου ἀξιωματικό, καὶ ἀντίκρυ, σ' ἕνα σπιτάκι ὄχι πλουσιότερο ἀπὸ τὸ δικό μας, ἀποτελούμενον ἀπὸ δύο δωμάτια, καὶ ὅπου μπαίνει ἄγριος ὁ βορρᾶς, κατοικεῖ διακεκριμένος Ἕλλην, ὁ Ρίζος Ραγκαβής, ἄνθρωπος ποὺ ἔζησε ἐπὶ μακρὸν στὴ Βλαχία, ὅπου κατέλαβε μεγάλα ἀξιώματα. Ὁ Ραγκαβὴς εἶνε φιλόξενος καὶ ἡ συντροφιά του πολὺ ἐμφάσιτη. Σὲ σπίτι του ἐγνώρισα πολλὰ διακεκριμένα πρόσωπα τοῦ τόπου, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸν γέροντα Χατζῆλουκά, ὁλιγόγερντα ἐπὶ τουρκοκρατίας, ἱκανὸν καὶ σεβαστὸν ἄνθρωπο, πατέρα τῶν ῥαΐας κόρης, ἡ ὁποία, ὅταν μᾶς ἄκουσε νὰ συνομιλοῦμε γαλλικὰ, ἐξέφρασε ζωηρότατη ἐπιθυμία νὰ μάθῃ τὴν γλῶσσα μας. Ὅταν ὅμως τῆς εἴπαμε ὅτι χρειάζεται τοὐλάχιστον δύο χρόνοι ἀπουσῆ γιὰ νὰ εἶνε σὲ θέσι νὰ μιλῇ, ἡ ἀπλοτεκὴ Ἀθηναία ἐμόρφασε καὶ ἀπήντησε:

—Δυὸ χρόνια! Ἀ! δὲν σᾶς θυσιάζω δυὸ χρόνια!

Στὸ σπίτι τοῦ κ. Ραγκαβῆ ἐγνώρισα ἐπίσης τὸν Διοιρῆτη Τζέλη, γέροντα σεβαστὸν καὶ ἀρεδεστατον, ἀπὸ μεγάλην ὀλιγόγενεια τῆς Φθιώτιδος, ὁ ὁποῖος σκοῦπιζε τὴ μύτη του μὲ τὰ δυὸ του χέρια, καὶ ἤταν ὑπερήφανος γιὰ τὴν καταγωγή του καὶ γιὰ τὶς ὑπηρεσίες ποὺ εἶχε προσφέρει στὴν Ἑλλάδα. Ὁ πρόξενός μας, ποὺ ἔτυχε νὰ βρίσκεται κάποτε στὸ σπίτι του, τοῦ εἶπε, ὅτι ἡ Γαλλία εἶνε τὸ ἔθνος ποὺ περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλο πλησιάζει, ὅσον ἀφορᾷ τὶς μεγάλες παραδόσεις, τὴν Ἑλλάδα.

—Τοῦς παλαιοὺς Ἕλληνας, εἶπε μὲ ὑπερηφάνειαν ὁ Τζέλης, μπορεῖ νὰ τοὺς φθέσετε, τοὺς νέους ὅμως; ἀξίκως θὰ κοπιάσετε. Τὸ πολὺ πολὺ ὁ δικός σας ὁ Μπονάπαρτης μπορεῖ νὰ ἤταν ἕξυπνος ἄνθρωπος!

Ἄλλο ὄνομα ἀπίκαμπο ποὺ ἔχω ν' ἀνεφέρω ἀπὸ τὰς συνναστροφὰς τοῦ Ρίζου Ραγκαβῆ εἶνε τοῦ Ἀλεξανδλάχου (!) εὐπατρίδου Μουρούζη ἀπὸ τὴν μεγάλη ἡγεμονικὴ οἰκογένεια, ἡ ὁποία ἐβέπασε σὲ πολλοὺς ἀβέλες χώρες. Ὁ Μουρούζης εἶνε ἕνας ὡραῖος ἄνδρας, μὲ ἑλληνικωτάτη φυσιογνωμία, πολὺ ἀνεπυγμένος, γνώστης καὶ μελετητὴς τῶν ἀρχαίων κειμένων ὁ ὁποῖος καταγίνεται ἤδη στὴν ἀνταγωγὴ διαῤῥύσεν ἐπιγραφῶν ποὺ εὑρέθηκαν σὲ κάποια θέσι ἔξω ἀπὸ τὴν πόλι, σὰ τουρκικὸ κτίριο «Ἀγὰ Βαύσης».

Στοῦ Ραγκαβῆ μαζευόμαστε κάθε ἑβδόμα καὶ προσκαθῆμε νὰ περνοῦμε ὅσο τὸ ἐυκατὸν πιὸ εὐχάριστα τὰς ἀσάρκες μὰ χονεγὴ κ' ἐκιβλητικὴ κυρία. Ἡ περιβολή της δείχνει τὴ χήρα ποὺ δὲν ἔχει σκοπὸ νὰ ξαναλαφνευτῇ... Οἱ δυὸ ἀγνωστοι ἀνταμώνουν, ὁ ἕνας ἀγγίζει τὸν ἄλλον μὲς σὸ πλῆθος καὶ χαιρετοῦν κ' οἱ δυό.

Ὁ Ὀδυσσεφαίλντ ξανάβλεπε τέλος τὴ γυναῖκα τοῦ ὅσεν' ὁπὸ δεκαπέντε χρόνια χωρισμό.

* * *

Ἡ χήρα ἐξακολουθεῖ ἀπόρριψ τὸ ὄρθιμα της. Πηγαίνει στὴν ἐκκλησιά. Μόλις ὅμως ἔφτασε μπρὸς στὴν πορτα, ἔσπασε κάποια ξαφνικὴ ταραχὴ, σέβηκε κοὶ γέρασε πίσω τὸ πεφάλι, χωρὶς νὰ μπορῇ νὰ ἀξηγῇσῃ τὸ λόγο τῆς σαρπάσεως ποὺ τὴν εἶχε πιάσῃ. Ὁ τόπος μαείνει στὴν ἐκκλησία, ἀνοιγονεας τὴ σθυνφή της...

Καὶ ὁ ἄγνωστος γέρος; Τὸ πρόσωπό του πῆρε τέτοια τρομαγμένη ἔκφρασῃ, ἐπειδὴ πολλοὶ ἀδιάφοροι κὶ φυσρα Λονδρέζοι γυρνοῦσανε σὲ ὁ ὀρθὸ καὶ τὸν κοιτοῦσαν μὲ περιέργεια.

Τρεχεῖ τότε βιαστικὰ σὲ διαμέτοι τοι, ἀπαλκαλιδόνεται καὶ πέφτει σὲ κρεββάτι του. Ὅλα τὰ συναισθήματα ποὺ τὰ εἶχε κατεπνιξεῖ τόσα χρόνια σὰν ῥάσῃ τῆς καρδιᾶς του, ξεχείλεσαν τότε. Τὸ παραμφρόνεμο μοιαῖ τοῦ ἀποκτεῖ ξαφνικὰ πάτοια ἀσανιβήσεῖα διαύρεια. Ὅλη ἡ ματαιότητα τῆς ἀζρηστεῖς καὶ ἐγωϊστικῆς ζωῆς του τοῦ φανερώνεται ἀπόκοσμα—καὶ τρομο τρομερὸ, ποὺ τὸν κάνει νὰ φωνάξῃ με κάνα:

—Ἀχ Θεὲ ἀκαρμάνε! Εἶσαι τρελλὸς! Εἶσαι τρελλός!...

Ἴσως νὰ ἤταν, ἀλήθεια, τρελλός. Εἶχε κατοφθάσῃ ἡ, μᾶλλον! εἶχε φτάσῃ σὸ σκοῦπιδι ν' ἀπαχωρισῇ ἀπ' τὸν κόσμο, νὰ ἐξαφανισῇ, ν' ἀπαγνηθῇ τὴ θέσῃ του σὴν κοινωνία, τὰ τρυφαιὰ του μεταξὺ τῶν ζωντανῶν, χωρὶς ἀστόσο νὰ μπορῇ νὰ λέῃ σὸς συγκαταβέσεται μεταξὺ τῶν νεκρῶν. Ἡ ζωὴ του δὲν ἔμοιαζε μὲ ζωὴ ἐγκρίτου. «Ζοῦσε, ὅπως καὶ πρόπαι. ἀνάλογα σὸ συνοστόμου τὸ πλήθοσ, μὰ ὁ πλῆθος δυστυχῶνετο μαζὶ του σὸ ὀρθὸ χορὸ τὴ νὰ προσέχῃ σὴν ὕπαρξή του. Βρισκότανε δέκα βήματα μακρὰ ἀπ' τὴ γυναῖκα του, ἀπ' τὴ γυναῖκα θαλασσῆ τοῦ σπιτιοῦ του καὶ ὅγως δὲ μποροῦσε ν' ἀπολλαγῇ τὴ πλαγιαῖ τῆς.

Κ' ἔρχοντανε σὰν μιὰ ὁοὶ τοῦ φαινόταν ποὺ τὸ μεγάλο αὐτὸ χρονικὸ διάστημα ἤταν, ἀπλῶς, ἕνα πλοκοτεῖρεύσο μεσα σὴν ἀπὸ πορεία τῆς ζωῆς του. Καὶ ὅταν ἀστρωσῃ—μὰ ἀκκὰ μονάχα λεπτὰ τῆς ὥρας—νὰ γνῶσῃ σ' αὐτὸ τὸν—νόμιζε πὼς ἄβλεπε τὴ γυναῖκα του νὰ σταθῇ τὰ χέρια της ἀπ' τὴ χαρὰ καὶ νὰ τὸν φτάσῃ κὰν εἶχε βάλει τὶς κάλτσες τὶς ὁποῖες πῆρε μαζὶ του σὸν φόρεψ τὰς γὴν ἔσοχα.

* * *

Ἕνα βράδυ— εἶκοσι χρόνια πέρασαν ἀπ' τὴν ἐποχὴ ποὺ ἐξαφανίσθηκε—πῆγε νὰ κοιμῇ τὸν κόσμο τὸ ἀκριβὸ μπιμπὶ σὸ σπὶ ποὺ ἐξακολουθοῦσε νὰ τὸ λεφῇ σιοῦ.

Ἦταν ἕνα μεσογειακὸ φθινοπωρινὸ βράδυ. Κυῤῥ κοσο ἀρχὲ νὰ πέφτῃ καὶ μιὰ ψιχαρὰ βροχὴ σὸν σταματοῦσε ὅμως ἀπόσομα πριν προλαβῇς νὰνοιξῇς τὴν ὀμπρελλὰ σου.

Ὁ Ὀδυσσεφαίλντ στάθηκε λίγο παραπέρα. Ἀνάμεσα ἀπ' τὰ παράθυρα τοῦ δευτέρου πατώματος, ξεπλέκμενα τὴν κόκκινη φλόγα ποὺ ῥρίχνε τὸ τζάκι, φανταζοτανε τὴ γυναῖκα ζέστη ποὺ θέλανε κεῖ μέσα. Φανταζεται καὶ τὸ σκοῦφο, τὴ μύτη, τὸ ἀκτὸ πηρόθι καὶ τὸ ἐπιβλητικὸ δισκόλαβον στήθος τῆς ἀξιοπίστου κυρίας Ὀδυσσεφαίλντ. Φαντάζεται καὶ...

Τὴ σιγιὴ ἐκείνη ὄρσιοε πολὺ νὰ βρεχῇ ὀυκιτὰ. Ὁ Ὀδυσσεφαίλντ αἰσθάνεται τὴ φλογοκαιγὴ ψόρμα νὰ περνᾷ τὸ κορμί του, νὰ τρυπᾷ τὸ κοκαλιά του.

Μὰ γιατί νὰ μένῃ ἐκεῖ καὶ τὰ γίνεται ποκοι σὴ βροχὴ, ἐνῷ μπορεῖ δωμόσια νὰ ἐπιστρέψῃ σὸ δωμάτιό του κεῖ νὰ κατοῳ τὰ ζεσταῦῳ μπρὸς σὴ φωτιά, ἐνῷ ἡ γυναῖκα του θὰ ἐμβῇ νὰ τοῦ φέρῃ τὶς γουνοῦρες του, κάλτσες καὶ φανελλὰ γιὰ νὰλλάξῃ; Καὶ ὁ Ὀδυσσεφαίλντ σκοφασεῖλε νὰνέβῃ τὰ σκαλιά...

Τὰ γόνατά του τρέμονε λιγο...Κ'ἐνῷ ἀνοίγει τὴν πόρτα, βλέπουμε νὰ διεγράφεται σὰ πρόσωπό του τὸ ἴδιο πονηρὸ χαμόγελο μὲ τὸ ὁποῖο ἀπεχαιρέτησε τὴ γυναῖκα του πρὶν ἀπὸ εἴκοσι χρόνια...

Μετάφραση Ν. Α.

ΠΑΡΑΔΟΞΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΠΟΥ ΕΞΑΦΑΝΙΣΘΗΚΕ

Μὰ, τί ἄνθρωπος ἦταν αὐτὸς ὁ Ὀδυσσεφαίλντ; Σᾶς ἀφήνω ἐλεύθερους νὰ σχηματισετε μόνοι σας μιὰ γνώμη γιὰ τὸ ἐποκείμενο. Ἀφοῦ διαβάσετε τὴν ἀπίστευστη—κ' ὅστόσο ἀληθινὴ—ἱστορία τῆς ζωῆς του. Τὴν ἐποχὴ ποὺ ἀρχίζει ἡ κρισιμότερη περίοδος τῆς ἐπαγγελματικῆς του, βρίσκεται σὲ ἡλικία πιὰ ἡλικία. Ἡ ἀγάπη του γιὰ τὴ γυναῖκα του, ποὺ δὲν ἐστάθηκε ποτὲ θερμή καὶ παρόμοια, εἶχε μεταβληθῆ σὲ γαλήνιο καὶ χλιαρὸ αἴσθημα. Εἶταν τύπος «ἐγκεφαλικός», μὰ ὅχι καὶ πολὺ ὀρμητικὸς ἄνθρωπος. Τοῦ ἄρεσε νὰ ἀθετεῖ καὶ νὰ ὀνειροπολῇ, τεμπέλιαζε, μὲ τὶς ὧρες, χωρὶς ἡ φαντασία του νὰ κατευθύνεται πρὸς ἕνα ὡρισμένο σημεῖο.

* * *

Ἕνα ἀπόγευμα τοῦ Ὀκτωβρίου ὁ Ὀδυσσεφαίλντ ἀποχαιρέτησε τὴ σύζυγό του. Φορᾶει ἕνα γκρίζο παλτὸ κ' ἕνα ἀμάθρωχο καπελλὸ. Στὸ ἕνα χέρι κρατεῖ μιὰ ὀμπρελλὰ καὶ σ' ἄλλο μία μικρὴ βαλίτσα. Εἶτα στὴ γυναῖκα του ἀνταγνώστη, ἐτελεῖτο ὁ χαιρετισμὸς τῆς κόρης του Βίρτρούλας μὲ τὸν ἀπὸ ἀριστοκρατικὴ οἰκογένεια τῶν Ἀθηνῶν Παναγιώτη Πετράκη.

Ἡ οἰκογένεια Πιθαρᾶ εἶνε πλούσια οἰκογένεια τοῦ τόπου μὲ μεγάλες σχέσεις, καὶ ἔτσι ὁ γάμος ἔγινε πανηγυρικός. Οἱ νυμφεῖοι ἐπῆγαν στὴν ἐκκλησία, ἐνῷ ἔλα τὰ ῥοπικὰ τῆς κόρης μετεφέρθησαν στὸ σπίτι τοῦ γαμπροῦ ἐπὶ ὄναν

Ἐκεῖνο ὅμως, ἐξακολουθεῖ ὁ Γάλλος περιηγητὴς, τὸ ὁποῖον μοῦ ἔκαμε τὴν μεγαλύτερη ἐντύπωση, κατὰ τὴν ἐνταθῆα διαμονήν μου εἶνε τὸ ἑξῆς γεγονός.

Συνέπεσε νὰ περνᾶ ἀπὸ τὰς Ἀθήνας, πηγαίνοντας στὸ Ναύπλιο, ἕνας πρόκριτος τῆς Ἐδέσσης, ὁ Κριεζώτης, μὲ μεγάλην ἀκολουθίαν παλληκαριῶν του. Συγχρόνως ἔφθασε ἀπ' τὴν Κόρινθο ὁ τῆρκιαδὸς ὑπατρὶ δῆς τῆς πόλεως ταύτης Νοτκρᾶς, τελευταῖος γόνος μεγάλης καὶ ἐνδόξου οἰκογενείας, πηγαίνοντας στὸ Δούρειο Ὁ Νοτκρᾶς εἶχε ξεκινήσει ἀπὸ τὴν πόλι, ὅταν φτάνχε ἀπὸ μακρυὰ ἡ συνοδεία τοῦ Κριεζώτη. Ἕνας ἀκόλουθος τοῦ Νοτκρᾶ ἀνεκόμισε ταχὺς ὁς βέλος καὶ ἐπληροφορήθη ποιός ἦταν ὁ ἀρχόμενος. Ἀνῆγγειλε δὲ ὅτι ἐκείνος τὸν ὁποῖον ἀκολουθοῦσε ἦταν ὁ Νοτκρᾶς.

Ὅταν ἐπλησίασαν σὲ πενήντα βημάτων ἀπόστασι οἱ δύο συνοδεῖες, σταμάτησαν καὶ προχώρησαν μόνον οἱ ἀρχηγοί. Οἱ δύο ἱππεῖς ἐπλησίασαν, ἐβγάλαν τὰ ῥίφτρη των, τὰ ὕψωσαν ὀβριζοντίως ἐπάνω ἀπὸ τὰ κεφάλια των καὶ μετὰ τὸν ὀμπὸ αὐτὸν χαιρεσμὸ τὰ ξανάβαλαν στὶς θήκες των.

Ἔπειτα ὁ γλῶσσα ὁ Κριεζώτης κατέβηκε ἀπὸ τ' ἄλογό του καὶ πλησιάσας ἔρίψησε τὸ χέρι τοῦ Νοτκρᾶ, ὁ ὁποῖος τὸν τράβηξε κατ' ἐπάνω του καὶ τὸν ἐρίλησε στὰ μάγουλα. Στὸ διάστημα αὐτὸ οἱ ἑκατὸ ἀκόλουθοι καὶ τῶν δυὸ ἀρχόντων ἐστέκοντεν σοβαροὶ πάνω στὰ ἄλογά των. Ὅταν ὁ ἀσπασμὸς ἐτελείωσε, ἑκατὸ καὶ πλέον χαιρετισμοὶ ἐχαιρέτισαν τοὺς δύο ἀρχηγούς.

Καὶ ὁ εὐγενικὸς Γάλλος περιηγητὴς τελειώνει τὸ γράμμα του μὲ τὰ ἑξῆς κολακευτικότατα γιὰ τοὺς Ἕλληνας λόγια:

Ὁμολογῶ, λέγει, ὅτι τὸ θέαμα αὐτὸ τῆς συναντήσεως τῶν δύο ἀρχηγῶν μοῦ ἔκαμε ἐκθυστέτην ἐντύπωσι. Ἄκουσα πολλὰ τὰ δυσάρεστα γιὰ τὸν χαρακτῆρα τῶν Ἑλλήνων, καὶ πολλοὶ μοῦ τοὺς παρίστανεν ὁπολίτοι, φιλάρεσκοι, ἀπίστοι. Καὶ ἐγὼ ὁ ἴδιος εἶχα τὴν εὐκαιρία ν' ἀντιληφθῶ ὅτι εἶνε πράγματι συζητηκοὶ καὶ φιλάρεσκοι. Δὲν βιστεῖζω ὅμως καὶ νὰ ὁμολογῆσω ὅτι ἐκτκκτη φιλοτιμία, τὸ φιλόξενον, τὴν εὐρυλαν, ἄλα τὰ θεῖμκατα τῆς ἀριστοκρατικῆς καταγωγῆς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ μεταξὺ τοῦ ὁποίου ἔζῆσ καὶ πέντε ἑβδομάδες τώρα ἤδη.

THOMAS ABBET-GRASSET

ΑΠΟ ΚΥΡΙΑΚΗ ΣΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

Ο ΔΑΝΑΪΤ ΙΣΤΡΑΤΙ βρῆκε στὰς Ἀθήνας ἕνα σωρὸ θαυμάσιοις. Ἐλληνικὲς ἡ ἀπλὸς ἀνθμα ποὺ θέλουν νὰ κάνουν τὴ γνωριμία μιᾶς «σελεμπριτέ;» Ἀγνοσέτο. Ὁποιοδήποτε οἱ γυναῖκες ποὺ ἐσπεύσαν νὰ τὸν ἐπισκεφθοῦν μόλις ἐμαθαν ποὺ κατέβασε, ἦταν πολλές. Ἄλλες ἐσχόν τουσαν μ' ἕνα μπουκέτο μενεξέδες στὸ χέρι κ' ἄλλες μ' ἕνα βιβλίο του, φρεσκοαγορασμένο, γιὰ νὰ τοὺς βάλῃ μία ἀφιέρωσι. Κατὰ περίεργη ὅμως σύμπτωσι ὅλες ἦταν... ὄσχημες! Μᾶς τὸ εἶπε ὁ ἴδιος ὁ Ἰστράτι μὲ ἕνα ἀστεῖο τόνο ὁ ὁποῖος ἔλεγε, ὡς τόσο, ἀρκετὰ καράτσο.

—Τὸ πρᾶμα εἶνε ἀκατανόητο, ἐπρόσθεσε, γιατὶ ἡ Ἀθήνα εἶνε γεμάτη ὡραῖες γυναῖκες.

Ὡς τόσο, τὸ πρᾶμα δὲν μᾶς φαίνεται καὶ τόσο ἀκατανόητο. Οἱ ὡραῖες γυναῖκες ἔχουν, συνήθως, ἄλλα πράγματα ποὺ νὰ τὶς ἀπασχολοῦσεν στὴ ζωή... ἐκτὸ τὴ φιλολογία. Ἡ φιλολογία εἶνε ἡ παρηγοριὰ τῶν ἀσχήμων γυναικῶν. Οἱ θεοπνοιόπες ποὺ ἀγωνίσεν μὲ τὰ ποιήματα εἶνε, κατὰ κανόνα, ἀναιμικὰ ὄντα, πρόσῳρος μαραμένα, καὶ αἱ γυναῖκες τῶν γραμμάτων δὲν θὰ ξπιμαν ποτὲ ἔστω καὶ ἀπλὸν ἔπαινο σὸ διαγωνισμὸ κάλλους.

—Ἄφησε τὶς γυναῖκες καὶ ἐπιδόσου σὰ μαθήματα! ἔλεγε εἰπὴ μιὰ ὡραία γυναῖκα σὸν Ζὰν Ζὰκ Ρουσσὸ, ὁ ὁποῖος ἦταν ἀσχημος.

Μαθηματικὰ ἢ φιλολογία, μὲ συμβουλὴ ἢ χωρὶς συμβουλὴ—ἡ ἀσχημια μοιραίως ἀναγκάζεται ν' ἀσχολῃθῇ μὲ κάτι ἄλλο ἀπὸ τὸν ἔρωτα, ἀφοῦ γι' αὐτὴ τὴν ἀσχολία χρειάζεται πάντοτε νὰ εἶνε ὄμορφος.

ΕΓΡΑΦΗΚΕ, ἔτι ὁ Ἰστρατὶ Ἰστρατὶ ἀπεκιρόθη γ' αὐτοκτονήσῃ στὴ Νίκαια τὸ 1921 γιατὶ ἐστερεῖτο τῶν πάντων κατὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη. Ὁ Ἴδιος μᾶς εἶπε, ὅτι αὐτὸ δὲν εἶνε ἀλῆθιό. Βέβαια ἡ οἰκονομική του κατάστασι δὲν ἤταν ἀξιοζήλευτη τότε. ἀλλὰ τὴν ἡμέρα τῆς ἀποπέρας εὑρισκόταν μὲ τρεῖντα φράγκα στὴν τσέπη,—ποσὸ ποὺ γι' αὐτὸν, ὁ ὁποῖος εἶχε πολλὲς φορὲς μείνει ψηστικὸς καὶ κοιμηθῆ στοὺς δημοσίους πάγκους, ἦταν, σχεδὸν, μία περιουσία.

Τὴν ἀπόφασι τῆς αὐτοκτονίας τὴν πῆρε γιατὶ—κυρίως—ἐστέρειτο πνευματικῆς ἐπικοινωνίας μὲ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ πνεύματος, «τοὺς ὁμοίους τοῦ», ὅπως μᾶς εἶπε, καὶ γιατὶ οἱ κοινωνικοὶ ὅροι ἐμπόδιζαν τὴν ἐπικοινωνία αὐτὴ καὶ τὴν ἐκδηλωσί του.

Ἡ αὐτὸ ἂν ὁ Ἰστρατὶ εἶνε σήμερα ἕνας κοινωνικὸς ἐπαναστάτης καὶ ἀπόστολος τῆς «οἰκονομικῆς δικαιοσύνης», δὲν εἶνε ἁπλῶς γιὰ νὰ πάῃ ἡ οἰκονομικὴ ἐκμετάλλευσις τῶν πολλῶν παρὰ τῶν ὀλίγων, ἀλλὰ κυρίως γιὰ νὰ μπορῇ κάθε ἄνθρωπος τοῦ πνεύματος καὶ τῆς καρδιᾶς—ὄτι αὐτὸς ὀνομάζει «ἡ elite»—νὰ ἔχῃ ὅλες τὶς συνατότητες νὰ σκέπτεται ἀφελοκερδῶς, νὰ δημιουργῇ ἀφιλοκερδῶς καὶ νὰ ἐπικοινωνῇ ἀφιλοκερδῶς μὲ τὶς ἄλλες ἀνθρώπινες ψυχές. Αὐτὸ εἶνε τὸ εὐαγγέλιό του.

ΓΙΑ ΟΛΑ τὰ ἀπαγγέλματα ἀπαιτεῖται μιὰ κάποια εἰδικότης, ἢ ἐπὶ τέλους, ἕνα δίπλωμα. Μόνο γιὰ τοὺς πολιτικοὺς καὶ δημοσιογράφους τοῦς δύο αὐτοὺς μεγαλυτέρους κοινωνικοὺς παράγοντας, αὐτοὺς ποὺ διοικοῦν ἕνα κράτος κ' αὐτοὺς ποὺ κατευθύνουν τὴν κοινὴ γνώμη, δὲν χρειάζεται τίποτα. Καθένας μπορεῖ νὰνε πολιτικὸς καὶ καθένας δημοσιογράφος.

Γι' αὐτὸ ἔχουμε τοὺς πολιτικοὺς ποὺ ξέρουμε, καὶ δημοσιογράφους ἐπαχεῖν οἱ ὁποῖοι γράφουν ψυχαίμως, ἐὰν κρίνῃ ἄῤῥρο ἄμλιστα!

«Μετ' εὐχαριστήσεως ἀναγράφομεν τὴν μετ' ἐπιφυλάξεως μεταδοθεῖσαν εἰς ἡμᾶς εἴδησιν, ὅτι ἐδρῶθη ἐν τῇ Πόλει ἡμῶν Γυμνάσιον Ἀῤῥένων».

Τὸ ΜΟΝΟ κράτος ποὺ ἐξκκλουθεῖ, ἀκόμα καὶ σήμερα, νὰ δίνῃ χρηματικὲς ἐπιχορηγήσεις σὲ ἐφευρέτες, μόνο καὶ μόνο γιατὶ εἶνε τέτοιοι, ὅπως συμβαίνει στὶς ἐποχὲς τῶν Λουδοβίκων, εἶνε—ποιὸ νομίζετε;—... ἡ Ἑλλάς! Ἡ Ἑλλὰς ἡ ὁποία ὀλίγα γνόμιεν ἢ εἶχε ποτὲ τίτλους εὐγενείας...

Δὲν πρόκειται περὶ ἀστειότητος. Ἀκόμα δὲ λιγότερο περὶ σκανδάλου. Πρόκειται περὶ τῆς τηρήσεως τῶν ὅρων τῆς συμφωνίας ποὺ ὑπεγράφη μεταξὺ Ἀγγλίας καὶ Ἑλλάδος ὅταν ἡ πρώτη αὐτὴ μᾶς παρεχώρησε τὰ νησιά τοῦ Ἰονίου. Παραχωρήσαντες μιὰ τὰ νησιά, ἡ Ἀγγλία μᾶς μετεβίβασε, ὅπως ἤτανε φυσικὸ, ὅλες τὶς ὑποχρεώσεις αἱ ὁποῖαι ὑπῆρχαν ἀπὸ τὴς ἐποχῆς τῆς Βενετικῆς κατακτήσεως. Μία δὲ ἀπὸ τὶς ὑποχρεώσεις αὐτὲς ἤτανε νὰ πληρώνῃ σὲ πέντε — ἕξη οἰκογένειες εὐγενῶν Ζακυνθίων—ἐκ τῶν ὁποίων μία ἤτανε καὶ ἡ τοῦ ποιητοῦ κ. Μαρίνου Σιγόρου—«πεντακόσια σεκίνια κατ' ἔτος».

Τὰ σεκίνια αὐτὰ, μεταβεβλημένα σὲ δραχμὲς, ἡ Ἑλλὰς δὲν ἔπαυσε νὰ τὰ πληρ

ΟΙ ΞΕΝΕΣ ΜΑΣ ΕΠΟΧΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

ΕΝΑ ΡΩΜΑΝΤΙΚΟ ΤΑΞΕΙΔΙ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ ΑΦΡΙΚΗ

Του συγγραφέως και περιηγητού Α. ΜΑΚΦΑΡΛΑΝΑ

Κάθε εποχή είνε κατάλληλος διά περιοδείαν εἰς την Βόρειον Ἀφρικήν, διότι εἰς την χώραν αὐτὴν τὸ καλοκαίρι πλησιάζει εἰς τὸ τέλος του, διὰ νὰ ἀναζωογονηθῇ ἀμέσως. Ἡ αὐξησις, ἐν τούτοις ὅλων εἶνε ἀπὸ τὸν Φεβρουάριον μέχρι Μαΐου, ὁπότε εἶνε ἡ κατ' ἐξοχὴν ἐποχὴ τῶν λουλουδιῶν. Τὸ Μαλέντ, ὁ ἀπέραντος τοῦτοῦ λειμὼν τοῦ Μαρόκου, εἶνε τότε ὅλον ἕνα ἀτελείωτον πολύχρωμον χαλί, χάρμα καὶ εὐφροσύνη τῶν ματιῶν, καὶ ὑφασμένος αὐτὸς ἐμπνέει, κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἀνθήσεως, τὸν ἴδιον ἐνθουσιασμὸν τὰ ἀφνίνα τὰ ἀφνίνα τὰ περίφημα μαροκινὰ χαλιά.

Ὅλη ἡ χώρα παρουσιάζει κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας τὰ ζωηρότερα καὶ εὐμορφότερα χρώματα. Ἂν σπίθῃτε τότε κάτω ἀπὸ τὴν λαμπρὰν ἡλιολαμψίαν, εἰς τὴν ἄκραν μιᾶς μεγάλης ἐρημικῆς πόλεως, καὶ κατεύθυνε ὁλόγυρα, διὰ νὰ χαιτήσῃς τὴν ἀπαστράπτουσαν ἐξοχὴν ἐκεῖ τὰ ἐμφανίσῃς ὁλόγυρα τὴν ἀπεραντοσύνη τοῦ οὐρανοῦ, μὲ τὸν ἀπαστράπτοντα ἥλιον τὸν ὑψηλὸν, χωρὶς ν' ἀφαιρέσουν εἴποτε ἀπὸ τὴν θελκτικήν του φύσιν.

Ὁ καθεὶς ποὺ ἐπισκέπτεται μίαν τοιοῦτον ἐκτεταμένην χώραν, ἐλλείψει φυσικὰ τὸ εὐσυνείδητον τοῦ μέρους. Ἐκεῖνο ποὺ ἐγὼ θαυμάζω ἀγαπῶ εἶνε ἡ Τύνις. Δὲν ἐγὼ εἶμαι ἡ πρωτεύουσα τῆς Βορείου Ἀφρικῆς, ἀλλὰ ἡ μεγάλη ἀνατολικὴ πόλις, ποὺ συνοψίζει τὰ ἰδιαίτερα γνωρίσματα ὁλοκλήρου τῆς χώρας. Ἡ ἀστὴ εἰς τὸν ἐπισκέπτην διὰ τοῦ πολιτισμοῦ

ΕΝΑ ΠΑΡΑΞΕΝΟ ΣΤΟΙΧΗΜΑ

ΑΠΟ ΤΗΣ ΚΟΜΩΔΙΑΣ ΓΙΚΕΡΙΝΙ ΜΑΛΜΙΓΝΙΑΤΙ

(Συνέχεια εκ του προηγουμένου)

Αλλά πού ήλθη αυτήν την πρώτην μας απογοήτευσιν, δεν μπορούσαμε κάθε πώς είμαστε και πιστεύαμε. Αν ήξαμε αρκετά λεπτά στην τσέπη μας για νά φάμε καλά και ν' αγοράσωμε και αγαρμέτα κι' αυτό μας έφθανε. Ρωτήσαμε ένα χωροφύλακα ἄν ὑπήρχε κανένα οἰκονομικό μαγαζάκι, ὅπου θά μπορούσαμε νά βγάλωμε τρόφιμα. Ὁ χωροφύλαξ μᾶς ὁδήγησε σ' ἕνα μικρομάγαζο, ὅπου πουλοῦσαν ἀλλοιωμένο πασατά φόρια, ἴδιως μακαρόνια καὶ νεοψάρες.

Ὁ χωροφύλαξ ἐφώναξε μιὰ γυναίκα, τὴν ἴδιο-τήρια τοῦ μαγαζιοῦ, ἡ ὁποία, ὅμως, μᾶς μᾶς ἀντίκρυσε, ἔπαιρνε τὶς φωνές κ' ἔβγαινε καὶ χειρονομία ἀπελπισιά, καὶ νὰ βγῆ τὸν ἀστυνόμαστο ὁ ὁποῖος ἐπέμενε νὰ τὴς πάρ' σπίτι μας μαζί τὸ τοῦ. Ἀραβας ἐκτιτόνος. Ὁ ἀστυνόμος χωροφύλαξ ἔμεινε ἄναυδος πρὸ τῆς ἐνθουσιάδους ὑποδοχῆς τῆς γυαίας, ἡ ὁποία, ἐν τέλει, μὲ μιὰ δυνατὴ σπρωξιὰ ἔβγαλε τοὺς ἀνεπιθύμητους πελάτας ἀπὸ τὸ μαγαζί τῆς.

Ὁ χωροφύλαξ μᾶς ὁδήγησε κατόπιν εἰς ἕνα ἄλλο μαγαζί, ἐξ ἴσου βρώμικο καὶ τὸ πρόσω. Ἀλλὰ πρωτοῦ προφθάσῃ ν' ἀνοίξῃ τὸ στόμα του, μὰ βρούσεια τὸ σκατόφυον χαλάδι, ἄγκαξε τὰ πράσα σὲ ὅλο καὶ τὸ πέταξε μὲ δύναμη στὸ πρόσωπο τοῦ πανοφέρατ Γερμανοῦ. Τὴ γεροφωνία αὐτοῦ τὴν ἐπανέλαβε καὶ δεύτερη καὶ τρίτη καὶ δεκάτη φορά, μὲ ἀξιοθαύμαστον εὐχέρεια καὶ μὲ ἀκαμάμπλα σφοδρότη.

Ὁ Γερμανὸς μὲ τὸν πελάριον ἄγραν τὸν παρουσίαζε δυάμισι στόρο. Τὰ σόκα ἔπαιγαν βροχὴ καὶ ἐπάνω τοῦ καὶ τὸν εἶχαν φέρει εἰς ἀξιοθρήνητον κατάστασιν. Ὁ δυστυχὴς Γερμανὸς, ὅφοῦ ἐξηγέτλησε ὅλην τὸν τὴν ἀποφυγὴν καὶ ὅλο τοῦ τὸ πείσμα ἔνα χεσάθη τέλος νὰ ἀποχωρήσῃ, ὀβρίζων θεοὺς καὶ δαίμονας καὶ χωροφύλακα κομισά. Ἀλλὰ ὁ Γκόστ εἶχε τόσα θυμώσει σ' αὐτὴ θυνά' μὲ τὸ τρομερὸν ἀλάν ἀνὰ χεῖρας, τὸ καλάθι μὲ τὰ σῦκα κατεδίωξε τὸν γοντρὸ Γερμανὸ, ὁ ὁποῖος, τὸ τρὶ τὸ σωθῆ, ἤγκιοε νὰ τρέχῃ μὲ ὅλη τὴ δύναμη τῶν πωδῶν του μέσα στὰ χωράφια. Ἐν τῷ μεταξὺ, τὸ ἐπισόβιον αὐτὸ καὶ ἡ καταδίκης τοῦ πανταβλάβου Γερμανοῦ μετέβαλε τὸς διαθέσεις τῶν χωρικῶν καὶ ἴδιως τῶν παιδιῶν, ἀπέναντι μας. Εἶχε κατασταθεῖ τὸς συμπαθείας μας τοῦ κόσμου, κ' ἔτσι μπορέσαμε νὰ ξεπολουθήσωμε τὸ δρόμο μας ἐντελῶς ἀνενοχλήτοι.

Περάσαμε δυὸ ὁλόκληρες ἡμέρες στοὺς ἀμπελόφυτα κοντὰ στὶς ἀμβολίες τοῦ καταιοῦ Ζεγκοῦρ, μέσα σὲ μιὰ κοιλάδα τὴν ἀπολεν μᾶς κοχρεάφηκε ἡ ἀγάπη τῆς γυναίας παρκαπνέφ. Ἡ ἐρωτὴ ἀλόγκια ἦρε μάλλον γρήγ. Ἀλλὰ ἔνα ἔγκα ξεκουρασμένοι ἐκαλοκαίνα στὸν ἥλιο, ὁ Γκόστ ἐγόρεψε μὲ τὰ κοιλιᾶ του ἀπὸ σπίτι σὲ σπίτι τὴς ἀνοιξίας τοῦ Κοντέ. Ἐπιτρέψε μὲ τὸ κοιλιᾶ του γιμάτο.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς δευτέρας ἡμέρας ἀκουμπιάσαμε ἀπὸ ἕνα ἀμπελόφυτο ὅπου ἔνα κοπέλι ἔβοσκε τὰ κατσίκια τοῦ κυρίου τοῦ ἀμπελόφυτου. Ὁ Γκόστ ἔκαμε τὴ γνωριμία τοῦ κοπελιοῦ καὶ ἀφοῦ τὸ ἐρώτησε ἀν ἔχει κατσίκια τὸ ἔκαμε νὰ μᾶς φέρῃ ἕνα κατσίκι γιὰ τὸ δεῖπνο μας. Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ Γκόστ ἔβγαλε ἀπὸ τὸ σακκίον τὴ λεπτὴ σπάγκα καὶ ἄρχισε νὰ φτιάνῃ ἕνα μικρὸ δίχτυ γιὰ τὴ μικρὴ κατσικίτα ἀφοῦ ἔφαγε τὸ κατσίκι μας ἔφερε ἕνα κοπελάκι μὲ μιὰ ὀμορφιὰ ἀπὸ τὴ μεριὰ τοῦ χωριοῦ μας. Ἔρχε, ἐν τῷ μεταξὺ ἐκπλόβηκα ἀπὸ τὴν ὀκνὶν ἑνὸς θαύνου καὶ περίμενα. Δὲν εἶχε φαλοῦ, καὶ δὲν μποροῦσα νὰ ἀκουμπήσῃ τὸ μεινομε μὸ τὸν δέκα λεπτὰ γιὰ νὰ ἐξεκουρᾶσῃ ὁ Γκόστ τὸ πόδι του, ἀλλὰ δὲν ἠθέλησε ν' ἀκούσῃ τίποτε. Μετὰ μισὴ ὥρα ἔβγαλε ἀπὸ τὸ μπούδε σὲ ἄλλο πανοδρόμιο, ἀλλὰ κι ἐκεῖ ἡ ἴδια τύχη μᾶς περίμενε.

Οἱ κοιμωμένοι μᾶς εἶχαν πρωιδοποιήσει ὅτι ἔπρεπε νὰ πρόσεχωμε ἀπὸ πανδοχεῖα καὶ νὰ μὴ σταματήσωμε πουθενὰ στὸ τρίτο, ὅπου θὰ μπορέσωμε νὰ βγοῦμε καλὰ καὶ εὐθὺν φαγητό. Ἐλαμβάνοντας ὑπόψιν τὸ δρόμο μας ἐλπίζοντες νὰ εὕρωμε καλύτερη ὑπόδοχὴ στὸ τρίτο πανδοχεῖο. Ἀλλοίμονο, καὶ τὸ τρίτο! Ἐκεῖ ἔφαγε μὲ τὸ κοιλιᾶ μας ἀπὸ τὸ πρωΐ μέχρι τὴς δύσης.

Ἔπρεπε νὰ ἔλθῃ μαζί τους σ' ἕνα καφενεῖο, τὸν ἀρχιτέκτονα κ' τὸν λοκανίκια, τοῦ ἔγραψαν τὶς τσέπες τοῦ ἀμφιέστου καὶ σπίρτα καὶ ἄν τέλει τοῦ προσέφεραν γιὰ μένα ἕνα μεγάλο κομμάτι σοκολάτα· εἶχαν δηλαδὴ τὴ λεπτότητα νὰ φροντίσουν γιὰ μιὰ ἐρωτιόνα, ἐὰν ὁποιαν δὲν εἶχαν ξανιδῆ κατὶ, ὀβεν καὶ ἤλιαβαν νὰ τὴν ξανιδοῦν ἀφοῦ.

Ἐνταῦθα ἀνεῦρεν ἤτων ἡ συμπεριφορὰ μᾶς συντροφιᾶς ἀπὸ ἐργάτας ποὺ συναντήσαμε τὴν ἑπομένην στὸν ἀπέφαντο καὶ πανιυρτεδὴν δρόμο ποὺ ὁδηγεῖ πρὸς τὴν Σάνια Πόλα. Ἀνεῦ θεμάν χαιρετισμῶν καὶ περιποιήσεων, μᾶς συνοδεύθηκαν καὶ νὰ μᾶς ἐνόρκιζαν πίσω στὸ χωριὸ γιὰ νὰ ἀποβλήθωμε εἰς ἀλάνιασις. Ἐὰν ἐμᾶς, ὁ χωροφύλαξ εἶχε τὴν τύχη ἠτανεῖν νὰ μᾶς ἐρχόταν, καθὼς φήσαμε, μ' ἕνα καλάθιον γεμάτο ὀρτιμα σῦκα. Ὁ Γκόστ χωρὶς νὰ ἀπαφήσῃ ἀλλοῦ ἔμεσε τὸ χέρι του εἰς δεύνεα ἐλόκληρο τὸ μαγαζί ἐναρίτιος κ' ἤρθε καὶ τὸν πέτυχε στὰ ποῦτζο.

«Μάτιος θαρρεῖς πὼς πουλοῦ τὰ σράγματά μου ὀτους Ἀραπάδες;» ἔκραξε ἀφοῦ ἔφαγε τὴν γυναίκα ἀπὸ τὸ βάθος τοῦ σπυτικοῦ μαγαζιοῦ. «Τρελλάθηκες, Πάτο, καὶ μοῦ τοὺς ἔγγρες δεφμισα; Τρελλάθηκες;».

Ἡ δεύτερα μας ἀποτυχία ἀπάλισε τὸν δυστυχῆ χωροφύλακα. Τὰ δυὸ μονάδικα μαγαζιὰ τοῦ χωριοῦ, ὅπου μπορούσαμε νὰ προμηθευθοῦμε τρόφιμα μᾶς ἀπελείοντο... Ἔξαφνα, ὁ φίλος μας ἀνελήφθεὶς ἕνα γέροντα κόμιο, σοβαρὸ καὶ ἀξιοκρεὶ, ὁ ὁποῖος διέφερε ἀκόμη τὴ στιγμὴ τὴ βοῦρ. ὑστερίας ἀφαιρῶνας ἐς νὰ εὕρῃσε μίαν λύσιν, καὶ μᾶς εἶπε:

«Λύκος εἶνε ὁ δήμαρχος. Πηγαίνετε παρακαλῶ τὸν νὰ σᾶς βοηθήσῃ».

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΠΡΟΣ ΒΟΗΘΕΙΑΝ ΜΑΣ

Ὁ δήμαρχος ἤκουσε μὲ προσοχὴ τὴν ἱστορία μας καὶ τὴν ἀφήγησι τῆς ἐκοδοχῆς, τὴν ὁποίαν μᾶς ἔκαμαν στὰ δύο μαγαζάκια, ὅπου ἐρτήσαμε ν' ἀγοράσωμε τρόφιμα.

«Εἶνε ἀγράμματοι ἄνθρωποι», μᾶς ἔλγγρες, «μὴ τοὺς παρεξηγῆτε.» Κατόπιν ἐφώνεψε τὸν χωροφύλακα καὶ τοῦ εἶπε:

«Πᾶψε τοὺς αὐτοὺς τοὺς δύο στὸ σπίτι σου καὶ πάγγιεντ νὰ τοὺς φανίσῃς ὅτι θέλουν γιὰ νὰ φάνε. Καὶ πές καὶ τῆς γυναίκες σου νὰ τοὺς μαγειρέψῃ ὅτι θέλουν. Τὸ λογαριασό νὰ μοῦ τὸν φέρῃς γιὰ τὸν πληρώσω ἐγώ».

Μράγματι, ὁ χωροφύλαξ μᾶς ὁδήγησε στὸ σπίτι του, ὅπου ἡ γυναίκα του μᾶς ἔρριξε μιὰ ἐξετασιτὴ ματιὰ κ' ἔστερα ἄρχισε νὰ μᾶς μιλῇ ὀρθιβιά. Μιλοῦσε μὲ πολὺ μεγάλη εὐχέρεια καὶ ἀπαιτοῦσε, διότι, ἄπως μᾶς εἶπε, εἶχε γεννηθῆ γοντά στὸν Ὀμάν, στὸ Ἀλγέρι ὅπου καὶ εἶχε ζήσει μέχρι τὴν ἡλικία ἑκάτον, ἀλότε πανκεύτερα. Τὰ δικά μου τὰ ὀρβιβιὰ ἀστρυφοῦσαν πολύ, φυσικά, ἀλλὰ ἐδεκαιολόγησα τὰ λάθη μου ἰσχυριζόμενη ὅτι ἐμεῖς στὸν τόπο μας μιλοῦσαμε ἐντελῶς ἄλλη διάλεκτο. Ἀλλὰ πῶς νὰ δικαιολογήσω τὸν δυστυχῆ τὸν Γκόστ, ὁ ὁποῖος δὲν εἶχεν οὔτε μιὰ λέξη ὀρβιβιά;

Τὸ μόνον ὅ,τι ὁποῖον εἶχε νὰ πάμῃ ἐκεῖνη τὴ στιγμὴ ἦταν νὰ λάβῃ ἕνα ὄφος ἐφάτης περιφρονήσεως καὶ νὰ μὴ δίδῃ ἀφορμὴ σὲ ἐξωφρενικὰ λόγια γυναικῶν. Τοῦτο καὶ ἔκανε· ἄν καὶ ἐφέρετο εὐγενέστατα πρὸς τὴν οἰκοδέσποιναν τοῦ μᾶς φιλοξενοῦσε ἐν τοῦτοις δὲν κατεδέχετο νὰ τῆς ἀποτείνῃ οὔτε μίαν λέξιν.

Ὁ Γκόστ ἔκαψε, ἔπαοοβήσαν, θυμιάσα τὸ φόλο του καὶ ἀφεμβάλλω ἄν ἡ γυναῖκα τοῦ χωροφύλακος συνέλαβε ἔστω καὶ πρὸς στιγμὴν, ὑποψίες γιὰ τὴν ἀραβική μας γνησιότητα.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ εἴδησις τῆς ἀφίξεώς μας, διαδοθεῖσα στὸ χωριό, μᾶς ἔφερε τὸν κόσμο στοὺς δρόμους καὶ μερικοὶ ἀπὸ αὐτὲς τὸ χωροφύλακος.

Ὁ φίλος μας ἤβρηκε ἔξω γιὰ λίγην ὥρα καὶ σὲ λίγο ἐπέστρεψε μὲ προμηθίας· ἀλλὰ τὰ μόνο πράγμα ποὺ μποροῦσε νὰ φωσίσῃ κανεὶς σ' αὐτὸ τὸ ἀπόπιο χωριὸ ἦταν εὐδοξεὶς μπαλαδόρος. Ἐδοκιμάσαμε νὰ τὸν πληρώσωμε, ἀλλὰ ἐκείνος ἀρνήθηκε νὰ δεχθῇ τὰ χρήματά μας, καὶ μᾶς ἐτλίκασε, ὅτι τὰ ἐξοδα τῆς διατροφῆς μας τὰ ἀνελάβανε ὁ δήμαρχος. Ὅσο γιὰ τὸ μαγέρεψιμο, αὐτὸ μᾶς τὸ προσέφερε ὁ εὐγενὴς ἀμφιτρίων μας. Ἀφοῦ λοιπὸν ἐφάγαμε καλὰ καὶ ἀποχωρετήσαμε τοὺς καλοὺς μας φίλους, τραβήξαμε πρὸς τὴν ἀκρόμολιαυσιά, ἀπολουθούμενοι ἀπὸ τὸ πλήθος.

Ἐὐτυχῶς, πολλοὶ χωρικοὶ βαρέθηκαν νὰ μᾶς ἀκολουθοῦν, κ' ἔτσι, τὴν ὥρα ποὺ συναντήσαμε τὸ Γκρεμνό, ἡ συνοδεία μας εἶχε περιοριοθῆ ἐπιαοθητῶς. Ἦταν ἕνας τύπος Γερμανοῦ χοντρὸς μὲ πελάσιο σῆφερο καὶ μὲ μεγάλα μουστάκια. Πῶς; εὑρέθηκε στὴ Λὰ Μάτα, εἶνε μυστήριον ἀνεξήγητον. Καθὼς περοῦσαμε, μᾶς εἶπε κάτι, ἀλλὰ δὲν ἐπρόσεξα τὸν γοντρὸ Γερμανό, ὁ ὁποῖος, τὸ τὶ καὶ σωθῆ, ἤγκιοε νὰ τρέχῃ μὲ ὅλη τὴ δύναμη τῶν πωδῶν του μέσα στὰ χωράφια. Ἐν τῷ μεταξὺ, τὸ ἐπισόβιον αὐτὸ καὶ ἡ καταδίκης τοῦ πανταβλάβου Γερμανοῦ μετέβαλε τὰς διαθέσεις τῶν χωρικῶν καὶ ἴδιως τῶν παιδιῶν, ἀπέναντι μας. Εἶχε καταστῆσει τὰς συμπαθείας μας τοῦ κόσμου, κ' ἔτσι μπορέσαμε νὰ ξεπολουθήσωμε τὸ δρόμο μας ἐντελῶς ἀνενοχλήτοι.

Περάσαμε δυὸ ὁλόκληρες ἡμέρες στοὺς ἀμπελόφυτα κοντὰ στὶς ἀμβολίες τοῦ καταιοῦ Ζεγκοῦρ, μέσα σὲ μιὰ κοιλάδα τὴν ἀπολεν μᾶς κοχρεάφηκε ἡ ἀγάπη τῆς γυναίας παρκαπνέφ. Ἡ ἐρωτὴ ἀλόγκια ἦρε μάλλον γρήγ. Ἀλλὰ ἔνα ἔγκα ξεκουρασμένοι ἐκαλοκαίνα στὸν ἥλιο, ὁ Γκόστ ἐγόρεψε μὲ τὰ κοιλιᾶ του ἀπὸ σπίτι σὲ σπίτι τὴς ἀνοιξίας τοῦ Κοντέ. Ἐπιτρέψε μὲ τὸ κοιλιᾶ του γιμάτο.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς δευτέρας ἡμέρας ἀκουμπιάσαμε ἀπὸ ἕνα ἀμπελόφυτο ὅπου ἕνα κοπέλι ἔβοσκε τὰ κατσίκια τοῦ κυρίου τοῦ ἀμπελόφυτου. Ὁ Γκόστ ἔκαμε τὴ γνωριμία τοῦ κοπελιοῦ καὶ ἀφοῦ τὸ ἐρώτησε ἀν ἔχει κατσίκια τὸ ἔκαμε νὰ μᾶς φέρῃ ἕνα κατσίκι γιὰ τὸ δεῖπνο μας. Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ Γκόστ ἔβγαλε ἀπὸ τὸ σακκίον τὴ λεπτὴ σπάγκα καὶ ἄρχισε νὰ φτιάνῃ ἕνα μικρὸ δίχτυ γιὰ τὴ μικρὴ κατσικίτα ἀφοῦ ἔφαγε τὸ κατσίκι μας ἔφερε ἕνα κοπελάκι μὲ μιὰ ὀμορφιὰ ἀπὸ τὴ μεριὰ τοῦ χωριοῦ μας. Ἔρχε, ἐν τῷ μεταξὺ ἐκπλόβηκα ἀπὸ τὴν ὀκνὶν ἑνὸς θαύνου καὶ περίμενα. Δὲν εἶχε φαλοῦ, καὶ δὲν μποροῦσα νὰ ἀκουμπήσῃ τὸ μεινομε μὸ τὸν δέκα λεπτὰ γιὰ νὰ ἐξεκουρᾶσῃ τὴν ὄμορφα τὸ πόδι του, ἀλλὰ δὲν ἠθέλησε ν' ἀκούσῃ τίποτε. Μετὰ μισὴ ὥρα ἔβγαλε ἀπὸ τὸ μπούδε σὲ ἄλλο πανοδρόμιο, ἀλλὰ κι ἐκεῖ ἡ ἴδια τύχη μᾶς περίμενε.

Οἱ κοιμωμένοι μᾶς εἶχαν πρωιδοποιήσει ὅτι ἔπρεπε νὰ πρόσεχωμε ἀπὸ πανδοχεῖα καὶ νὰ μὴ σταματήσωμε πουθενὰ στὸ τρίτο, ὅπου θὰ μπορέσωμε νὰ βγοῦμε καλὰ καὶ εὐθὺν φαγητό. Ἐλαμβάνοντας ὑπόψιν τὸ δρόμο μας ἐλπίζοντες νὰ εὕρωμε καλύτερη ὑπόδοχὴ στὸ τρίτο πανδοχεῖο. Ἀλλοίμονο, καὶ τὸ τρίτο! Ἐκεῖ ἔφαγε μὲ τὸ κοιλιᾶ μας ἀπὸ τὸ πρωΐ μέχρι τὴς δύσης.

Ἔπρεπε νὰ ἔλθῃ μαζί τους σ' ἕνα καφενεῖο, τὸν ἀρχιτέκτονα καὶ τὸν λοκανίκια, τοῦ ἔγγρεψαν τὶς τσέπες τοῦ ἀμφιέστου καὶ σπίρτα καὶ ἄν τέλει τοῦ προσέφεραν γιὰ μένα ἕνα μεγάλο κομμάτι σοκολάτα· εἶχαν δηλαδὴ τὴ λεπτότητα νὰ φροντίσουν γιὰ μιὰ ἐρωτιόνα, ἐὰν ὁποιαν δὲν εἶχεν ξανιδῆ κατὶ, ὀβεν καὶ ἤλιαβαν νὰ τὴν ξανιδοῦν ἀφοῦ.

Ἐνταῦθα ἀνεῦρεν ἤτων ἡ συμπεριφορὰ μᾶς συντροφιᾶς ἀπὸ ἐργάτας ποὺ συναντήσαμε τὴν ἑπομένην στὸν ἀπέφαντο καὶ πανιυρτεδὴν δρόμο ποὺ ὁδηγεῖ πρὸς τὴν Σάνια Πόλα. Ἀνεῦ θεμάν χαιρετισμῶν καὶ περιποιήσεων, μᾶς συνοδεύθηκαν καὶ νὰ μᾶς ἐνόρκιζαν πίσω στὸ χωριὸ γιὰ νὰ ἀποβλήθωμε εἰς ἀλάνιασις. Ἐὰν ἐμᾶς, ὁ χωροφύλαξ εἶχε τὴν τύχη ἠτανεῖν νὰ μᾶς ἐρχόταν, καθὼς φήσαμε, μ' ἕνα καλάθιον γεμάτο ὀρτιμα σῦκα. Ὁ Γκόστ χωρὶς νὰ ἀπομακρυνθοῦμε δυὸ μπορούσαμε γιὰ γοφάτσα. Στὴν τραχάλα μας μέσα σὲ ἕνα χωράφι ὁ Γκόστ σταμπαρίσμενος τὸ πόδι του. Σὲ λίγην ὥρα ὅλο τὸ πόδι ἐρεθιάσθηκε τόσο πολύ, ὥστε τοῦ ἦταν ἀδύνατο νὰ προχωρήσῃ.

Ἐπιπλέον σ' ἕνα πανδοχεῖο ποὺ βρήκαμε στὸ δρόμο μας, γιὰ νὰ ζητήσωμε κάτι νὰ φάμε καὶ συγχόνως νὰ ξεκουρασθοῦμε, ἀλλὰ μᾶς ἀπεδέχθησαν μὲ τὸν ἴδιο τρόπο ὅπως καὶ στὴ Λὰ Μάτα. Μὲ ἀγαν τρομερὸν γνάλα μᾶς ἐξεκρεμόνταν ὅλες τὶς βρισιὲς τοῦ κόσμου, καὶ μᾶς ἔβγαλε ἀπὸ τὸ πανδοχεῖον τῆς. Ἐν τῷ μεταξὺ ἐκείνος ἐκάθεντο ἀνάμεσα στὸ τρίτο πανδοχεῖο. Ἀλλοίμονο, καὶ τὸ Ἐλιὰ! Στὴν πόρτα στεκόταν μιὰ γυναίκα, ἡ ὁποία μᾶς ἐκαθέρθη μὲ βρισιὲς καὶ μὲ χειρονομίες καὶ μᾶς ἐρωνεῦε, ὅτι δὲν εἶχε νὰ μᾶς δώσῃ τίποτε.

Ἡ τρίτη αὐτὴ ἀποτυχία μας καὶ ἡ σκέψις ὅτι ὁ Γκόστ ἐλέφερε ἀ' ἔκανε νὰ χάσω τὴν ἐκρωνή μου. Χωρὶς νὰ κινήσω καὶ ὅπου τὸν πρέμενα ἔρω, τοῦ ἔγιν ἀδύνατον νὰ μὲ ἀνεκρήσῃ. Ἀλλ' ἔγιν ἀδύνατον νὰ μὲ ἀνεκρήσῃ. Ἐν τῷ μεταξὺ ἐκείνος ἐκάθεντο ἐπάνω σὲ ἕνα ἐκαστάνι. Ἀλλὰ ἐκείνος ἐκάθεντο νὰ μὲ ἀνεκρήσῃ. Ἐν τῷ μεταξὺ ἐκείνος ἐκάθεντο νὰ μὲ ἀνεκρήσῃ

ΤΟ ΚΑΡΝΕ ΤΗΣ ΜΟΝΤΑΙΝ

Η Κοσμική Ζωή μας Βιτρίνα

ΣΑΛΟΝΙΑ – ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΟΙ

Ήσαν πολύ ιδεοσυλλέκτες αυτοί οι Βυζαντινοί μανδήλια πού συνδυάζονται τώρα σφαίρα μέ τό βραδυνό φόρεμα, από μουσελίνα φός, ή κομπίνα από χρώμα της τυναλέττας πλουσιοφόρα μέ δαντέλλα κρέμ.

— Ένώ μια τόσα ή μονοκίνεια κεντημένη μέ κασσίλλας σέ διάφορα μεγέθη.

— Κάτι χαριτωμένα σουλλαρίκια από χρυσό πού ήφιλλαν τό cachet τους στήν ήρωϊκή των καί στήν ποδέρνα των φόρμα.

— Ή τσάντα πού παίζει κύριον φάλον στό σύνολον της κομψής κορίας είνε από μουίν μπλέ.

Ή νότα «μαριγιάντ» τοῦ καπέλλου ἀποδίδεται μέ καφτέλι ἀπό διφάνεια.

— Ή ζώνη πού φορεμένη τό φόρεμα τοῦ σκόρ εἶνε ἀπό ταφτά μαλακό καί σχηματίζει τετράγωνα δίχρωμα.

— Στό τραπέζακι πού εἶνε κοντά στό «λί-νέ-ρεπό» ἀπουμπάει τήν λάμπα σας ἀπό κοπεκάγε λεκιή καί μπλέ καί μία γάντα κοπεκάγε καί ἐνα μπουκέτο βιολέττες τό ὑφασάμυ τῆς λάμπας νά συνδυάσετε σέ χρώμα τό φόρεμα ἀπό περγαμηνή, δέν ἀκολουθεῖ τό εὐχάριστη ἀντίθεσις γίνεται.

ΧΟΜ

Ὅταν ἡ εἴσοδος ἡ τό χολλ τοῦ σπιτιοῦ εἶνε διευθετημένα μέ γοῦστο εἶνε σάν νά λέκε «καλῶς ὥρισες» στόν ἐπισκέπτη.

— Θέλετε ὁ διάκοσμος τοῦ σπιτιοῦ εἶχε ἀπορροφήσει τήν προσοχή καί τό ταλέντο τῶν κοσμοτεχνῶν ὅσον σήμερα πού κάθε γωνιά εἶνε καί μία σύνθεσις βαθυστόχαστη. Τό λαμπρόν σύνολον συνισταῖται ἡ ἐν γένει κατασκευή τοῦ σπιτιοῦ. Ἡ περίφημη σάλα πού χρησιμεύει πάντοτε ὡς κόμον σπόλισμα τοῦ χολ, τελευταίως γίνεται ἀπό μαρμάρο λευκό μέ σκιές γρίζες, ἀντί κεχρελλόν καί σχηματίζεται μαρμάρινον διάζωμα, πωρά τό ἀπόλυτον τοκοθετεῖται ἡ καλοεργασμένη παλαιά καναπέλα· ἀλλ' ἐπάνω κρέμεται μαλακός βενετσιάνικος καθρέπτης, ἐπί τῆς καναπέας δύο καθηδρέφια τεχνικά καί στήν μέση ζωγρανιτένιο χρυσῆς καί ἔχει καί ἀλλάσεις μυστικοῦς ὅπως ἡ «Μαντάμ ντέ Τέμπ». Γιά τήν μόδα ἰσχύει, ἐπιχειρεῖ καί χρησιμεύει δύο λαγηπήρες δύναμις ἡ ἀντίθεσις, ἐφόσον τό καπέλλο αὐτή τήν στιγμή λόγου μεγέθους ἔχει φθάσει σέ ὅλκην ἐλλειψιν καί δέν διακρίνεται ἀν εἶνε μαλλιά τρεβηταῖ ἀ-λά Μπαλαφ ἡ κεκαλλό· δέν εἶνε Λουλόν μέτριον μέγεθος τήν ἀνοιξιν!

Ἡ τελευταία λέξις τῶν καπέλλων παυθωρίσθη ὡς ἑξῆς: Τά καπέλλα «ἐμπιρέ» εἶνε ἀπό χαστόρι καί ἔνφοστεφόν βελοῦδον ὅταν ἔχουν μπόρ· πλάγι τό εἶδος τόκες εἶνε ἀπό κοπόρι γρυλλοτερό, ἀτλασένιο, τρομβημένο διευθετημένον μέ δαιμονίαν μαεστρίαν οὕτως ὥστε νά ἐφαρμόζεται ἀπό κεφάλι χωρίς νά ἔχουν μπόρ, καί γαρνίρονται μέ τούρα ἀπό «χόρς».

— Τό χρῶμα πού ἐπικρατεῖ εἶνε μαῦρο, ἐπτός ὅταν πρόκειται νά τονωθῆ μέ τό χρῶμα τοῦ φορέματος τότε κυρίως γρί ἡ μπέζ.

— Τά πρῶτα ἀνοιξιάτικα καπέλλα θά εἶνε ἀπό νοφδέλλα δύο εἰδῶν σατέν καί γαρό καί σέ ἕνα χρῶμα.

Τόκ ἀπό βελοῦδο μαῦρο καί καστόρι γαρνιρισμένη μέ ὀδοντωτό κεφάλι κεκαινή καί μαῦρη.

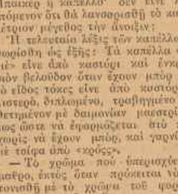

Τόκ ἀπό τσέπ κρισταλ μαῦρ - μαῦρ γαρνιρισμένη μέ «κρόχ δισορτί».

ΚΟΣΜΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Πληθύρα δεξιώσεων ἔνεκα ἐρχομοῦ ἀπό τῆς παρεδόσεως ἑβδομάδος· ἀπογευματινές καί βραδυνές κοσμικές συναθροίσεις ὑπό τιμῶν χριστουγεννιάτικον δένδρον.

— Τήν παρελθοῦσαν Πέμπτην τό πρῶτον τετνέ-ντανσάν εἰς τάς αἰθούσας τοῦ ξενοδοχείου τῆς Μ. Βρετανίας.

— Λιόκοσμος ὅτως πάντοτε ὡραῖος κατάπλεως λαμπρά εἴδη κοτιγῶν πολύ ἀρεστά καί γοοστόν.

— Παρεκρέθησαν οἱ κοσμικοί Ἀθῆναι. Τουαλέττες λαμπροί, χρώς μέ πολύ κέφι, ὑφάσματα θαυμασίοι.

— Ὡραιότερες τουαλέττες ἦσαν τῆς κ. Γεωγίας Βλαστοῦ μέ βερ-φάνιν, ἡ κ. Κ. Βενετζέλου ἄσπρη δαντέλλα καί ἐρμίνα ἡ κ. Ζαρίφη μέ βελοῦ-σε.

— Τήν παρελθοῦσαν Τρίτην δεξίωσις πωρά τῆ κ. Παντελίδη· ἡ οἰκοδέσποινα φόρεσε μαῦρη τουαλέττα ἐδέχετο τούς κεκλημένους βοηθουμένη ἀπό τήν νεαράν κ. Σε. Παντελίδη γλυκυτάτην μέ φόρεμα κοκμρότατον ἀπό μαῦρο βελοῦδο καί τήν δεσποινίδα Roche ἀφιστοτεχνικήν miniature μέ χαρί ἀζζίν.

— Κόσμος πολύς σέ αἰθούσες—τέτνεζόν—ἐφάγκορες καί εὐχάριστες.

— Μεταξύ παρευρεθέντων σημειόνομεν τίς κοκ-φόστερες καί ὡραιότ ερες ἐμφανίσεις, δ-πως κ. Τοῦ-ἐλλς φοφορίζουσα ἀπό γοητείαν φυσιογνωμία, δθα Μηταστάκη σιλουέτα σάν πίκορο λουλουδιοῦ, ἐφορεμένο ἀ-γαλματοδέτη ς, κ. Π. Χέλμη ἀριστοτεχνική σιλουέτα, δθα εἶνε ἀπό κορέλλα βελοῦδο δύο εἰδῶν σατέν καί γαρό καί σέ ἕνα χρῶμα.

ΚΟΣΜΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Πληθύρα δεξιώσεων ἔνεκα ἐρχομοῦ ἀπό τῆς παρεδόσεως ἑβδομάδος· ἀπογευματινές καί βραδυνές κοσμικές συναθροίσεις ὑπό τιμῶν χριστουγεννιάτικον δένδρον.

— Τήν παρελθοῦσαν Πέμπτην τό πρῶτον τετνέ-ντανσάν εἰς τάς αἰθούσας τοῦ ξενοδοχείου τῆς Μ. Βρετανίας.

— Λιόκοσμος ὅτως πάντοτε ὡραῖος κατάπλεως λαμπρά εἴδη κοτιγῶν πολύ ἀρεστά καί γοοστόν.

— Παρεκρέθησαν οἱ κοσμικοί Ἀθῆναι. Τουαλέττες λαμπροί, χρώς μέ πολύ κέφι, ὑφάσματα θαυμασίοι.

— Ὡραιότερες τουαλέττες ἦσαν τῆς κ. Γεωγίας Βλαστοῦ μέ βερ-φάνιν, ἡ κ. Κ. Βενετζέλου ἄσπρη δαντέλλα καί ἐρμίνα ἡ κ. Ζαρίφη μέ βελοῦ-σε.

— Τήν παρελθοῦσαν Τρίτην δεξίωσις πωρά τῆ κ. Παντελίδη· ἡ οἰκοδέσποινα φόρεσε μαῦρη τουαλέττα ἐδέχετο τούς κεκλημένους βοηθουμένη ἀπό τήν νεαράν κ. Σε. Παντελίδη γλυκυτάτην μέ φόρεμα κοκμρότατον ἀπό μαῦρο βελοῦδο καί τήν δεσποινίδα Roche ἀφιστοτεχνικήν miniature μέ χαρί ἀζζίν.

— Κόσμος πολύς σέ αἰθούσες—τέτνεζόν—ἐφάγκορες καί εὐχάριστες.

— Μεταξύ παρευρεθέντων σημειόνομεν τίς κοκ-φόστερες καί ὡραιότ ερες ἐμφανίσεις, δ-πως κ. Τοῦ-ἐλλς φοφορίζουσα ἀπό γοητείαν φυσιογνωμία, δθα Μηταστάκη σιλουέτα σάν πίκορο λουλουδιοῦ, ἐφορεμένο ἀ-γαλματοδέτη ς, κ. Π. Χέλμη ἀριστοτεχνική σιλουέτα, δθα εἶνε ἀπό κορέλλα βελοῦδο δύο εἰδῶν σατέν καί γαρό καί σέ ἕνα χρῶμα.

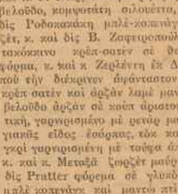

Ἀνεσμπλ ἀπό ζερσοῦ μπλέ καί χρυσαφί.

Τουαλέττα, τῆς ὁποίας ἡ φοῦστα γίνεται ἀπό μακρακίν χρώματος ροῦζ, τό δέ σουήτερ ἀπό μαλλίνον τρικοφφαί γαρνίρεται μέ φόσσες ἀπό κόκκινο μαρακκίν ὅπως ἡ φοῦστα

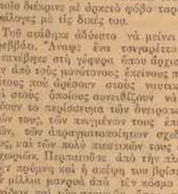

Ταγιὲρ ἀπό μεταξωτό ἀντοιντό χρώματος. Ἡ φοῦστα ἀπό λαίνας μέ καρρό. Ζιλέ Λευκόν.

ΚΡΕΑΤΙΟΝ JANE REGNY — ΚΡΕΑΤΙΟΝ GERMAINE LECOMTE — ΚΡΕΑΤΙΟΝ ANNA

Η ΝΕΑ ΜΟΔΑ ΤΩΝ ΣΠΟΡΤ

Η ΜΟΔΑ ΣΤΟ ΠΑΡΙΣΙ

Μόνιμος συνεργασία της κυρίας ΤΕΡΕΖΑΣ ΚΛΕΜΑΝΣΟ

ΠΑΡΙΣΙ, Ἰανουάριος. [Ἰδιαίτερα ἀντιπόρισις τῆς «Κυριακῆς»]. — Ἔχω τήν ἐντύπωσιν—πιθανόν ὅμως ἡ ἐντύπωσις αὕτη νά εἶνε καί ἐφαλμένη—ὅτι ὁ κόσμος τῆς μόδας δέν ἐφόρεσε ἀπό ἑπτά χρόνια τόσον πλουσιοφόρα μέ δαντέλλα κρέμ.

Ἐσύρισα ἀπό τοῦλα ἡ μονοκίνεια κεντημένη μέ κασσίλλας σέ διάφορα μεγέθη.

— Κάτι χαριτωμένα σουλλαρίκια ἀπό χρυσό πού ἤφιλλαν τό cachet τους στήν ἐρωϊκήν των καί στήν ποδέρνα των φόρμα.

— Ἡ τσάντα πού παίζει κύριον φάλον στό σύνολον τῆς κομψῆς κορίας εἶνε ἀπό μουίν μπλέ.

Ἡ νότα «μαριγιάντ» τοῦ καπέλλου ἀποδίδεται μέ καφτέλι ἀπό διφάνεια.

— Ἡ ζώνη πού παίζει κύριον φάλον στό σύνολον τῆς κομψῆς κορίας εἶνε ἀπό μουίν μπλέ.

Ἡ νότα «μαριγιάντ» τοῦ καπέλλου ἀποδίδεται μέ καφτέλι ἀπό διφάνεια.

— Ἡ ἐσαρκα πού φορεμένο τό φόρεμα τοῦ σκόρ εἶνε ἀπό ταφτά μαλακό καί σχηματίζει τετράγωνα δίχρωμα.

— Στό τραπεζάκι πού εἶνε κοντά στό «λί-νέ-ρεπό» ἀπουμπάει τήν λάμπα σας ἀπό κοπεκάγε λεκιή καί μπλέ καί μία γάντα κοπεκάγε καί ἕνα μπουκέτο βιολέττες τό ὑφασάμυ τῆς λάμπας νά συνδυάσετε σέ χρώμα τό φόρεμα ἀπό περγαμηνή, δέν ἀκολουθεῖ τό εὐχάριστη ἀντίθεσις γίνεται.

ΧΟΜ

Ὅταν ἡ εἴσοδος ἡ τό χολλ τοῦ σπιτιοῦ εἶνε διευθετημένα μέ γοῦστο εἶνε σάν νά λέκε «καλῶς ὥρισες» στόν ἐπισκέπτη.

— Θέλετε ὁ διάκοσμος τοῦ σπιτιοῦ εἶχε ἀπορροφήσει τήν προσοχή καί τό ταλέντο τῶν κοσμοτεχνῶν ὅσον σήμερα πού κάθε γωνιά εἶνε καί μία σύνθεσις βαθυστόχαστη. Τό λαμπρόν σύνολον συνισταῖται ἡ ἐν γένει κατασκευή τοῦ σπιτιοῦ. Ἡ περίφημη σάλα πού χρησιμεύει πάντοτε ὡς κόμον σπόλισμα τοῦ χολ, τελευταίως γίνεται ἀπό μαρμάρο λευκό μέ σκιές γρίζες, ἀντί κεχρελλόν καί σχηματίζεται μαρμάρινον διάζωμα, πωρά τό ἀπόλυτον τοκοθετεῖται ἡ καλοεργασμένη παλαιά καναπέλα· ἀλλ' ἐπάνω κρέμεται βενετσιάνικος καθρέπτης πολύ ὡραῖος κρεμασμένος ἀπό τήν κορνίζα τοῦ καπελλιοῦ μέ τό ὑφάσμα τοῦ φορέματος καί ἔχει καί ἀλλάσεις μυστικοῦς ὅπως ἡ «Μαντάμ ντέ Τέμπ». Γιά τήν μόδα ἰσχύει, ἐπιχειρεῖ καί χρησιμεύει δύο λαγηπήρες δύναμις ἡ ἀντίθεσις, ἐφόσον τό καπέλλο αὐτή τήν στιγμή λόγου μεγέθου ἔχει φθάσει σέ ὅλκην ἐλλειψιν καί δέν διακρίνεται ἀν εἶνε μαλλιά τρεβηταῖ ἀ-λά Μπαλαφ ἡ κεκαλλό· δέν εἶνε Λουλόν μέτριον μέγεθος τήν ἀνοιξιν!

Ἡ τελευταία λέξις τῶν καπέλλων παυθωρίσθη ὡς ἑξῆς: Τά καπέλλα «ἐμπιρέ» εἶνε ἀπό χαστόρι καί ἔνφοστεφόν βελοῦδον ὅταν ἔχουν μπόρ· πλάγι τό εἶδος τόκες εἶνε ἀπό κοπόρι γρυλλοτερό, ἀτλασένιο, τρομβημένο διευθετημένον μέ δαιμονίαν μαεστρίαν οὕτως ὥστε νά ἐφαρμόζεται ἀπό περάλι χωρίς νά ἔχουν μπόρ, καί γαρνίρονται μέ τούρα ἀπό «χόρς».

— Τό χρῶμα πού ἐπικρατεῖ εἶνε μαῦρο, ἐπτός ὅταν πρόκειται νά τονωθῆ μέ τό χρῶμα τοῦ φορέματος τότε κυρίως γρί ἡ μπέζ.

— Τά πρῶτα ἀνοιξιάτικα καπέλλα θά εἶνε ἀπό νοφδέλλα δύο εἰδῶν σατέν καί γαρό καί σέ ἕνα χρῶμα.

ΤΑ ΠΑΛΤΑ

Καί τώρα ἡ σειρά τῶν παλτῶν. Γίνονται κοντά—εἰ παράξενη ἀντίθεις—κ' ἔχουν μπορτοῦφες ἀπό γούνα. Μεχικοί νέοι φάετες, μέ ἐ-κτεβολιόν ζῆ λόν, ἠθέλασαν νά κάμουν γιά τά σπόρ μαντό ἀπό διάφορα δέρματα ἐφαστόν. Ἡ σκέψις κιθανόν νά μήν εἶνε κακή, ἐ-κθέχεν δμεσάτοχής. Τά δέρματα αὐτά πολύ γοῦγοφα χαλοῦν καί δέ μποροῦν πιά νά χρησιμοποιοῦνται. Ἄλλος τε τά μανελλέλα τῶν σπόρτισσῶν καί εἶνε δοκιμασθέντες ἐκλε-κτικότατοι καί κα' ἔξοχην πρακτικά καί στερά. Δέν ἐπιτρέπεται ὁ κόσμος—ὄχι λόγος τό λέει—τῶν δέν ἔχει «ἀέρα», ὅταν εἶνε μίζερο, καί πελαστόν χαμ. Ἕνα κοστούμι σπόρτ ὅταν εἶνε ἀπό ἕνα ὕφασμα πού δέν ταιριάζει ἐγ-γαλο. Οἱ κάλτσες φθάνουν κοῦ κάτω ἀπό τό γόνα, ἡ δέ βάσα γίνεται ποτή καί ἐφαρμοστή, κουμπόνει μέ δύο σειρές μετάλλινα κουμπιά ὅπ' τό κάθε μέρος καί ἔχει μιά ζώνη, πού σφίγγει τή μέση στερεά. Ἡ σοβαρότης τῆς ἐμφανίσεως αὐτῆς διακόπτεται μέ τόν ἑξῆς τρόπον: Ἀν ἔχει ἕνα τό γυαλί ἀπό πάνω μέρος τοῦ μανικιοῦ πρέπει νά φαίνεται τό χρῶμ σατάχι, πού φορεῖ ἡ κυρία μέσ ἀπό τή βέστα. Γιά νά διακόπεται ὅμως ἡ ἐφαρμοστά ἡ μονοτονια αὐτή, πρέπει τό χρῶμα τοῦ σαταχιά νά εἶνε χτυπητό καί ὅλας δύόλου διαφορετικό ἀπό τό χρῶμα τῆς βέστας. Μιά ἄλλη νουβελλίτ τῆς σεφρετικής τουαλέττας εἶνε τά ἐπιβραχιόνια. Κόβουμε δηλαδή ἀπό τό ὑφασμό μανίκι ἕνα κομμάτι πλάτους 10 — 15 ἑκατοστῶν καί τό ἀντικαθιστοῦμε μέ ἕνα ἄλλο κομμάτι διαφορετικοῦ ὑφάσματος καί χρώματος. Ἀντί ἑνός μόνον κομματιοῦ μποροῦμε νά βάλλουμε δύο ἤ καί τρία ἀπόμη ἐπιβραχιόνια. Φθάνει νά ἔχουν χρῶμα διαφορετικό ἀπό τό μανίκι.

ΤΑ ΜΑΝΤΑ

Τά μαντό εἶνε δύο εἴδῶν, πρῶτα—πρῶτα τό μακρό καί εὐρύχωρο, πού προστατεύει ἐντελῶς τό σῶμα ἔναντίον τοῦ ψυχροῦ καί πρέπει νά εἶνε ἀπλό καί φόρεμα ρεγκλάν· ὅστερα ἡ κάπα πού προσπαθεῖ νά ἐπτοιάσει τό μαντό. Ὡς τόσο ἔχω τή γνώμη, πῶς δέν θά τό κατορθώσῃ. Διότι ἡ σημερινή φόρμα τῆς κάπας ἐχει κάτι τό ἐξαιρετικό, ἐκκεντρικό. Ἀποτελεῖται ἀπό δύο τσα μέρη. Τό ἔφοσμα, ἀπό τό ὁ-ποῖον γίνεται τό κάθε ἕνα μέρος, εἶνε ἀλλοιότερο κοῦκος διαφορετικό εἶνε καί τό χρῶμα. Ἡ κάπα συγχορατεῖται στερεά στούς ὤμους ὥστε νά μήν ἐμποδίζωνται αἱ πνήσεις. Ἐν τούτοις πρός ὅλα τά φαινομενικά της προσόντα, δέν νόμιζω ὅτι εἶνε προορισμένη ν' ἀντικατοστήσῃ τά μαντό τῶν ὅπῳν αὐτῶν κα ὡλοις διόλου ἀταίριαστον πάντα λ ο-γιεῖν ἔχουμε τίς κυλότες, πού ἀρχίζουν ἀπό τό γόνα, ἡ δέ βάσα γίνεται ποτή καί ἐφαρμοστή, κουμπόνει μέ δύο σειρές μετάλλινα κουμπιά ὅπ' τό κάθε μέρος καί ἔχει μιά ζώνη, πού σφίγγει τή μέση στερεά. Ἡ σοβαρότης τῆς ἐμφανίσεως αὐτῆς διακόπτεται με τόν ἑξῆς τρόπον: Ἀν ἔχει ἕνα τό γυαλί ἀπό πάνω μέρος τοῦ μανικιοῦ πρέπει νά φαίνεται τό χρῶμ σατάχι, πού φορεῖ ἡ κυρία μέσ ἀπό τή βέστα. Γιά νά διακόπεται ὅμως ἡ ἐφαρμοστά ἡ μονοτονια αὐτή, πρέπει τό χρῶμα τοῦ σαταχιά νά εἶνε χτυπητό καί ὅλας δύόλου διαφορετικό ἀπό τό χρῶμα τῆς βέστας. Μιά ἄλλη νουβελλίτ τῆς σεφρετικής τουαλέττας εἶνε τά ἐπιβραχιόνια. Κόβουμε δηλαδή ἀπό τό ὑφασμό μανίκι ἕνα κομμάτι πλάτους 10 — 15 ἑκατοστῶν καί τό ἀντικαθιστοῦμε μέ ἕνα ἄλλο κομμάτι διαφορετικοῦ ὑφάσματος καί χρώματος. Ἀντί ἑνός μόνον κομματιοῦ μποροῦμε νά βάλλουμε δύο ἤ καί τρία ἀπόμη ἐπιβραχιόνια. Φθάνει νά ἔχουν χρῶμα διαφορετικό ἀπό τό μανίκι.

ΟΙ ΚΥΛΟΤΤΕΣ

Πολύ συνηθίζονται οἱ κυλότες καί οἱ φούστες πού κρύβουν τά κοντά παντελονάκια. Πρέπει ὅμως νά κάμω μιά παρατήρησι ἐπί τοῦ ὑφάσματος αὐτοῦ. Ὑ-πάρχουν δύο ἀντίθετες τάσεις τῆς μόδας· τά παντελόνια ἀ λά ζουάβ—κοντά δηλαδή καί πλατειά—καί οἱ μακρύ; καί κολλητές κυλότες. Δέν ἔχει λαμπιάδι δυσκολία νά σᾶς ὁριοθεήσω, πῶς τά παντελόνια ἀ λά ζουάβ τά ἀποστεφόμ μα κοριολεκτικός, γιατί εἶνε πραγματικά νά εἶνε ἀπλό ὑφασμα καί δέν κάνουν καθόλου ὡραία γραμμή στή γυναικεία σιλουέτα. Ἐκτός αὐτοῦ δέν εἶνε καθόλου πρακτικά καί ἀπομῆ μάλιστα, πῶς εἶνε δυνατόν, γυναῖκες ἐνδυμφρόμενες γιά τήν ὡραία ἐμφάνισή, νά φοροῦν τέτοιου εἴδους πράγματα. Ἀντί τῶν ἀσχημων αὐτῶν κα ὡλοις διόλου ἀταίριαστων πάντα λ ο-γιεῖν ἔχουμε τίς κυλότες, πού ἀρχίζουν ἀπό τό γόνα, καί ἔχουν αὐτή τή φόρμα, γίνονται ἀπό τρίπό καί ἑπόμένος εἶνε εὐκολότατο νά τό γνρίζῃ κανείς ἀν κάποιος, νά τό κοιτάνῃ, ὅστερα νά κερνῇ τό ζεβρα σιά μπλαστά μά τό φορῇ θά προσέξῃ ἀκόμα, πῶς οἱ ἐνφοστασιούν κ ν ὁ ὑ-νεσον ἀπό τήν ἀπόλυτη χρῆσι νά χάσουν κάθε ἀξία. Ἔγιναν πιά πολύ συνηθισμένες.

ΤΑ ΠΑΛΤΑ

Καί τώρα ἡ σειρά τῶν παλτῶν. Γίνονται κοντά—εἰ παράξενη ἀντίθεις—κ' ἔχουν μπορτοῦφες ἀπό γούνα. Μεχικοί νέοι φάετες, μέ ἐ-κτεβολιόν ζῆ λόν, ἠθέλασαν νά κάμουν γιά τά σπόρ μαντό ἀπό διάφορα δέρματα ἐφαστόν. Ἡ σκέψις κιθανόν νά μήν εἶνε κακή, ἐ-κθέχεν δμεσάτοχής. Τά δέρματα αὐτά πολύ γοῦγοφα χαλοῦν καί δέ μποροῦν πιά νά χρησιμοποιοῦνται. Ἄλλος τε τά μανελλέλα τῶν σπόρτισσῶν καί εἶνε δοκιμασθέντες ἐκλε-κτικότατοι καί κα' ἔξοχην πρακτικά καί στερά. Δέν ἐπιτρέπεται ὁ κόσμος—ὄχι λόγος τό λέει—τῶν δέν ἔχει «ἀέρα», ὅταν εἶνε μίζερο, καί πελαστόν χαμ. Ἕνα κοστούμι σπόρτ ὅταν εἶνε ἀπό ἕνα ὕφασμα πού δέν ταιριάζει ἐγ-γαλο. Οἱ κάλτσες φθάνουν κοῦ κάτω

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΣ

ΑΚΡΙΒΗ ΦΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΤΟΥ ΚΟΜΗΤΟΣ ΝΤΕ ΓΚΟΜΠΙΝΟ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Σκάτσαν νά ξενοχρίσουν τήν ἐπιμένη. Εἶχαν ἀγοραστή ἀγνώ ὑψόρα, ὅτως ἔλεγε ὁ ρήγορος, καί φρέσκα χρόνια τῶν ἀπόκων τό ἐξαιρετικό ἄρωμα εἶχε Φιαπέρας ἐπιμηθῆ στό γεῦμα. Ὁ ἐπισκεφθεγέης βεβαίως τόν ἀρχηγό τοῦ ἔθνους ἐκείνος. Ὁ Νόρτον ἀντιλήφθηκε μέ κάποιον τρόπο, ὅτι σοβαρεύονται ὑπερβολικά αὐτή τή γνωριμία καί γιά ἄλλους λόγους κατέβηκε σέ διαπεριομό του ἀπολυεθοῦσμενος ἀπό τό σοκλάτ του στό ὅποῖο δίκρυπε μέ ἀρκετό φόβο ταραχές ἀκόλουθες μέ τίς δικές του.

Τά ἀσάφκρα εἰδοπόα νά μείνει στό κρεββάτι. Ἄνοιγε ἕνα τεφρότερο καί ζεστνέβρισε στή γέφρα ἀπόν ἀρχισε ἔνταν ἀπό τούς μουντανοις ἐλεύνας περιπάτους χοῦ ἀμέσων ἀπόν τούς νυστεκοις καί σεύς ὁποίος συνεπέζῶν νά ξοδεύσον το περίσσεια τῶν ὑστερισκαλιῶν τους, τόν κυρίωνν τους ἐπιθυμιῶν, τόν ἀπορρυπαιοποιῶν σχεδίων τους, καί τόν πολύ πασκόκν τους σκεφτοχοῦν. Περιστότερο ἀπό τήν ἐπόρη τῆς πρόμη καί ἡ σκέψη του βρίσκοντ ἀν μίλαι μαχρυά ἀπό τόν κόσμο τῶν σανιδεν καί τόν σχοινιῶν ὅπου περιφέρνταν τό σῶμα του. Ὁ νυχτερινός ὁδρυνός ἦταν διαυγής καί βαθύς· τό φεγγάρι μάλιστ' καθόνα ἀπό τ' ἀπέρ-τρεπα ἀσύρματα σπυθόμενα· κ' ἀφαλός δέν ἔλεμπε λεχάτερο ἀπ' ὅλα τ' ἄστρα δέ γκρίζ του μόσα του. Περνοῦσε σάν στρατηγός μιά παράξενη ἐπιθεώρηση τήν ἐπιθεώρηση ὅλων τῶν θελκτικῶν μορφῶν στίς ὁποίες εἶχε κάποτε ἀφιερώσει, ὅσοι καί μόνο γιά μιά ἑβδομάδα, ἕνα σίσθημα τρυφερό θαυμασμοῦ. Ἔβλεπε τήν ὀρεσκεφή Ἰσλανδέζα με τό ξεπτό χαμαιτερισμικό πού τόν εἶχε κάνει νά ἀπόμεινε μέ τήν ἀγκαλιά τῆς ὑψόρεφης μέ τήν ὀκόα εἶχε ἀφοιβωνεῖ στή σοβαρή ἀπόν ἔφερε ἀπό τό σπίτι τοῦ θείου τόν ἄστερα ἀπό τήν πρόκη του ἀδειν' ἄν ἔπρεπε ν' ἀγαπᾶ κάνα μέ τήν ὀκόα εἶχε ἀφοιβωνεῖ στή καί πού εἶχε τόσες ἔνταν ἀξιοφανιτικό τῆς φρεσκέ ἐνῷ ἔλεπε ἀπόν στήν Κίνα' τή Μερσεντές νά Σάμβα σύ Βοσένα: Ἄλφες, τήν Ζασόθα σύ Σαντιάγο· τήν Μαρίωνα Ἀκρομπόσμ ἔχε λιμάνι τῆς Βαλπαῖς· ἀλήθεια ἔχε ἀγαπήσει δέκες αὐτές τις γυναῖκες καί μιά Δομίνικα καί μιά Ζεντιτό καί μιά Φλόρα· ἀλλά τί εἶχε ἀγαπήσει ἀπόν ἔλεμπε ἀπόν τ' ἄστρα; Ἄν ἔλεμπε ἀπόν τ' ἄστρα, ὅταν εἶνε μίζερο, καί ἀπό τίς ἄνω καί φθάνοντν ἔνος τόν ἀστρά-γαλο. Οἱ κάλτσες φθάνουν Κοῦ κάτω πεταμάς, δέν εἶχε προσκαθήσει οὔτε νά ἀρέσῃ, οὔτε νά ἀκαρέσῃ στό θαυμαστή της· τό μόνο αἴσθημα πού ἔσωνε γιά τίς ἑνάντιοις αὐτές ἦταν μιά περιέργεια, κ' ἐκφαλός ἡ φανεσία της θά ἔκανε τόν ἀξιωματικό νά ἀγκαλιάσει τόν ἀγγλικό ναυτικό. Κλεῖν τούτοις ὁ Νόρτον μόν μιν-ποιον τρόπο, ὅτι σοβαρεύονται ὑπερβολικά αὐτή τή γνωριμία καί γιά ἄλλους λόγους κατέβηκε σέ διαπεριομό του ἀπολυεθοῦσμενος ἀπό τό σοκλάτ του στό ὅποῖο δίκρυπε μέ ἀρκετό φόβο ταραχές ἀκόλουθες μέ τίς δικές του.

Τά ἀσάφκρα εἰδοπόα νά μείνει στό κρεββάτι. Ἄνοιγε ἕνα τεφρότερο καί ζεστνέβρισε στή γέφρα ἀπόν ἄρχισε ἔνταν ἀπό τούς μουντανοις ἐλεύνας περιπάτους χοῦ ἀμέσων ἀπόν τούς νυστεκοις καί σεύς ὁποίος συνεπέζῶν νά ξοδεύσον το περίσσεια τῶν ὑστερισκαλιῶν τους, τόν κυρίωνν τους ἐπιθυμιῶν, τόν ἀπορρυπαιοποιῶν σχεδίων

Κωνστ. Χαλβηδήμου

Χειρουργὸς-Ὀδοντίατρος

τῆς Ὀδοντιατρικῆς Σχολῆς τῶν Παρισίων

D. E. D. P.

Μητροώλεως 26

ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ (ΣΤΟΑ ΡΙΖΑΡΗ)

Τὰ ὡραιότερα MODELES Γυναικείων Πίλων

ΠΑΡΙΣΙΝΟ ΣΑΛΟΝΙ

ΚΩΝ. Χ. ΜΠΟΥΣΜΠΟΥΡΕΛΗ

ΦΑΜΑ

Εἰς τὸ Institut de Beauté Radium

Καραγεώργη Σερβίας 8, ἐφαρμόζονται νέαι μέθοδοι διὰ τὴν καλλονὴν καὶ θεραπείαν τοῦ δέρματος ὑπὸ τῆς ἰατροῦ κ.

Χρυσούλας Ἰωακειμίδη

Ἐκάστην Πέμπτην ἀπόγευμα ἡ ἐπίσκεψις διὰ τὰς ἀπόρους εἶνε δωρεάν. Τηλέφ. 896.

NEW YORK ATHENS-EXPRESS C°

CONTONIS BROTHERS

ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

7 «Ἄγιος» Πειραιεὺς—Μασσαλίαν
7 «Ὑπεροχὴ» Πειραιεὺς—Βρινδήσιον
9 «Φρίντων» Πειραιεὺς—Βρινδήσιον
9 «Ντεσσάντο» Χερβούργον Β. Ἄγλας
10 «Βαλκάν» Μασσαλία—Β. Ἄγλας
11 «Ντὲ Γκράν» Χάβρη—Ν. Ὑόρκην
11 «Ὀμερτὰ» Χερβούργον—Νέαν Ὑόρκην
11 «Λοτοῦσια» Χερβούργον—Β. Ἄγλας
12 «Σαβόηα» Πειραιεὺς—Μασσαλίαν
12 «Μυκάλη» Πειραιεὺς—Βρινδήσιον
13 «Ἀρμανὰ Κάστ» Σουθαμπτ.—Ν. Ἀγ.
14 «Πρίγ. Μαρία» Νεάπολις—Β. Ἄγλας
14 «Φρυζὶ» Πειραιεὺς—Μασσαλίαν
14 «Ἄνδρος» Πειραιεὺς—Μασσαλίαν
15 «Μ. Γοσσάρτου» Πάτρα—Β. Ἄγλας
16 «Φρίντων» Πειραιεὺς—Βρινδήσιον
16 «Ἀκουιτάνια» Χερβούρ.—Ν. Ὑόρκην
18 Ἰ. ντὲ Φράνς» Χάβρη—Ν. Ὑόρκην
18 «Ὀτράντο» Πόρτ Σάϊδ—Αὐστράλιαν
18 «Ρινγκτονιὰν» Πόρτ Σάϊδ—Ν. Ἀγγ.
19 Μυκάλη» Πειραιεὺς—Βρινδήσιον
19 «Πρ. Ὀλύμπιον» Πάτρα—Ν. Ὑόρκην
20 «Ἐλ. Γκοτὲ» Πειραιεὺς—Μασσαλίαν
20 «Σάξων» Σουθαμπτον—Ν. Ἀγγλίαν

ΣΥΣΣΩΡΕΥΤΑΙ τῶν γαλλικῶν ἐργοστασίων TUDOR

τῆς COMPAGNIE GÉNÉRALE D'ELECTRICITÉ

Συσσωρευταὶ αὐτοκινήτων
» δι' ἐγκαταστάσεις
» διὰ τηλέφωνα, ἀ-
σύρματον κλπ.

Κ. ΜΠΑΚΕΛΑΣ ΑΕΩΦΟΡΟΣ ΣΥΓΓΡΟΥ 6

Διαρκὴς παρακαταθήκη

Ὁ Μαιευτὴς-Γυναικολόγος ΑΛΕ. ΚΑΛΦΟΠΟΥΛΟΣ τ. ἐπὶ κενεᾶνείων ἰατρὸς τῆς Μαιευτικῆς-Γυναικολογικῆς Κλινικῆς Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου, εἰδικὸς ἐν Παρισίοις σπουδάσας θεραπεύει τὰ γυναικολογικὰ νοσήματα (ὑγρά, ἐγκοπους, αἱμορραγίας) ἐφαρμόζων τὰς νεωτάτας ἐπιστημονικὰς μεθόδους. (Διαθερμία, φωτόλουτρα, ἀκτῖνες ὑπερώδους).

Τὴν στείρωσιν διὰ τῆς μεθόδου Doyay τῆς ἰατρικῆς σχολῆς Παρισίων.

Δέχεται 4—6 μ. μ.

4—ΟΔΟΣ ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ—4

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΟΙΚΟΔΟΜΟΥΝΤΑΣ

Πρὶν ἢ προμηθευθῆτε οἰκοδομικὰ ὑλικά, ζητήσατε τὸν ἔντυπον ὁδηγὸν τιμοκατάλογον τῆς Ἀνωνύμου Ἑταιρείας Ὑλῶν Οἰκοδομικῆς

ΑΤΛΑΣ

(Ἀποστελλόμενον τῷ αἰτοῦντι).

Ποιότητες ἀνώτεραι
Τιμαὶ κατώτεραι κατὰ

20-40%

ὅλων τῶν ἄλλων ὑλικῶν

ΟΔΟΣ ΓΑΜΒΕΤΤΑ 14

Τηλέφ. 13-62 Νέον

ΖΗΤΗΣΑΤΕ ΤΑ ΔΙΑΚΕΝΑ ΤΟΥΒΛΑ ΑΤΛΑΝΤΟΣ

ΕΙΝΕ ΤΑ ΕΛΑΦΡΟΤΕΡΑ ΣΤΕΡΕΩΤΕΡΑ ΚΑΙ ΕΦΘΗΝΟΤΕΡΑ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΓΑΜΒΕΤΤΑ 14

Τηλέφωνον 13-62 νέον

ΑΣΒΕΣΤΟΣ ΚΟΝΙΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΑΤΛΑΝΤΟΣ

εἰς δάκκους

Μεταφέρεται καὶ διατηρεῖται ἀναλλοίωτος ἐπὶ μῆνας

ΠΟΙΟΤΗΣ ΥΠΕΡΟΧΟΣ

ΤΙΜΗ ΑΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΟΣ

Πλείστα πλεονεκτήματα τεχνικὰ καὶ οἰκονομικά

ΕΙΣ ΤΑΣ ΠΡΟΗΓΜΕΝΑΣ ΧΩΡΑΣ Η ΚΟΝΙΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΑΣΒΕΣΤΟΣ ΕΙΝΕ ΚΟΙΝΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ

Γραφεῖα: ΟΔΟΣ ΓΑΜΒΕΤΤΑ 14

Τηλέφωνον 13-62 νέον

ΗΛΕΚΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑ-ΑΚΤΙΝΟΘΕΡΑΠΕΙΑ MASSAGE—ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ

ΔΡ ἰατρὸς ΛΙΑ ΦΑΡΜΑΚΙΔΟΥ

Τ. βοηθὸς τῶν καθηγητῶν Grashey ἐν Μονάχῳ Belot ἐν Παρισίοις.

Γωνία ὁδ. Θεμιστοκλέους καὶ Γραβιᾶς 13 (παρὰ τὴν Ὁμόνοιαν).

Διὰ νεωτάτων μεθόδων θεραπεύει: Γυναικολογικὰς παθήσεις, Παχυσωμίας, ἀναιμίας, Ἀδυναμίας, νευρασθένειαν, ρευματισμοὺς, Ἰρυγόπτυον, καὶ ὑπερτρίχωσιν, Ἀκμὴν, (μπιμπίνα), Ρευματισμὸς, σύλλες, στίγματα, σπίλους (ἐλᾶς, χείμετλα (χιονίστρες), Πρόωρον γῆρας κ. λ. π.

Δ. Γ. ΖΑΡΑΦΩΝΙΤΗΣ ἰατρὸς δερματολόγος, τέως βοηθὸς εἰς τὰς δερματολογικὰς κλινικὰς Πανεπιστημίων Βιέννης, Λειψίας. Δέχεται Σατοβριάνδου 52 α 9—1 καὶ 3—8.

ΤΟ ΓΑΛΑ ΜΙΚΡΑ ΟΛΛΑΝΔΕΖΑ

παρασκευάζεται μόνον ἐν ΟΛΛΑΝΔΙΑΙ ἀπὸ τὰ 11 ἐργοστάσιά μας, τὰ ὁποῖα κατεγράζονται 90.000.000 κοιλὰ γάλακτος ἐτησίως.

ΤΟ ΓΑΛΑ ΜΙΚΡΑ ΟΛΛΑΝΔΕΖΑ

συνοδεύεται πάντοτε ἀπὸ ἐπίσημον γυναικεῖον ἀνάλυσιν τῆς ἀρίστης ποιότητός του.

ΤΟ ΓΑΛΑ ΜΙΚΡΑ ΟΛΛΑΝΔΕΖΑ

πωλεῖται παντοῦ καὶ ἐξησφαλίσε μοναδικὴν φήμην εἰς τὸ εἶδος του.

ΑΝ. ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΙΕΜΦ

Γεν. Ἀντ. ΕΜΠΕΡΤ & Σια

— Ὁδὸς Βουλῆς 31α —

ΠΙΑΝΑ ΣΙΜΜΕΛ

Γερμανικὰ

μὲ αὐτόματον φωτισμόν.

ΠΙΑΝΑ ΠΛΕΓΕΛ

Γαλλικὰ

Οἱ δύο καλλίτερες μάρκες τοῦ κόσμου.

Εὐκολίαι πληρωμῆς

ΜΟΥΣΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

ΠΑΤΗΣΙΩΝ 28

— κάτωθι Ἀλάμπρας —

Κερδίζετε ἀπὸ τιμὴν καὶ διάρκειαν ὅταν ἀγοράζετε

ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ ΤΙΤΑΝ

Εἶνε τὰ στερεότερα καὶ εὐθηνότερα.

ΑΘΗΝΑΙ: Ὁδὸς Αἰόλου 198 ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ: Ἀκτὴ Μιαούλη 4

Τὸ γαλακτοῦχον ἄλευρον εἶνε ὁ θησαυρὸς τῶν μητέρων καὶ ἡ ὑγεία τῶν παιδιῶν.

ΝΕΣΤΛΕ

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑ ΤΟΥ ΔΟΥΚΟΣ ΝΤΕ ΠΡΑΛΕΝ

Ἕνα ἀπὸ τὰ πλέον συνταρακτικὰ γεγονότα τοῦ παραλήξοντος αἰῶνος, ἐπῆρξε καὶ τὸ ἔγκλημα τοῦ δουκὸς ντὲ Πραλέν.

Ὁ δοὺς ντὲ Πραλέν, γένος μιᾶς ἀπὸ τὰς ἀριστοκρατικοτέρας οἰκογένειας τῆς Γαλλίας «ἐστιος» πάλιστα τῆς Γαλλίας, θεωρούμενος ὡς ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀγαθοτέρους καὶ πλέον ἠθικοὺς ἀριστοκράτας τῆς ἐποχῆς του, ἐσωρεῖτο μὲ μέρα τὴ γυναίκα του μὲ πρωτοφανῆ ἀγριότητα καὶ κατόπιν ἠτοκτόνησε καὶ ἑαυτόν. Δηλητηριασθεὶς μὲ ἀρσενικό!...

Τὰ περέρχεα δὲ μυστηριώδης ἡ τραγῳδία αὐτὴ ἀν δὲν ἀνελαμβάνεν νὰ διαφωτίσῃ τὸ μυστήριό της ὁ μεγάλος συγγραφεὺς τοῦ παραλήξοντος αἰῶνος Βίκτωρ Οὐγγῶ, ὁ ἑποίης ἀκτῆρδε, μπορεῖ κανεὶς νὰ πῇ, αἰθάστης μάρτυς τοῦ φρικιαστικοῦ συζυγικοῦ δράματος.

Ὁ Οὐγγῶ, τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, ἦταν ἀπίστης ἱστίπος τῆς Γαλλίας—μὴ ληφονόμῳ τοῦ ὁ θρόνου τοῦ εἶχε ἀπονείμει τὸν τίτλο τοῦ κόμητος—καὶ κατὰ συνέπειαν συνέδεμενος τοῦ δουκός. Οἱ ἱστίποι τῆς Γαλλίας, δὲν ἐδικάζοντο ἀπὸ τὰ κοινὰ δικαστήρια. Εἶχαν τὸ προνόμιο νὰ δικάζωνται οἱ εἰδικοὶ δικαστῆρια, ἀπαρτιζόμενο ἀπὸ «ἰστίπους» ἀποκλειστικῶς.

Ἤτοι, καὶ ὁ δοὺς ντὲ Πραλέν, στὸ μεταξὺ τοῦ ἐγκλήματός του καὶ τῆς αὐτοκτονίας του δικάστηκε, παραπέμφθη στὸ δικαστήριο αὐτό. Ὁ συνεδρίασις δμως τοῦτου προκειμένου περὶ ἀτόμου ἀσέβειν καὶ σκανδαλοῦν ἠθοῦ, διεξήγοντο μυστικὰ καὶ ἀκλείστρόνων τῶν θυρῶν. Ὁ Οὐγγῶ δμως, ὀτὰ τόσον ἐνδιαφέροντα «ἀπομνημονεύματα» του, ἔχει παρεγράψει πολλὰς τέτοιας συνεδριάσεις. Δὲν μπορεῖσε, φυσικά, νὰ παραλείψῃ τὴν «δίκη» τοῦ Πραλέν» ποὺ ἔκαμε τόσο θόρυβο στὴν ἐποχή της. Κι' ἔτσι, σήμερα ποὺ δημοσιεύθηκαν τὰ ἀπομνημονεύματα αὐτά, ἔχουμε πλέον «ντοκουμέντα» ἀπὸ τὰ ἐποτε μπορῆτε νὰ μορφώσετε μιὰ ἰδέα περὶ τῆς τόσον μυστηριώδους αὐτῆς ἐποθέσεως.

* * *

(Σάββατο 21 Αὐγούστου. Γραμμένο κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς συνεδριάσεως)

... Στὶς δοὺ κὶ ἑπτὰ λεπτὰ ἡ συνεδρίασις ἀρχίζει. Ὁ «ἐφραγκουρλὰς» Ἐπάρχ ἀνεβαίνει στὴν ἕδρα καὶ διαβάζει τὸν κατάλογο τῶν ὀνομάτων τῶν δικαστῶν.

Τὰ θέματα εἶναι γεμάτα κόσμο. Μεταξὺ τοῦ πλήθους ὑπάρχουν καὶ πολλὲς κυρίες. Ὁ Μπαγγέλας διατάζει νὰ ἀνεκκενωθῇ τὰ θεωρεῖα. Κτέρχονται ὁ Βασιλικὸς ἐπίτροπος καὶ ὁ δικηγόρος τῆς ἀγωγῆς, μὲ τὶς πορφυρὲς ρόμπες τους. Ὁ Κλεμανσὸ πρωτοστατεῖ, ὅτι τὰ θεωρεῖα δὲν ἐξεκενώθησαν τελείως, κυρίως δὲ τὸ «τῶν δημοσιογράφων, θωμαι, καὶ φανάζει. Μὲ λίγον κόπο τέλος, ἐκενώθη.

Ὁ κ. ντὲ Πραλὲν συνελήφθη γθὲς καὶ φυλακίσθηκε σ' ἕνα κελλὶ τῆς Βουλῆς τῶν ἱστίπων. Στὸ κελλὶ, ἐκεῖνο, ὅπου εἶχε φυλακισθῆ ὡς ἐπόδικος ὁ πρίγκηψ Ἀπουρτὲ Τάστ.

Ἀνατινάσσεται τὸ κατηγορητήριο. Τὴν κάθισιν τὴν δούκισσα... Τὴν θωμᾶται καλὰ, τὴν ἔβλεπα κομψὰ φτοφ μαζί μὲ τὸν ἄνδρα της. Ἦταν μιὰ παχυλὴ, ἐλκυστρόγλαμ γυναικοῦλα, πολὺ πιὸ κοντὰ ἀπὸ τὸν ἄνδρα της ποὺ ἦταν σταγγὸς καὶ ἀδύνατος. Κατὰ τὸ κατηγορητήριο, ἡ δούκισσα ἐρέθηκε «ἐλάβια» κοριολεκτικὰς, κατακρεουργημένη, ἐφαγωμένη ἀπὸ τὸ μαχαίρι, καὶ μὲ μιὰ μεγάλη πληγὴ στὸ κεφάλι ἀπὸ τὴ λαβὴ τοῦ πιστολιοῦ. Ὁ Ἄλλαρ, ὁ δεύτερος αὐτὸς τοῦ Βιντὲκ, μόλις ἀντίκρυσε τὰ πτῶμα εἶπε:

—Ἀσχημη δουλειά. Οἱ ἐπαγγελματίαι—κακοποιοὶ κ ν ν ε ι ζ ο ν ν καλύτερα τὰ θύματά τους. Τὸ ἔγκλημα αὐτὸ θὰ τὸ ἔκανα κανένας ἄνθρωπος τῆς κόρου...

Ὁ δοὺς ἠτοκτόνησε! Φτάνεται πῶς δηλητηριάστηκε... Πῶς ἔρκης!... Νὰ μπιστεύῃ...

Στὴ γθεσινὴ ἄκρμη συνεδρίαση, ὁ Μπαγγέλας, μὲ τρέμουσα φωνὴ, εἶχε τελειώσει τὸν λόγο του ἔτσι:

—Τὸ καθήκον πιὸ ἔχει νὰ ἐκπληρώσῃ τὸ δικαστήριο τῶν ἱστίπων εἶναι τόσον βλέφερον ἀφοῦ, κ. κ. ἱστίποι, ὅσον εἶναι λυπηρὸν καὶ γιὰ μένα... Ἡ δικαιοσύνη δμως ἐκρὶ πάν! Καὶ εἶμαι ἄκρμη ὁικρεμμένος νὰ κρίνω μὲ ἀλήθειαν: Ἐκοινολογήσαν φῆμαι περὶ ἐπικειμένης αὐτοκτονίας ἡ καὶ δραπετεύσεως τοῦ δουκός, γιὰ νὰ περιωσθῇ, δῆθεν, τὸ γόητρον τῆς παλαιᾶς ἀριστοκρατίας στὴν ὁποίαν ἀνήκει. Δηλάνοι, λοιπόν, ἐπιμένω, ὅτι θὰ καταδιωχθῇ πᾶσα φροντίς, γιὰ νὰ μὴ δονηθῇ κὰ ἀποφύγῃ ὁ κατηγορούμενος τὴν δικαίαν καὶ νόμιμον ποινὴν ἡ ὁποία τοχὸν θὰ τοῦ ἐπιβληθῇ...

Ὁ πρόεδρος ποὺ ἀποκαθήθηκε τὸν δοὺκα μόλις παρουσιάσθηκαν τὰ πρῶτα συμπτώματα τῆς δηλητηριάσεώς του ἦταν ὁ ἰατρὸς Ἀουΐ. Μοῦ ἔλεγε, σήμερα:

—Μόλις ἔρκεσα μιὰ μπατὶ ἀπάνω του, ἀντελήφθην ἀμέσως παρὶ τίνος ἀπρόκειτο. Γύρω τοῦ τὸν ἀθρεῖ, ὁρισκόν πολὺς κόσμος. Σκὶς κερέλλες ἦσαν ξαπλωμένοι διάφορα χαρτοφύλακες. Ἡ κατάστασις τοῦ αὐτοχείρος ἦταν ἀπελπιστικὴ. Τὰ συμπτώματα μόλις ἀρχὶν μόνα τους. Μὲ κατηγορεῖν, τώρα, γιατὶ ἔνα ἐμπιστόρημα ἀμέσως ὅτι ἀπρόκειτο παρὶ αὐτοκτονίας. Ἂν τὸ ἔκερα ἄρης αὐτό, θὰ ἦταν ἀν νὰ τὸν κατήγγειλα, θὰ τὸν κατέστρεφα τελειωτικά. Ἡ αὐτοκτονία θεωρεῖται—καὶ, κατὰ τὴ γνώμη μου, κακῶς—ὡς ἕνα εἶδος ἀμελοῦγκα. «Ἔπρεπε νὰ πῆτε τὴν ἀλήθεια» μοῦ εἶπε ὁ Εἰσαγγελεὺς—κόμρι Εἰσαγγελεῦ, τοῦ ἀπήντησα, ὅταν τὸ νὰ πῇ κανεὶς τὴν ἀλήθεια ἰσοδυναμεῖ μὲ καταγγελία, ἕνας γιατρὸς δὲν λέγει τὴν ἀλήθεια!

* * *

30 Αὐγούστου.

Σήμερα, ἦταν ἡ τελευταία συνεδρίασις τοῦ Δικαστηρίου. Ἀνακοινώθη, τυπικῶς, ὁ θάνατος τοῦ κατηγορουμένου, καὶ, ἡ δίς ἐκ τούτου πάσης τῆς καταδιώξεως.

Ὁ Εἰσαγγελεὺς ἠρώτησε ἂν ἔχει νὰ προσθέσῃ κανεὶς τίποτε.

Ὁ δικηγόρος τῆς ἀγωγῆς Μπονασοὺ σηκώθηκε καὶ εἶπε:

— Τὸ δηλητήριο ἐλήφθη πρὶν τὸ δικαστήριο ἀπελυθῆ τῆς ἐποθέσεως. Συνεπῶς δὲν ἔχει καμμιὰ εὐθύνη γιὰ τὴν αὐτοκτονία τοῦ κατηγορουμένου. Ἡ κοινὴ γνώμη κατηγορεῖ τοὺς ἱστίπους ἀνακριτὰς ὅτι διψικόλουαν τὴν αὐτοκτονία...

— Κατηγορία ἀστήρικτος! φώναξεν ἕνας ἱστίπος.

— Γενικὴ δμως! συνέχισεν ὁ δικηγόρος. Παρακαλῶ, συνεπῶς, νὰ δηλωθῇ ἐπισήμως πῶς κανένας δὲν εὐθύνεται γιὰ τὴν αὐτοκτονία τοῦ δουκός!...

"Ετσι κι' ἔγινε.

Ὁ δοὺς Δεκαζ, σημαίνεται κατόπιν καὶ λαμβάνει τὸν λόγο. Ἀρχίζεται μία συνομιλία ποὺ εἶχε μὲ τὸν ὑπόδικο τὸ πρωὶ τῆς ἡμέρας τοῦ θανάτου του.

— Ὑποφέρεις πολύ, φτωχέ μου φίλε; τὸν ρωτᾶει.

— Ναί.

— Φτιαξὲ δοῦ. Γιατὶ δηλητηριάσθηκες;

Ὁ δοὺς δὲν ἀπήντησε.

— Πῆρες λιόδανο;

— Ὄχι.

— Ἀρσενικὸ μήπως;

Ὁ δοὺς δὲν ἀπόκρισε σιγά!

— Ναί.

— Ποιός σοῦ τὸ προμήθευσε;

Κανείς.

— Πῶς κάτσε! Τὸ ἀγόρασες μόνος σου;

— Τὸ ἔφερε ἀπ' τὸν πύργο μου.

Μετὰ μικρὴ σιωπὴ, ὁ δοὺς Δεκὰζ ξανάπε:

— Ἔβοῦ ἡ εὐκαιρία γιὰ σένα, γιὰ τ' ὄνομά σου, γιὰ τὴν οἰκογένειά σου, νὰ μιλήσῃς. Ἡ αὐτοκτονία σου εἶναι σὰν μιὰ ἐμολογία. Κίμαι λοιπὸν ἔνοχος;

Ὁ δοὺς ἐσώπησε καὶ πάλι.

— Τολλὴ σιγὴ τὸν μετανοεῖς;

— Ἂν μετανοῶ... εἶπεν ὁ δοὺς μὲ δακρύα στὰ μάτια.

— Τότε ἐμολόγησε! Νὰ φωνάξῃ τὸν Εἰσαγγελέα;

— Ναί, ἀλλὰ ὄχι σήμερα... Εἶμαι πολὺ ἀξιοκτύπητος... Ἀβρὸ.

Τὴν ἑπομένη εἶχε πεθάνει...

ΕΡΑΝΙΣΤΗΣ

ΞΕΝΟΝ ΧΙΟΥΜΟΡ

Ὁ Ἰωσὴφ πέθανε. Οἱ τρεῖς ἀχώριστοι φίλοι του Νιτσαὶ, Νιτσὲν καὶ Μαλὸζ κλαῖνε κοντὰ στὸ φέρετρό του.

— *Ἄβρα θὰ τὸν θάψουν, λέει ὁ Νιτσαὶ. Μαλὸζ, θὰ σοῦ ζητήσω ἕνα χατῆρι. Ἔχω, καθὼς ξέρεις, εἶναι ἀναγκαιοπρεπὸς νὰ ταξιδεύσω γιὰ μιὰ ἐνοίκιασή μου, κ' ἔτσι ὅπως λείπω. Πάρε λοιπὸν τὰ ἑπτὰ αὐτὰ φράγκα καὶ φέρε τὰ μέσα στὸν τάφο· ἐντοῦτο νὰ τ' ἀφήσω αὐτὰ στὸν μακαρίτη γ' ἀπόδειξῃ τῆς ἀγαπαπικῆς μου φιλίας καὶ ἀφοσιώσεως.*

— *Νά... πάρε κι' ἀπὸ μένα ἄλλα ἑπτὰ φράγκα... λέει κι' ὁ Νιτσὲν ἀγκωνοῦσος.*

— *Ἡ ἰδέα σας εἶναι θαυμαία, φίλοι μου, ἀπαντᾶ ὁ Μαλὸζ. Καὶ θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ φέρω κι' ἐγὼ λογαριασμό μου στὸν τάφο τὸ ἀπολὸ ποσὸν ἀπ' ὅτι ἔρωτῆς ὁ κηδευτὴς σας.*

...Τὴν ἄλλη μέρα πράγματι ὁ Μαλὸζ ἔρριξε μέσα στὸν τάφο τοῦ φίλου του μιὰ... συναλλαγματικὴ τετρακοσίων φράγκων...

* * *

Κάποιος εὐγενὴς Ρώσος, πρὸ τοῦ Μπολσεβικισμοῦ φτωχὸς, ἔβαλε σὲ μιὰ ἐφημερίδα τὴν ἑξῆς ἀγγελία:

«Προκειμένου ν' ἀναχωρήσω γιὰ τὶς χῶρες τῆς Λύσσας, ζητῶ ἕναν νέον καὶ κομψὸν κύριον, ὁμιλοῦντα τὴν γαλλικὴν καὶ τὴν Ἀγγλικήν».

Μίαν ὥρα μετὰ τὴν κυκλοφορίαν τῆς ἐφημερίδος, στὸ μέγαρο τοῦ Ρώσου εὐγενοῦς παρουσιάζεται ἕνας γάμος Ἕλληνας ὁ ὁποῖος ζητεῖ νὰ τὸν μιλήσῃ. Ὁ εὐγενὴς ἀφοῦ τὸν νὰ τὸν ἀφήσῃ νὰ μιλήσῃ, ὁ Ἕλληνας ἄρχισε ἀμέσως νὰ ἐξηγῆσῃ ὅτι ἔχει ν' ἀνακοινώσῃ κάτι πολὺ σπουδαῖο σὰν κυρὸ του. Ὁ Θυμωμένος, τέλος, τὸν ἀρίστα καὶ μαιδεύει στὸ γραφεῖο.

—Ἀγαπητέ μου, λέει ὁ Ἕλληνας σὰν Ρώσσα εὐγενὴς κάτι ἀντίκρυσα, ἐδιαβάσα κρὶ ἀλίγον τὴν ἀγγελία σας... Κιόλας βλέπετε δὲν εἶμαι οὔτε νέος οὔτε κομψός... Ὁμιλῶ μόλις τὴν γαλλικὴν καὶ τὴν ἀγγλικὴν ἀπὸ τὸν ἀστεῖον... Κιόλας δὲν εἶμαι οὔτε νέος οὔτε κομψός... Ὁμιλῶ μόλις τὴν γαλλικὴν καὶ τὴν ἀγγλικὴν ἀπὸ τὸν ἀστεῖον... Ἀλλὰ ἐπειδὴ ἔχω τὴν ἀξιοπρέπειαν νὰ ἀπαντήσω ἐπὶ τῶν ἀστείων μου, θὰ σὲ ἀφήσω ἐλεύθερον νὰ φύγῃς. Ἡ κυρία, λοιπὸν, ποὺ πέφτει λίγο... μικρὴ γιὰ τὸν γριὸ μου;...

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Η ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΠΙΕΡ ΛΟΤΙ

Τὸ ἀληθινὸ ὄνομα τοῦ Πιὲρ Λοτὶ ἦταν Ἰοὺλιανὸς Βιό. Ὡς γνωστόν, ὁ διάσημος Γάλλος μυθιστοριογράφος—ποὺ ἀπέθανε πρὸ ἑβδομάδας—καὶ τὸν ἑποῖο ὁ συνάδελφός του Γκὶ ντὲ Μωπασσὰν ἀπεκάλεσε «prince des poètes Fantaisistes en prose» ἦταν ἀξιωματικὸς τοῦ ναυτικοῦ. Ἡ ἰδιωτικὴ ζωή του, ἡ τόσο περίεργη καὶ καλλιτεχνική, μᾶς εἶνε σχεδὸν ἄγνωστη. Δὲν θέτει λοιπὸν ἄκκοπο νὰ τὴν γνωρίσουνε στοὺς ἀναγνώστες μας.

Ὁ Λοτὶ γεννήθηκε στὸ Ροσεφὸρ τὸ 1850 καὶ σὲ ἡλικία δεκαοχτὼ χρονῶν μπῆκε στὴν Ναυτικὴν Σχολήν. Μετὰ δυὸ χρόνια ἄς δόκιμος ἀπεκείρησε τὸ πρῶτο ἐξπαιδευτικό του ταξεῖδι στὴ Βραζιλίαν. Ἐκεῖ ἡ φύσις τῶν τροπικῶν ἐπλῆξε γιὰ πρώτη φορὰ ὑπερβολικὰ τὴ φαντασία τοῦ μέλλοντος συγγραφέως. Βεβαίστερα, ἔγινε ἕνας πολὺ ἡσυχος ἄνθρωπος καὶ γι' αὐτὸ τὰ περισσότερα χρόνια τοῦ τὰ πέρασε στὴν πατρίδα του, στὸ Ροσεφόρ. Στὸ Παρίσι πολὺ τυπικὰ ἐπήγαινε, ἀλλὰ κι' ἅταν πήγαινε δὲν ἔμενε ἐκεῖ περισσότερο ἀπὸ μιὰ βδομάδα. Τὸ σπίτι του στὸ Ροσεφὸρ ἦταν χτισμένο ἀπάνω ἀπὸ τὴν ποταμὸ Μπιντασσοὰ, κ' ἀπὸ τὴν ταράτσα του ἀπλωνόταν μπρός στὰ μάτια του ἡ καταγαλάνη θάλασσα τῆς Φωτεραβίας. Μέσα σ' αὐτὸ τὸ σπίτι ὁ Λοτὶ ἔγραφε τὰ περισσότερα ἀπὸ τὰ ἔργα του. Σηκωνόταν πάντοτε πολὺ πρωὶ ἅπαιρνε τὴ βάρκα του, ποὺ βρισκόταν διαρκῶς δεμένη κάτω στὴ σκάλα τοῦ σπιτιοῦ του, κ' ἀπάνω στὰ ἤρεμα νερὰ τοῦ Μπιντασσοὰ ἔκανε τὸν πρωϊνό του περίπατο.

Ἀπὸ τὰ συχνὰ ταξεῖδια του στὴν Κωνσταντινούπολι καὶ σ' ἄλλα μέρη τῆς Ἀνατολῆς, εἶχε ἀπαντήσει ἀνατολίτικες συνήθειες καὶ γι' αὐτὸ ὅταν βρισκόταν στὴν πατρίδα του προτιμοῦσε ἀνεὶ ἄλλον μοῦρλοχο νὰ φορεῖ ἕνα λαικὸ βραδικὸ «πουρνοβῦζι». Φυσικὰ, δὲν τὸ κάνει αὐτὸ γιὰ νὰ προκαλῆ τὴν αἴθοῦσης καὶ ἐκκάπεφε πάλι μέσα στὴν πλουτοφόρα μαρμάρινη λεκάνη του. Τὸ καπέλλο τοῦ Ἀντοῦαν ἄρχισε νὰ χορεύῃ, ὅπὸ τὴν πίεση τοῦ νεροῦ ποὺ ξεπατεῖτοταν.

Ὁ Λοτὶ εἶχε ξεκαρδισθῆ στὰ γέλια. Ὅταν εἶδε πιὰ πῶς τὸ καπέλλο τοῦ Ἀντοῦαν εἶχε γίνει σὰ κακὸ γάλια, γύρισε κ' εἶπε τοῦ φίλου του:— Περίεργο πράγμα! Γιὰ ἴδες, ἕνα καπέλλο ξεπατεῖτοτηκε μέσα ἀπὸ τὸ σοντρὶ βαπόρι!...

Ὁ Ἀντοῦαν ἔμεινε σκοτισμένος. Στὸ τέλος, φεύγοντας ἀπὸ τὸ Ροσεφὸρ ἀναγκάσθηκε νὰ φύγῃ καὶ ἀπὸ τὴν ἀνωμαλία... ἐφεύ, ποὺ τοῦ δώρησε ὁ Λοτὶ, ὁ ὁποῖος ἔτσι ἐκδικήθηκε γιὰ κακὰ τὸ κόλο του.

Ἂς ἀκούσουμε τώρα πῶς ἀγγωτίσε ὁ Ραοὺλ Ἀλπὶ τὴν γνωριμία του μὲ τὸν Πιὲρ Λοτὶ, στὸ ἀθλητικὸ σαλόνι τοῦ Ἀλφόνσου Νιτσὲ. Ὁ ἀδάστης ρυθμοτοριγράφος τὸν πῆρε ἀπὸ ἐκεῖ ἀπὸ τὴν ἀρχὴ. Δὲν κέχα πάρει ἀκόμη τὸ ὄνομα τοῦ ἀθλητικοῦ τοῦ ἀθυδόνυμου—Πιὲρ Λοτὶ—ποὺ ἔπειτα ἔγινε ἀπὸ ὅλους τοὺς λαοὺς. Ὁ Νιτσὲ μιὰ φορὰ κάνει ν' ἀκούσῃ τὸν Λοτὶ νὰ τοῦ διηγῆται μὲ ἄπειρη γλυκύτητα καὶ ἀρμονία τὶς ἀκαλοῦστες περιπέτειές του. Μιὰ μέρα μάλιστα ὁ Νιτσὲ, ἀβλοντας νὰ ἀκούσῃ τὶς «λολεῖτες φιλοδοξίες τοῦ Λοτὶ» τοῦ εἶπε:

—Ἀγαπητὲ μου, πῶς ὑπάρχει χρυσοῦνα μιὰ θέσις στὴν Ἀκαδημία; Θὰ ἤθελα νὰ ὑποβάλλω ὑποψηφιότητά μου.

—Ἐγὼ ὑπόψηφιος... Μὰ δὲν ἔχω ἀκόμα καλὰ-καλὰ ὅλες πῶς πρέπει νὰ ἀναγνῶσω!

—Ἔνταξει, ἀγαπητὲ σὲ μένα ὅλες τὶς γρονιὲς—τοῦ εἶπε ὁ Νιτσὲ. Θὰ κανονίσω ἐγὼ τὴ δουλειά!

Μὲ τὴ πράγματι, χωρὶς σὰν ἀνέργειας τοῦ Νιτσὲ, ὁ Λοτὶ ὑπῆρξε ἀπὸ λίγο καιρὸ ἐξλεγκτὸ μέλος τῆς Ἀκαδημίας. Τὴν ἐπιτυχία τοῦ κάτι, ἀναφέρεται στὴν ἀρχὴ πῶς τὴν ἐπιβεβαιώνθηκε. Τὴν ἐπιτυχία δὲ, δίνοντας ἕνα πλούσιο γεῦμα στὸ ὁποῖο παρακάλεσαν τρεῖς πρόσωπα, ὅλοι φίλοι του, ἀνθρωποι τῶν γραμμάτων καὶ τῶν τεχνῶν. Τὸ γεῦμα αὐτὸ εἶχε χαρακτήρα ἑορτῆς τοῦ Δεβδεβίκιου XII. Ὁ δεβδεβίκιος τῆς αἰθοῦσης, τὰ πιάτα, τὰ μαγειρεμένα, τὰ πάντα ἔκαι μέσα τὴν ἐποχὴ Δουβδεβίκιου XI. Ἐπίσης οἱ συδαριτισμένες ἦσαν ὑποχρεωμένοι νὰ κλίνουν ἀγτ, διαλέκτο τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Τὸν χαρακτήρα τῆς ἑορτῆς ἐκεί

Η ΠΑΛΑΙΑ ΚΑΙ Η ΝΕΑ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗ

Κάθε Χριστούγεννα καὶ κάθε Πάσχα, σ' ὅλες τὶς χῶρες τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς, οἱ σκέψεις τῶν ἀνθρώπων φτερουγίζουν πρὸς τοὺς Ἁγίους τόπους.

Μερικοὶ εὐνοούμενοι ἀπὸ τὴν τύχη, πηγαίνουν σ' αὐτοὺς πραγματικὰ καὶ ὄχι νοερῶς μόνον. Καὶ τὸ ταξεῖδι γίνεται ἐδῶ καὶ λίγα χρόνια, μὲ ὅλη τὴ δυνατὴ ἄνεση, χάρις στὶς Ἀτμοπλοϊκὲς Ἑταιρεῖες οἱ ὁποῖες ὀργανώνουν στὶς παραμονὲς τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Πάσχα ἐκδρομὲς στὴν Ἀνατολικὴ Μεσόγειο, καὶ ἔτσι ἐπιτρέπουν στοὺς περιηγητὰς νὰ βρεθοῦν, τὶς μεγάλες αὐτὲς χριστιανικὲς ἑορτὲς στὸν τόπο τοῦ Σωτῆρος.

Μπορεῖ λοιπὸν νὰ πῆ κανείς, ὅτι ξαναζωντανεύει, μὲ νέα μορφή, τὸ παλιὸ προσκύνημα ποὺ τόσοι εὐλαβεῖς χριστιανοὶ ἐπιθυμοῦσαν, στοὺς περασμένους αἰῶνας μὲ κάθε θυσία, νὰ κάνουν. Μὲ μόνη τὴ διαφορά, ὅτι τὸ προσκύνημα αὐτὸ δὲν ἔχει—καὶ ἂν ἀκόμη ἐκεῖνοι ποὺ τὸ κάμνουν, κατέχονται ἀπὸ τὶς ἴδιες εὐλαβεῖς διαθέσεις,—τὴν σημασία ποὺ εἶχε ἄλλοτε. Χωρὶς ν' ἀναφέραμε τοὺς Σταυροφόρους, τοὺς ἐνόπλους αὐτοὺς προσκυνητάς, οἱ ὁποῖοι ὑφίσταντο τὰ πάνδεινα ὡς ποὺ νὰ φθάσουν στοὺς Ἁγίους τόπους, καὶ οἱ ἁπλοὶ προσκυνηταὶ ἄλλοτε, ταξεῖδευαν μῆνες ὁλόκληρους, κάποτε πεζῆ, κοιμώμενοι καταγῆς καὶ ζητιανεύοντας τὴν τροφή τους, ὡς τὸ τέρμα τοῦ ταξειδίου των. Μερικοὶ μάλιστα «ἔταζαν» νὰ κάνουν γυμνόποδες ὅλο τὸ δρόμο. Σήμερα τὰ πράγματα εἶνε ἐντελῶς διαφορετικά. Οἱ προσκυνηταὶ περνοῦν μερικὲς εὐχάριστες μέρες ταξειδεύοντας μὲ κανένα πολυτελὲς ὑπερωκεάνειο, κάμνοντας σταθμοὺς σὲ μερικὲς ἡλιόλουστες πόλεις τῆς Μεσογείου, καὶ ὅταν φθάσουν στὴν Γιάφα, ἕνα θαυμάσιο τραῖνο σὲ λίγες ὧρες τοὺς ὁδηγεῖ στὴν Ἱερουσαλήμ.

Ἡ ἀρχαία Παλαιστίνη ὑπῆρξε ἀνέκαθεν ἕνας ἀπὸ τὰ μέρη τοῦ κόσμου ποὺ προσελκύουν ὄχι μόνον τοὺς περισσοτέρους προσκυνητὰς ἀλλὰ καὶ τοὺς περισσοτέρους περιηγητάς.

Ἐννοεῖται ὅτι τόσον τοὺς πρώτους ὅσον καὶ τοὺς δευτέρους τοὺς ὡθεῖ ἡ εὐλάβεια πρὸς τοὺς Ἁγίους Τόπους, τὸ ἐνδιαφέρον νὰ γνωρίσουν μέρη μὲ τόσο ἔνδοξα ὀνόματα, καὶ ὄχι ἡ ὡραιότης τῶν τοπείων τῆς Παλαιστίνης. Διότι ἡ Παλαιστίνη κάθε ἄλλο παρὰ ὡραῖα τοπεῖα ἔχει. Τόσο ὀλίγο ὡραῖα εἶνε τὰ τοπεῖα της, ὥστε ἐπὶ μακρὸν ἐθεωρεῖτο ὄχι ἡ Γῆ τῆς Ἐπαγγελίας τὴν ὁποίαν εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς Ἐξόδου ὑπέσχοντο οἱ Προφῆται εἰς τοὺς Ἑβραίους, ἀλλὰ μία καταραμένη χώρα, ἐπάνω εἰς τὴν ὁποίαν εἶχε πέσει βαρεὶὰ ἡ ἐκδίκησις τοῦ Ἰεχωβᾶ.

Ἡ Ἰουδαία, πράγματι, δὲν εἶνε παρὰ μία τεραστία μάζα βράχων σκληρῶν τὸ ὕψος τῶν ὁποίων φθάνει ἕως 1000 καὶ 1100 μέτρα, καὶ οἱ ὁποῖοι σχηματίζουν δροπέδια ἢ βουνά, χωρισμένα βιαίως ἀπὸ κοιλάδες ἀποξηραμένες ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον. Εἰς τὴν ἐπιφάνειά των φύονται πτωχότατοι θάμνοι.

Τὸ μέρος ἰδιαιτέρως ὅπου εἶνε κτισμένη ἡ Ἱερουσαλὴμ εἶνε ἀπὸ τὰ μελαγχολικότερα τῆς Ἰουδαίας. «Ἐδῶ, γράφει εἰς τὸ ἔργο του «Ἱερουσαλήμ», ὁ Πιὲρρ Λοτί, οὔτε ἀμπέλια πιὰ οὔτε ἐλιές, βλέπει κανείς, παρὰ πέτρες μονάχα. Κι' οἱ τελευταῖοι θάμνοι ἐξηφανίσθησαν. Τὸ ἔδαφος εἶνε πέρα ὡς πέρα πετρῶδες καὶ ἐπάνω του κεῖνται ἢ ὑψώνονται μεγάλοι χωριστοὶ ὄγκοι βράχων. Στὶς κοιλάδες ἢ στὶς κορυφές, τὸ ἔδαφος εἶνε τὸ ἴδιο, στρῶμα ὁμοιόμορφο ἀπὸ ἀνώμαλες πέτρες. Καὶ τέτοια, ἀναμφιβόλως ὑπῆρξε ἡ Παλαιστίνη, ἀπὸ τοὺς βιβλικοὺς ἀκόμη καιρούς, τραχύς, καὶ μελαγχολικὸς τόπος κατοικούμενος ἀπὸ ἀγροίκους ὀρεινούς. Τὰ πεδινὰ ἐν τούτοις μέρη της εἶνε εὐθυμότερα. Ἡ πεδιάδα τοῦ Ἐσδρελὸν ἡ ὁποία ὑπῆρξεν ἄλλοτε ἕνας ἀπὸ τοὺς εὐφορωτέρους τόπους τοῦ κόσμου, ἡ Γαλιλαία, ὅπου ἐνεφανίσθη ὁ Χριστός, ἡ κοιλάδα τοῦ Ἰορδάνη μὲ τὴν Ἰεριχώ, τὴν πόλιν μὲ τὰ φοινικοειδῆ δέντρα, κοντὰ στὴν ὁποίαν βρίσκεται ἕνα σπήλαιον ὅπου ἀποσύρονται εὐλαβεῖς ἀβυσσηνοὶ προσκυνηταὶ ἐπὶ σαράντα ἡμέρες, ὅπως εἶχε ἀποσυρθῆ καὶ ὁ Χριστὸς τὸ ἴδιο χρονικὸ διάστημα στὴν ἔρημο τοῦ Ἰορδάνη.

***

Στὶς παραμονὲς τοῦ πολέμου ἡ Παλαιστίνη ἐφαίνετο σὰν ἕνα ἀπέραντο θρησκευτικὸ μουσεῖο, — μουσεῖο ὑπαίθριο — ὅπως ἡ Ἰταλία τὸν 18ον αἰῶνα καὶ ἡ Ἑλλὰς στὶς ἀρχὲς τοῦ 19ου ἔκαμναν ἐντύπωση μουσείων καλλιτεχνικῶν. Οἱ μόνοι ἐπισκέπται της ἦσαν διάφοροι ποιηταί, ὀνειροπόλοι φιλόσοφοι καὶ μῦσται κάθε θρησκείας, σπανιώτατα δὲ τὴν ἐπισκέπτοντο ἐπιχειρηματίαι καὶ πρακτικοὶ ἐν γένει ἄνθρωποι, διότι ἀπὸ ἀπόψεως οἰκονομικῆς ἐκμεταλλεύσεως ἐθεωρεῖτο μηδαμινή.

Ὡστόσο, ἐδῶ καὶ λίγα χρόνια τὰ πράγματα ἄλλαξαν ἐντελῶς καὶ οἱ Ἅγιοι Τόποι ὑφίστανται πλήρη μεταμόρφωσιν.

Ὡς τὸ 1918, ὡς γνωστόν, ἡ Παλαιστίνη ἦτο, ὅπως καὶ ἡ Συρία, μία ἐπαρχία τῆς Τουρκίας. Κατόπιν ὅμως οἱ Ἀγγλογάλλοι τὴν ἀπέσπασαν ἀπὸ τοὺς Τούρκους καὶ ἔμειναν σύμφωνοι νὰ ἱδρυθῆ, στὸ τέλος τοῦ πολέμου, στὴν Παλαιστίνη, μιὰ «Ἑβραϊκὴ Ἑστία», ἡ ὁποία θὰ ἐχρησίμευε ὡς καταφύγιον τῶν Ἑβραίων οἱ ὁποῖοι, γιὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλο λόγον θὰ ἤθελαν νὰ ἐγκαταλείψουν τοὺς τόπους ὅπου κατοικοῦν ἤδη. Πολὺ καιρὸ ἄλλωστε οἱ Ἰσραηλῖται τῆς ἀνατολικῆς Εὐρώπης ἐπιθυμοῦσαν νὰ ἐπιστρέψουν στὴν γῆν τῶν προγόνων των καὶ ἐδημιούργησαν τὴν κίνησιν τὴν γνωστὴν ὑπὸ τὸ ὄνομα: Σιωνισμός.

Ὅταν ἐτελείωσε ὁ πόλεμος, ἡ Συρία ὅπως καὶ ἡ Παλαιστίνη ἔγινε χώρα αὐτόνομος, εἶδος δημοκρατίας Ἑβραϊκῆς, ἐνῶ συγχρόνως ἄρχισε ν' ἀλλάζη ἐντελῶς ὄψιν.

Πλῆθος ἀποίκων συνέρρευσαν τόσον ἀπὸ τὴν ἀνατολικὴν ὅσον καὶ ἀπὸ τὴν κεντρικὴν Εὐρώπην. Βέβαια ὁ ἐποικισμὸς αὐτὸς εἶχε ἄρχισει ἀρκετὰ χρόνια νωρίτερα, κατὰ τὸ 1914. Ἀλλὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ὑπῆρχαν μερικὲς πόλις χιλιάδες ἀποικοι εὐρωπαῖοι στὴν Παλαιστίνη, ἐνῶ σήμερα εἶνε περισσότεροι ἀπὸ 80 χιλιάδες.

Τὸ ρεῦμα τοῦτο τοῦ ἀποικισμοῦ τῆς Παλαιστίνης τὸ ὑπεστήριξε κυρίως ἡ Ἀγγλία, πολλοὶ ἐκ τῶν σημαντικωτέρων πολιτικῶν τῆς ὁποίας εἶνε ἑβραῖοι τὴν καταγωγήν. Ἀπὸ τοὺς πλέον ἐνθουσιώδεις αὐτοὺς πολιτικοὺς θὰ ἠδυνάμεθα νὰ ὀνομάσωμεν τὸν Μπάλφουρ, ὁ ὁποῖος καὶ ἐπεσκέφθη τὴν Παλαιστίνην ἐκφωνήσας μάλιστα καὶ ἕναν περίφημον σιωνιστικὸν λόγον κατὰ τὰ ἐγκαίνια τοῦ ἑβραϊκοῦ Πανεπιστημίου τῆς Ἱερουσαλήμ.

Παραλλήλως πρὸς τοὺς πολιτικοὺς τὴν κίνησιν αὐτὴν τὴν ὑπεστήριξαν, καὶ ὑλικῶς ἀκόμη, μεγάλοι τραπεζῖται, ἐπίσης Ἰουδαῖοι τὴν καταγωγήν. Ἐπὶ ὁλόκληρα ἔτη μετὰ τὸν πόλεμον ἔγινε μία μεγάλη προπαγάνδα σ' ὅλον τὸν κόσμον μὲ τὸν σκοπὸν ὅπως οἱ Ἑβραῖοι ἐπιστρέψουν εἰς τὴν γῆν τῶν προγόνων των καὶ δημιουργήσουν ἕνα νέον ἑβραϊκὸν κράτος. Ἡ ἐπίκλησις αὐτὴ εὗρηκε παντοῦ πρόσφορον ἔδαφος ἰδίως μεταξὺ τῶν πτωχῶν Ἰουδαίων τῆς Ρωσσίας, τῆς Πολωνίας καὶ τῆς Κεντρικῆς Εὐρώπης, καθὼς καὶ μεταξὺ τῶν νέων διανοουμένων οἱ ὁποῖοι ἀπὸ ἐτῶν ἐζοῦσαν μὲ τὸ ὄνειρον τοῦ σιωνισμοῦ. Εἰς μερικὰ μέρη ἡ ἀναχώρησις ἑβραϊκῶν πλ θυομῶν πρὸς τὴν Παλαιστίνην ἔλαβε χαρακτῆρα πραγματικῆς «ἐξόδου», ἐπί τινα δὲ καιρὸν οἱ λιμένες τῆς Γιάφας καὶ τῆς Βηρυττοῦ παρουσίαζαν μίαν γραφικωτάτην εἰκόνα, λόγῳ τῆς ποικιλίας τῶν ἐνδυμασιῶν, τῶν σαρῶν τῶν ἀποσκευῶν, καὶ τῆς ἐν γένει κινήσεως τῶν ἀφικνουμένων Ἰουδαίων.

Οἱ περισσότεροι τῶν ἀποίκων δὲν ὁμιλοῦσαν τὴν ἑβραϊκήν, ἀλλὰ τὴν γλῶσσαν τοῦ τόπου ὅπου ἀπῆλθον ἐξ οὗ καὶ ἐδημιουργεῖτο μία πραγματικὴ σύγχυσις γλωσσῶν, μία ἀληθινὴ «βαβυλωνία».

Ὅ,τι ἤγωνε ὅμως ὅλους τοὺς ἀνομοιογενεῖς πληθυσμοὺς ἦτο τὸ ὅτι ἐπρόκειτο νὰ ἀποκτήσουν τὸ ἴδιον ἔθνος, τὸ ὁποῖον θὰ ἔπαιρνε πλέον τὴν θέσιν τῶν ἀλλοτε παρίων οἱ «περιπλανώμενοι Ἰουδαῖοι τοῦ Βορείου, καὶ θὰ ἐκρίνοντο ἐπιτέλους μίαν γωνίαν γῆς ἰδικήν των, ὅπου ν' ἀναπαυθοῦν καὶ ν' ὑγιαίνουν καὶ αὐτοὶ τὴν εὐτυχίαν τοῦ νὰ ἔχουν μίαν πατρίδα.

Ἀρκετὰ μεγάλος ἀριθμὸς τῶν ἀποίκων αὐτῶν ἐγκαταστάθησαν στὶς ἀγροτικὲς περιφέρειες, ἡ ὁποία ἐνῶ εἶναι ὑπάρξει ἄλλοτε ἡ εὐφορωτάτη γῆ τῆς Ἀσίας, ἡ ἀφθόνως παράγουσα σιτάρια, σταφύλια, πορτοκάλια καὶ λεμόνια, εἶχαν κατακτήσει ἡ ἄγονος Ἰουδαία.

Καὶ στὴν κοιλάδα τοῦ Ἰορδάνη ἐγκαταστάθησαν πολλὲς ἀποικίες καὶ ἡ Ἰεριχώ, ἡ πόλις τῶν περιφήμων βιβλικῶν «σαλπίγγων» εἶνε σήμερα τὸ κέντρο μιᾶς πλουσίας ὀάσεως ἡ ὁποία παράγει ἀφθονώτατα σιτάρι, κριθάρι, λαχανικὰ, μπανάνες καὶ πορτοκάλια.

Ἡ κοιλάδα τοῦ Ἐσδρελὼν, ἐξίσου περίφημη, εἶνε ἐπίσης ἕνα πολὺ σπουδαῖο κέντρον ἀποικισμοῦ, καὶ ἡ εὐημερία της δικαιολογεῖ τὴν ὀνομασίαν ποὺ ἔδιναν οἱ Ἑβραῖοι σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς πόλεις της: πόλη τοῦ παραδείσου.

Ἄλλες ἀποικίες ἔχουν ἱδρυθῆ στὶς ὄχθες τῶν λιμνῶν ὅπου ὁ Χριστὸς ἐδίδαξε, καὶ ἰδιαιτέρως στὴν Τιβεριάδα. Αἱ ἀγροτικὲς λοιπὸν αὐτὲς περιοχὲς ἀρχίζουν ν' ἀλλάζουν ὄψη, νὰ παίρνουν δηλαδή, ἂν ἐξετάσῃ κανεὶς καλὰ τὰ πράγματα, τὴν φυσιογνωμία ποὺ εἶχαν οἱ Ἅγιοι Τόποι στὴν βιβλικὴ ἐποχή, πρὶν ἤ, τόσοι αἱματηροὶ πόλεμοι καὶ τόσες σφαγὲς διώξουν ὅλους σχεδὸν τοὺς ἀγρότας καὶ μεταβάλουν τὴν γαρούμενη Χαναὰν σ' ἕνα ἄσαρκο σῶμα, ὅπου, ἐδῶ καὶ κεῖ, τὰ κόκκαλα τῶν τραχέων βουνῶν σπάζουν τὸ δέρμα. Οἱ ἀγροτικὲς περιφέρειες τῆς Παλαιστίνης θὰ ξαναγίνουν πολὺ γλήγορα μία καλλιεργήσιμη γῆ, ὅπου ὅμως νὰ βενζινάροτρα θ' ἀντικαταστήσουν τὰ παλαιοῦ τύπου ἄροτρα, τὰ αὐρόμενα ἀπὸ ζῶα.

***

Πολὺ ἐκπληκτικώτερη εἶνε ἡ μεταβολὴ ποὺ ἔγινε στὶς πόλεις. Κοντὰ στὴν Γιάφα, μιὰ ἐντελῶς νέα πόλι, ἀνεφάνη τὸ Τὲλ Ἄβίβ. Ἡ πόλις αὐτὴ ποὺ δὲν ὑφίστατο στὶς ἀρχὲς τοῦ 19ου αἰῶνος, ποὺ στὶς πυραμονὲς τοῦ πολέμου δὲν ἦταν παρὰ ἕνα μικρὸ χωριὸ μὲ μερικὲς ἑκατοντάδες κατοίκων, ἔχει σήμερα 45.000 ψυχές.

Εἶνε μιὰ ἀληθινὴ ἀμερικανικὴ πόλις κτισμένη σὲ βιβλικὴ γῆ. Ἀπὸ τὴν θάλασσα φαίνεται κάτασπρη. Τὰ ὡραῖα της σπίτια τὰ χωρίζουν πλατεῖς ὀρθογώνιοι δρόμοι καὶ θαυμάσιες δενδροστοιχίες. Ἔχει τὰ σχολεῖα της, τὰ ἐργοστάσιά της, ἕνο μελόδραμα καὶ καζίνο. Καὶ φυσικά, δὲν τῆς λείπουν οὔτε τὰ τράμ οὔτε τὸ ἠλεκτρικὸ φῶς. Τὴν στιγμὴ αὐτή, ἔχει τεθῆ εἰς ἐφαρμογὴν ἕνα μεγάλο σχέδιο ἐκμεταλλεύσεως τῶν νερῶν τοῦ Ἰορδάνη πρὸς παραγωγὴν τοῦ ἀναγκαίου ἠλεκτρικοῦ ρεύματος γιὰ τὰ ὀρδεντικὰ ἔργα.

Μία σπουδαία ἑταιρία ἡ «Palestine Electrical Corporation» ἔχει ἀπὸ καιρὸ ἀνεγείρει ἐργοστάσια στὴν Γιάφα, στὴν Τὲλ—Ἄββίβ, καὶ στὶς ὄχθες τῆς Τιβεριάδος . . . Πρὸς τὸ παρόν, τὰ κτίρια αὐτά, μικρὰ σχετικῶς ἀκόμη, δὲν ἀλλοιώνουν πολὺ τὸν χαρακτῆρα τοῦ τοπείου. Ἀλλὰ ὁ θεὸς ξέρει τί θὰ γίνῃ μετὰ εἴκοσι, εἰκοσιπέντε ἔτη, ἐὰν ἐξακολουθήσουν ἔτσι τὰ πράγματα!

Ἀσφαλῶς τὰ τοπεῖα τῆς Παλαιστίνης θὰ παραμορφωθοῦν ἐντελῶς. Γι' αὐτὸ πρέπει ἀπὸ τώρα νὰ ληφθοῦν μέτρα κατὰ τῆς βιομηχανικοποιήσεως αὐτῆς. Ἀλλὰ ἔγινε καὶ κάτι περισσότερο ἀκόμη, κάτι ποὺ δείχνει μὲ τόση ταχύτητα εἰσδύει παντοῦ ὁ ἀμερικανισμός: ἡ Νεκρὴ Θάλασσα, ἡ ὁποία σὲ ὅλους τοὺς λαοὺς ποὺ ἐκατοίκησαν ἢ ἐπέρασαν ἀπὸ τὶς ἀκτές της, φάνηκε σὰν τὸ κέντρο τοῦ πιὸ πένθιμου τοπείου τοῦ κόσμου, ἀληθινὸς προθάλαμος τῆς κολάσεως, καὶ οἱ ἀκτὲς τῆς ὁποίας φέρουν στὴν μνήμη τὰ τρομερώτερα βιβλικὰ δράματα, τὴν πύρινη βροχὴ ποὺ κατέκαψε τὰ Σόδομα καὶ τὰ Γόμορρα, τοὺς ἔξαλλους φυγάδας, τὴν γυναῖκα τοῦ Λὼτ μεταμορφωμένη σὲ στήλη ἅλατος, ἡ Νεκρὴ Θάλασσα θὰ γίνῃ πλουτοπαραγωγικὴ πηγή.

Πράγματι, τὰ νερὰ τῆς ἀρχαίας Ἀσφαλείτιδος λίμνης εἶναι γεμᾶτα ἀπὸ μεταλλικὰ ἅλατα, ἐξ οὗ καὶ ἡ μεγάλη πυκνότης των, μεγαλυτέρα καὶ ἀπὸ αὐτῶν ἀκόμη τῶν θαλασσίων ὑδάτων. Μία ἑταιρεία ἔχει ἤδη ἱδρυθῆ διὰ τὴν βιομηχανικὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν ἁλάτων αὐτῶν.

Καὶ αὐτὴ ἀκόμη ἡ Ἱερουσαλὴμ μεταφορφώνεται. Βέβαια, ἡ καρδιὰ τῆς ἀρχαίας πόλεως μένει ἀμετάβλητη, οἱ τοῖχοι κλιμακωτοὶ τῆς δράσεως καὶ τὰ ἐπιβλητικὰ μνημεῖα της. Ἀλλὰ στοὺς πρόποδας τοῦ ἱεροῦ λόφου, νέες συνοικίες ἐνεφανίσθησαν. Ἕνας πυκνοκατοικημένο προάστειο μὲ σπίτια ὡραῖα μὲ τὸν ἑβραϊκὸν προαστεῖον ἐκείνεται ἀπὸ τὴν πόλιν τοῦ Δαυίδ, ὡς τὴν ἔξοχή. Δρόμοι νέοι ἔχουν χαραχθῆ. Ὁ σταθμός, τὸ ταχυδρομεῖο, τὰ μεγάλα ξενοδοχεῖα νομίζεις ὅτι εἶναι εὐρωπαϊκῆς πόλεως.

Ἡ Ἱερουσαλὴμ ὅμως παρουσιάζει καὶ κάτι ἄλλο, πιὸ περίεργο ἀπὸ τὴν «μετανάστευσιν» τῆς Δημοκρατίας τῶν παιδιῶν. Ἡ Δημοκρατία ἡ πλέον ἰδιόρυθμη τοῦ κόσμου ἀσφαλῶς, ἔχει ἐγκατασταθῆ μεταξὺ τῆς Ἱερουσαλὴμ καὶ τῆς Ναζαρέτ. Τὰ παιδιὰ τῆς Παλαιστίνης δὲν ἦσαν εὐχαριστημένα ἀπὸ τοὺς δασκάλους. Ἂν δὲν σὲ ὁρίσῃ ὁ δάσκαλός σας, εἶπαν οἱ λόγοι τοῦ λαοῦ σὰ παιδιὰ τότε ἀναγκαζόμαστε μόνοι μας!»

Ἄλλο πιὸ δὲν ἔφτιαν καὶ τὰ παιδιά! Μαζεύθηκαν σὲ ὁμάδες καὶ ἀποφάσισαν νὰ ὀργανώσουν ἕνα σύστημα ὅπου ὅλα τὰ λειτουργήματα θὰ ἀναλαμβάνουν τὰ ἴδια. Ἐννοεῖται ὅτι σχολεῖα καὶ δασκάλους τὰ παιδιὰ περίπατο. Τὰς «συνοικίας» καὶ εἰς ἔκαμαν ὁ ἕνα κατόπιν τοῦ ἄλλου, τὸ ὁποῖον ἀναλόγως τῶν ἡμερῶν καὶ τῶν ὡρῶν, ἔγινε δημαρχεῖο, ἐκκλησία καὶ γυμνάσιο.

Ἀλλὰ ὅπως καὶ οἱ ὀνομαζόμενες δημοκρατίες τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς, ἔτσι καὶ στὴν παιδικὴ αὐτὴ δημοκρατία δὲν ἀργήσαν νὰ ἀχνιαστοῦν πάθη καὶ κόμματα, τὸ ἀλληλοφάγωμα τῶν ὁποίων ἐγέννησε τὴν ἀναρχία καὶ κατόπιν τὴν δικτατορία. Καὶ ἡ δικτατορία ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὑπῆρξε ἡ ἐπαναφορὰ τῶν ἀτιθάσσων παιδιῶν στὰ σχολεῖα καὶ ἡ ἐκ νέου ὑπαγωγή τῶν στὴν ἐξουσία τοῦ δασκάλου!...

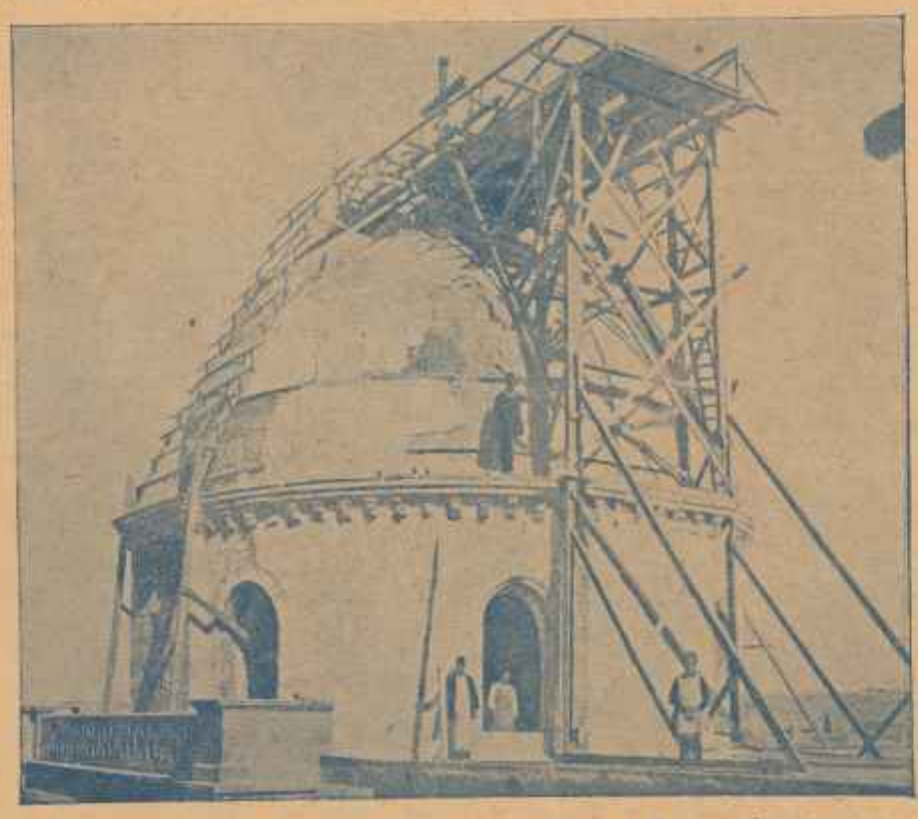

Ὁ ἐπισκευαζόμενος ἐδόλος τοῦ Παναγίου Τάφου ὁ ὁποῖος εἶχε ὑποστῆ μεγάλες βλάβες πρὸ τινων μηνῶν ἀπὸ ἕνα δυνατὸ σεισμό.